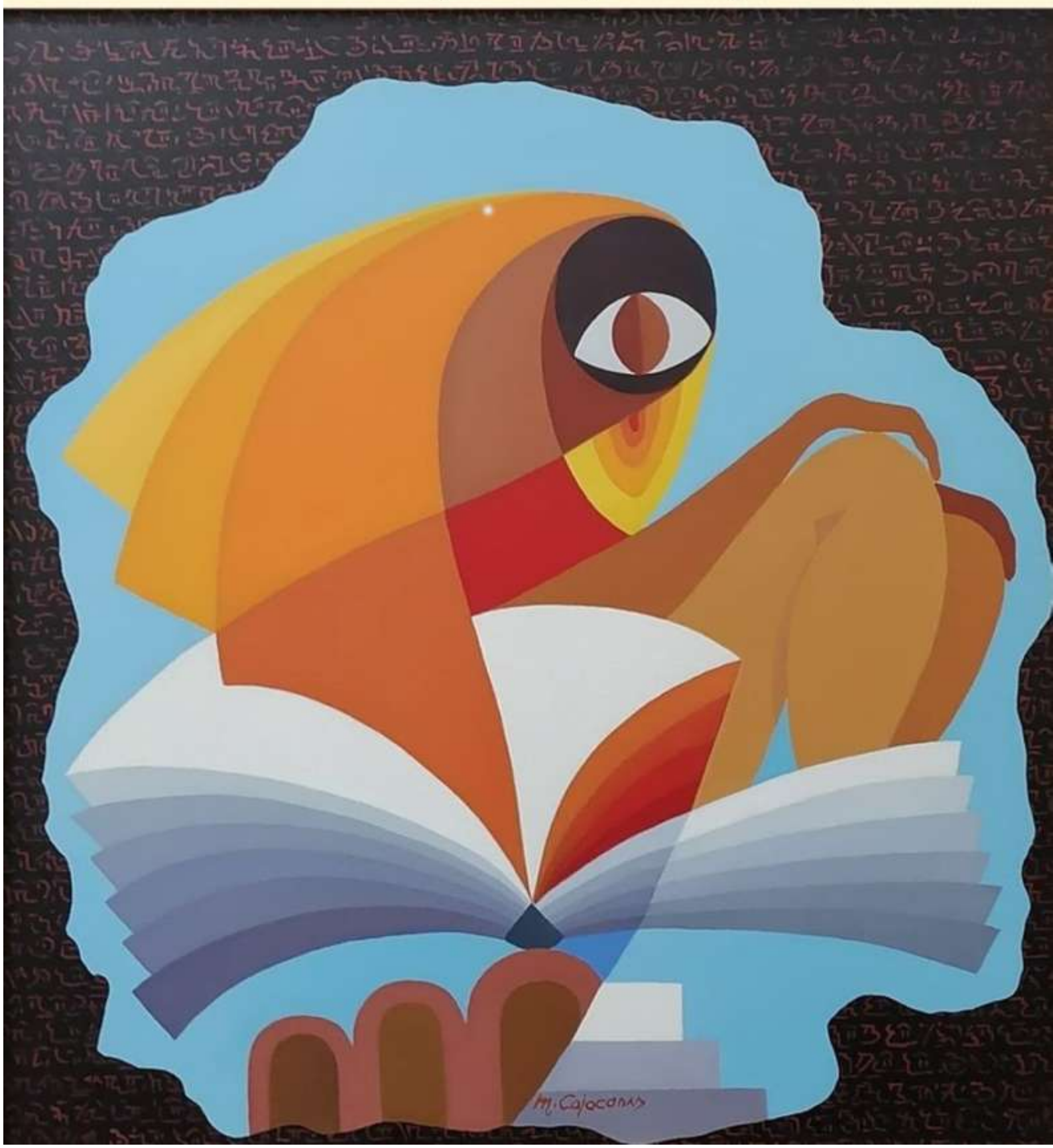

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Ianuarie 2022 (Anul XIV) Nr. 155 (1/2022)

BOEM@

Ianuarie 2022 (Anul XIV) Nr. 1 (155) - 42 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

1 / 2022

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactori: Denisa Lepădatu, Tănase Dănilă, Mihaela Avram, A.G. Secară, Grigore Grigore, Dan Ion Sanda, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Ioan Gheorghită (Tulcea), Carmen Racoviță (București), Lidia Grosu (Chișinău), Silvia Curteanu (Iași), Melania Cuc (Bistrița), Dumitru Anghel (Brăila), Petru Jipa (Germania)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro
actualizat permanent de: InfoRapArt
Email: boema@inforapart.ro,
petrerau@yahoo.com
Telefon: 0726 337376, 0740 596225
ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Neculai Curteanu (p.7), Ion Țuțuianu (p.13), Lidia Grosu (Rep. Moldova) (p.24), Nicolae Nistor (p.25), Mihai Merticaru (p.26), Lidia Popa (p.31), Ana Urma (p.32), Constantin Bejenaru-Beco (p.33), Mihaela Avram / Liliana Liciu / Eduard Dorneanu / Flori Bungete (p.34), Geta Lipovanciuc (p.38), Camelia Oprea / Anastacia Buzatu / Ioana Burghel / Constanța Abălașei-Donosă / Maria Boia (p.41)

Proză: Petre Rău: Zodia mea / La o lansare de carte (p.10) / Taina mea (p.11) / Letargia / Pokerul (fragmente de roman) (p.12), Dorian Marcoci: Povestire buclucășă / Intrușii (p.14) / Chipul ninsorii / Alinare / Bătrânețe fără tine-rețe (p.15) / Prietenii Biancăi (p.16), Ileana Todoran: Focul sacru în infern (p.21), Eugen Oniscu: Inima străinului (2) (p.27), Emilia Toma: În timp ce mama (p.35), Angela Burtea: Ninsoare târzie (p.39), Loredana Graure: Amorul nu iartă (p.40)

Cronică de carte: Alexandru Cazacu: Spectacolul traversării (p.3), Virginia Chiriac: Ghiță Nazare, la sfat cu scriitorii, în agora dunăreană (p.28)

Note de lectură: Constantin Stancu: Cu mănăstirea din piept, poetul se miră (p.17), Lucia Pătrașcu: Livia-Norina Zezeanu - Între Dumnezeu și lume (p.18), Nicolae Rotaru: Trei grații și un focos (p.20), Valentin Marica: Pomul cu muguri de iubire de Dorian Marcoci (p.37)

Eminesciana: Mihai Eminescu: Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie / Care-o fi în lume... (p.4)

Eseu: Denisa Lepădatu: Continuitate. O perspectivă evoluționistă asupra artei (p.5)

Teatru: Lucian Uegrin: Bărbatul cu o cutie de contrabas (p.8)

Grafică:

Coperta I: Mircea Cojocaru – Omagiu cărții

Coperta IV: Jordi Aluma – Bombers de Barcelona

Interior: Grafică de Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Alexandru CAZACU

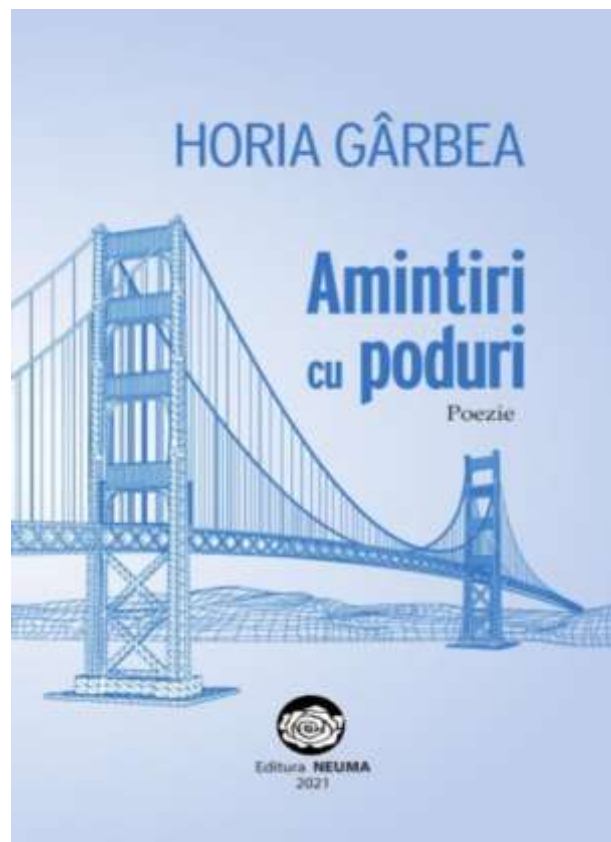
Spectacolul traversării

O lirică reflexiv-ironică propune cititorilor domnul **Horia Gârbea** în recenta plachetă de versuri „**Amintiri cu poduri**” apărută la **editura Neuma din Cluj**, spre finalul anului 2021 în colecția „Ipostaze”. Nu lipsite de umor fin, trimiteri livrești și decoruri propice unei melodrame în aparență *taken lightly*, versurile sunt împărțite în patru cicluri: *Cocorul și pipa*, *Mesembria*, *Rana îngerului*, *Bufnița din parc*. Poeziile duc cu gândul la Marin Sorescu sau Edward Hirsh. Oriunde în text se simte un puternic sentiment de teatralitate, unde zâmbetul este o formă elegantă de a răspunde micilor sau marilor încercări. Majoritatea pieselor lirice sunt parabole asupra existenței umane privite dintr-o perspectivă hamletiană unde reflectorul analitic se îndreaptă, cu încetinitorul, spre zone și întrebări ce duc la căderea măștilor. Totul cu mijloace post-moderne de investigație relevând dimensiunea umană cu fragilitatea ei. Acțiunea umorului poate fi o soluție de ecranare, nu și de salvare, a dramei, oferind lectorului o dulce-amară *delectatio*: „*vei putea oare scăpa / de melancolia acestui / amurg de primăvară întârziată /.../ ce concept / are puterea să desfacă / umbra vânăta / a serii ce va cuprinde / lacul peste mai puțin / de o oră*” (elegie).

Exprimarea în formă fixă este prezentă alegoric investigând atât microuniversul și macrouniversul cotidian: „*La caleașca mea, când ajungi / Înhamă doi cai albi, doi cai murgi /...// Voi călători prin toate acele / Șaizeci și patru de pătrățele /...// Și voi purta coroană de crai, / Admirând răsărituri și seri, / La Schönbunn și la Versailles, / Când nu pot să plec nicăieri*” (plimbare pe tablă). Ori în maniera baladelor scrise de Radu Stanca, unde, o spaimă aproape difuză răzbate din acordul la un mister metafizic: „*în piața mare a venit o fanfară / deși nu-i sărbătoare nu e chiar niciun sfânt / și e lucru ciudat că azi prima oară / nu se văd alături și nici tombe nu sunt /...// privitorii din piață ori de la ferestre / aud tot mai tare o fanfară cântând / un marș triumfal care îi uluiește / mai tare mai clar mai frumos ca oricând*” (fanfara).

Versurile domnului Gârbea oferă certitudinea lectorului că este parte din proiectul unui *metteur en scène*. O explicație, nu completă, poate fi dată de preocupările importante în domeniul dramaturgiei ale autorului: „*de câte ori / recit poezie / apare o femeie / care împinge / un tomberon uriaș / plin cu măturii și perii / și care scârbâie îngrozitor /.../ de câte ori intră nesimțitoare / în mijlocul recitalului meu / târând uriașul ei tomberon / femeia cu perii / se gândește cu duioșie / la fiul ei / pe care ar vrea / să-l știe într-o zi / un ilustru poet*” (femeia cu perii). Într-un interviu, Traian T. Coșovei, povestea cum poeții sunt cei cărora le place mult să pună în scenă

spectacole de orice tip. Drame și comedii la care pot fi chiar ei absenți sau actori secundari. Formula confesivă este una cordială evitându-se acea „euforie a deziluzior” pe care parte din poezia contemporană mizează: „*și de ce nimeni/ nu vede câmpul magnetic/ și doar acele aparatelor arată curentul din cercul de sîrmă/și de ce nimeni/ nu vede îngerul / și doar eu îl simt /în visele mele /chiar în cele din care/ am ajuns să lipsesc*” (prin cercul de sîrmă).

Nu se vrea, în aceste versuri, exorcizarea unui trecut ci revizitarea lui pentru a încerca o formă de înțelegere. Deoarece poetul, în acest volum scris cu eleganță, ne reamintește cum cel mai adesea, marile și micile zbateri lirice se bazează pe seducția ce o aduce de fiecare dată încercarea de a captura inefabilul: „*poezia este atunci când / serile de vară / încep să miroasă / intens a trecut*” (darurile). Vivacitatea și sarcasmul conduc la o receptare și distilare a realului mereu cu seninătate. Chiar și atunci când se ating zone sensibile cum este cazul poemului care oferă titlul volumului. El poate fi văzut ca o justificare, nu singura, a întregului demers liric bazat pe rememorare „*...atâtea poduri să-mi amintesc / ce multe râuri am traversat /.../ dar cu Styxul ce ai să faci?*” (Amintiri cu poduri).

Volumul domnului Gârbea rămâne o colecție de amintiri ale trecerii prin încercări la capătul cărora se va putea mereu reflecta. O traversare inițiată a unor podurilor aflate undeva, cândva, reale sau imaginare, oferind o reverie moderată cu

(continuare în pag. 6)

CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor,
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,
Dacă fiii-ți mândri aste le nutresc;
Căci rămâne stânca, deși moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Vis de răzbunare negru ca mormântul
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și deasupra idrei fluture cu vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,
Spună lumii large steaguri tricolore,
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s-aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Îngerul iubirii, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte-n glorie să orbească-l face,
Când cu lampa-i zboară lumea luminând,
El pe sânu-ți vergin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge-n brațe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!
Tânăra mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,
Viață în vecie, glorie, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de viteză, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

(Familia, III, 14, 2/14 aprilie 1867)

CARE-O FI ÎN LUME...

Care-o fi în lume și al meu amor?
Sufletul întreabă inima cu dor.

Va fi mănăstirea cu zidiri cernite,
Cu icoane sante și îngălbenite,

Va fi vitezia cu coif de aramă
L-ale cărei flamuri patria te cheamă,

Ori va fi o dulce inimă de înger
Să mângâie blândă ale mele plângeri?

L-am căutat în lume. Unde o să fie
Îngerul cu râsul de-albă veselie?

Unde o să-l caut, mare Dumnezeu...
Poate-i vo fantasm-a sufletului meu?

Ba nu, nu! Oglinda sufletului meu
Îmi arat-adesea dulce chipul său,

Căci oglinda-i rece îmi arat-o zeie
Cu suflet de înger, cu chip de femeie,

Dulce și iubită, sântă și frumoasă,
Vergină curată, steauă radioasă,

Și să mă iubească, s-o iubesc și eu,
Să-i închin viața sufletului meu.

Dar ce râde lumea? Ce râde și spune?
„Femeia nu este ce crezi tu, nebune.

Fața ei e-o mască ce-ascunde-un infern
Și inima-i este blestemul etern,

Buza ei e dulce, însă-i de venin,
Ochiu-i te omoară, când e mai senin.

Și-apoi ce-i amorul? Visu-i și părere,
Haina strălucită pusă pe durere”.

Dar dacă e astfel, unde-i a mea zână
Cu chipul de înger muțat în lumină?

N-a fost niciodată. De-a fost vreodată,
Atunci în mormântul cel rece o cată.

De n-a fost imagină-ți singur în tine
Un înger din ceriuri cu aripi senine,

Pe care deodată cu sufletul tău
Pe lume-l trimise de sus Dumnezeu

Și care-nainte de-a-l întâlni tu,
În sufletul morții ființa-și pierdu.

Și cântă pe-ast înger de dulce amor
Și plânge-l cu jale și plânge-l cu dor;

Din sufletu-ți rece tu fă o grădină
Cu râuri de cânturi, cu flori de lumină;

Colo-n cimitirul cu cruci risipite
Te primblă adese cu gânduri uimite;

Alege-ți o cruce, alege-un mormânt
Și zi: Aici doarme amorul meu sânt;

Și cântă la capu-i și cântă mereu:
Dormi dulce și dusă, tu, sufletul meu!

(1867)

Denisa LEPĂDATU

Continuitate. O perspectivă evoluționistă asupra artei

Imediat după Big Bang, în epoca Planck, Universul a ocupat o regiune în spațiu cu raza de $1,4 \times 10^{-13}$ cm - în mod remarcabil, egală cu lungimea fundamentală care caracterizează particulele elementare. Analog cu modul în care aproape toate celulele conțin informația ADN necesară pentru a construi întregul organism, fiecare regiune de dimensiunea unei particule elementare avea atunci energia necesară pentru crearea Universului.

Pe măsură ce Universul s-a răcit, electronii și quarcii au fost primii care au apărut, aceștia din urmă formând protoni și neutroni, combinându-se în nuclee în doar câteva minute. În timpul expansiunii sale, procesele au început să se desfășoare din ce în ce mai lent: a fost nevoie de 380.000 de ani pentru ca electronii să înceapă să orbiteze în jurul nucleelor și de 100 de milioane de ani pentru ca hidrogenul și heliul să formeze primele stele. Mai mult decât atât, abia acum 4,5 miliarde de ani s-a născut tânărul nostru Pământ, oceanele sale apărând la scurt timp după aceea, iar primii microbi le-au numit pentru prima dată casă. Viața a pus stăpânire pe planeta noastră în ceea ce pare, la scara Universului, o clipită și a transformat această lume în terenul ei de joacă. Au apărut fluturii și au păcălit inexistența pigmentului albastru natural prin crearea în aripile lor a unor structuri nanometrice în formă de pom de Crăciun pentru a reflecta doar lungimea de undă a albastrului; licuricii și peștii-lanternă care folosesc reacția chimică dintre oxigen și luciferină pentru bioluminescență; și totul merge până la efectul fluturului care duce la imprevizibilitatea prognozelor meteo, cunoscut în mod obișnuit ca fiind motivul pentru care o pereche de aripi care bate în Brazilia poate duce la un taifun în Texas. Lumea, așa cum o cunoaștem acum, s-a dezvoltat lent și, cu ajutorul evoluției continue și al selecției naturale, au apărut primii oameni.

Fără nicio îndoială, suntem specia terestră care nu încetează să surprindă. Am dezvoltat raționalitatea, logica, gândirea strategică și critică, însă natura umană nu poate fi definită fără a aduce în ecuație apetitul nostru remarcabil pentru artă și frumusețe. În puzzle-ul complicat pe care îl reprezintă existența umană, această piesă particulară i-a conferit valențe pe care nicio altă ființă cunoscută nu le posedă. Nu toată frumusețea este artă, dar multe opere de artă, atât din trecut, cât și din prezent, întruchipează o anumită înțelegere a frumuseții.

A defini înseamnă a limita, după cum afirma Oscar Wilde, și astfel nu putem stabili definiții clare ale artei

Hieronymus Bosch – The garden of earthly delights

și frumuseții. Cu toate acestea, marile opere de artă reușesc să creeze un fir puternic între creator și receptor. Spre deosebire de acest produs secundar al exprimării umane care înglobează un comportament creativ unic, frumusețea a existat cu mult înainte de apariția noastră ca specie și nu este legată de aceasta în niciun fel. Ea este omniprezentă, un câmp Higgs metaforic care poate fi observat de cei care doresc să își deschidă bine ochii. De la formarea oceanelor Pământului și a aripilor albastre ale fluturilor până la identitatea lui Euler și arhitectura roco-co, frumusețea este o ubicuitate subiectivă.

O întrebare rămâne - de ce evocă frumusețea o asemenea plăcere în mintea noastră? Ce se întâmplă în creierul nostru atunci când vedem ceva frumos? Întrebarea este subiectul unui întreg domeniu, numit neuroestetică, care a identificat un răspuns complex al întregului creier la stimulii artistici. Ca atare, reacțiile noastre derutante la artă pot fi explicate prin aceste răspunsuri similare cu "rătăcirea minții", care implică "gânduri despre sine, memorie și viitor" - cu alte cuvinte, arta pare să evoce experiențele noastre trecute, prezentele conștient și imaginația despre viitor. Trebuie remarcat faptul că criticii acestui domeniu atrag atenția asupra superficialității și simplificării excesive care pot caracteriza încercările noastre de a privi arta prin prisma neuroștiinței.

Cu toate acestea, fascinația noastră pentru artă și frumusețe este certificată de fapte din timpuri imemorabile - să ne întoarcem cu sute de mii de ani în urmă, chiar înainte ca limbajul să fi fost inventat. Trecutul poate dovedi înclinațiile noastre organice spre a ne satisface simțurile și a comunica cu lumea și cu posteritatea. Strămoșii noștri au simțit nevoia de a se exprima prin conceperea unor rafinate topoare de mână din cuarț, lacrimi simetrice care au

(continuare în pag. 6)

depășit scopurile pur funcționale și reprezintă primele eforturi artistice recunoscute. Cu aproximativ 100.000 de ani în urmă, primele bijuterii (coliere de scoici) au fost aduse intenționat de pe malul mării ca accesorii pentru primii *Homo sapiens* din Israel și Algeria de astăzi. 60.000 de ani mai târziu, am marcat începutul artei figurative prin Löwenmensch, un mamut-ivoriu descoperit în Germania de astăzi, cea mai veche sculptură zoomorfă cunoscută, jumătate om și jumătate leu. La scurt timp după aceea, am început să reprezentăm realitatea vieții noastre de zi cu zi pe pereții peșterilor: de la vaci, mistreți și câini domesticiți la oameni care dansează și contururi de mâini umane; ne-am spus poveștile cât de bine am putut și nu ne-am mai oprit de atunci.

Am conferit cele mai puternice sentimente operelor noastre, transformându-le într-o vitrină puternică a minților și sufletelor noastre. Timpul ne-a rafinat și sublimat treptat gustul, trecând de la bustul lui Nefertiti la "Fata cu cerceș de perla" a lui Johannes Vermeer, până în punctul în care "Bridge" al lui Robert Rymen - un tablou alb pe alb, adevărată reflecție a minimalismului - a fost vândut cu 20,6 milioane de dolari.

Dar spre ce ne îndreptăm?

Viitorul promite o moștenire seducătoare, cum nu a mai fost alta: transmiterea capacităților artistice către tehnologie, pasul suprem pentru a le face asemănătoare cu oamenii. Cum ar fi posibil acest lucru, din moment ce arta adevărată nu poate prinde contur fără atingerea creativității umane? Apariția creativității computaționale își propune să ne demonstreze că proiectarea de mașini care să prezinte un comportament creativ este, de fapt, o posibilitate care poate fi realizată. Prima încercare remarcabilă a fost AARON, un program de calculator care genera opere de artă cu ajutorul inteligenței artificiale, ale cărui baze au fost puse în 1968 de Harold Cohen. Acesta a continuat să fie îmbunătățit până în 2016, dar, indiferent de trecerea de la limbajul de programare C la Lisp, mai prietenos cu arta, a fost în continuare restricționat la codificarea dură și nu a putut învăța singur.

Un salt uriaș a fost făcut după ce rețelele Generative Adversative (GAN), introduse pentru prima dată în 2014, au început să fie folosite pentru a genera artă. Un exemplu demn de reamintit este AICAN, "primul și singurul artist AI antrenat pe 80.000 dintre cele mai mari opere din istoria artei", operele sale de artă fiind expuse în marile galerii din New York și devenind NFT-uri în 2021. Acesta este completat de AI care experimentează parfumuri și arome (cum ar fi cele concepute de IBM) sau compun muzică emoțională de coloană sonoră (vezi AIVA). Comunitatea artistică a permis preluarea altor nenumărate sarcini de către AI - vezi ArtPI, un API optimizat pentru căutarea vizuală bazată pe stil, culoare, lumină, compoziție, gen și alte caracteristici. Lumea caută să îmbunătățească tot ceea ce poate fi îmbunătățit, tehnologia imită tot ceea ce poate fi imitat, părând să nu rămână niciodată în pană de opțiuni și idei.

Pentru o perioadă nedeterminată de timp, vom continua să asimilăm și să replicăm frumusețea

uimitoare a lumii, transpunând-o în artă și, în cele din urmă, transmițând-o tehnologiei.

Această idee de continuitate este adânc înrădăcinată în natura umană, dându-ne speranța pentru transcendența mult dorită: vrem să simțim că ne putem depăși efemeritatea, singurătatea, temerile și limitările. Iar arta este aici, atât pentru oameni, cât și pentru postumani, pentru a servi acestui scop atât timp cât avem nevoie de ea și pentru a produce o frumusețe cum nu s-a mai văzut până acum.

Apărut în limba engleză la categoria *media & artă* pe 7 decembrie 2021, cu titlul:

Continuity. An evolutionary perspective on art
(<https://lifeboat.com/blog/2021/12/>)

(urmare din pag. 3)

un arsenal metaforic bine dozat ce conferă exprimării egalitate cu scopul propus. Balanța între formalism și problematic este menținută într-un just echilibru. Vocea lirică conturează gradual o participare la misterul peisajului inducându-se senzații asemenea celor generate de heteroutopia lui Foucault: „asta să n-o spui la școală / asta să n-o povestești de crăciun / bunica să nu afle c-o știi / cât de frumoase sunt cărțile / pe care nu poți spune / că le-ai citit / cât de frumoase sunt strigătele / pe care nu le-ai auzit / pe pod niciodată” (strigătul de pe pod).

Neculai CURTEANU**Autoportret**

În dup-amiaza torturată de roze camforate,
grele,
și coborâtă-n candelabru liniilor
contorsionate,
galben ce inundă vasta sală
cu-ascetice penumbre, simfonia regală
tresare echilibrul ascunsului știut:
pielea de pe unghii a crescut
setos, necucerind deplin albeața,
strălumină lucid prefața...
distilerii multiplu scufundate
în semne și însemne
aproape nesemnate
oricum cu totul și cu totul ne-nsemnate
pentru eternitate...

De bello anima

Marca de aur,
(zeu însolzat
în trup de balaur
pe metrică blondă)
schimbă efigii
cu baionete
decalibrate...

Albe nopți de Panteon
au murit pe rând. Striate,
mit reflex, dinamicon.

Corzi aliniat,
vârfuri incomplete
zborului în V,
sufletului șters,
inimii blindate...
Generații-șiruri tind spre echilibru:
paradis războinic de canar sedus...

Joc

E jocul, focul, jocul...

primată instabilă
ce secără
cu însăși semnul sigma
sumarea prelucrării cu enigma.

Imagine precară
de toți și de toate
fugară...
pe seară...
ce ară... și ară... și ară...

cu tractorul prin Olimp
când e vremea-n contratimp...

Albastru

Genunchii i-acoperă fața,
și ochii adânci și greoi și antarctici...
ca fructul de os
odată cu ceața
întinderi linkee purtând albatros
peste conici...

Dă-mi vin, prelunga-ți planare
să sorb din regescul Albastru...
de sine uitare
pe-al Cailor Astru...
Când ritmuri abrupte
spre larguri mă sug,
simptomele-sepie fug
cu strigăt albastru...

Geneza unei logici

Covoarele tâmpelor au bătut din aripi
clătinându-se-n mare,
și globi ipocriți și-au făcut toaleta
plutind pe cocoare...

.....
O, tu, nestins arcadian aed
al perfecte înotări,
tu, Alkion, prinț moștenitor
al încă Sublimului Imperiu Tangent,
n-ai purces deja spre visare?

Nu mai am somn, Mărite,
căci în hățiș de lunecoase intersecții,
pe ostrovul de predilecții
mă logodii cu Etalon,
intraductibil polifon.

.....
Inepțe și reci răsărituri de gene,
talamusuri-cratere, neumbrate balene
își fac grațios toaleta de plaur
plutind pe izvoare,
grotescul se-nspumă din mare...

întărită partiție,
aluat de definiție
dodecafon.

Lucian UEGRIN

Bărbatul cu o cutie de contrabas

PERSONAJELE:

FEMEIA, 45 de ani

BĂRBATUL, 50 de ani

Ultimele zile de vară. Un parc pustiu, la vremea asfințitului. O bancă orientată spre spectatori. Bărbatul, îmbrăcat cu un costum de haine demodat, puțin cam mare, și fără cămașă, intră în scenă; într-o mână are o sticlă din plastic umplută pe jumătate cu apă, iar în cealaltă cară cu greutate o cutie de contrabas... Șchioapătă ușor de un picior. Se apropie de bancă, o cercetează ca să se asigure că este un loc bun pentru a-și petrece noaptea... Sprijină cutia contrabasului de bancă; răsuflă ușurat. Se spală pe față și pe mâini cu apa din sticlă apoi se așază lângă cutia contrabasului. Își scoate încălțările din picioare și începe să-și maseze talpa piciorului care șchioapăta.

BĂRBATUL: Am bătut străzile toată ziua și nu m-am ales cu nimic...

BĂRBATUL *întoarce privirea către culisa dreaptă, apoi se încalță cât poate de repede. Scurtă pauză. Femeia intră în scenă din culisa dreaptă și se îndreaptă șovăielnic spre bancă.*

FEMEIA: Bună seara.

BĂRBATUL: Bună.

FEMEIA: Te-am mai văzut și altă dată... prin parc.

BĂRBATUL: Tot ce se poate.

FEMEIA: Și eu vin destul de des... *(Pentru ea.)* Nu am de ales.

BĂRBATUL: Probabil că simți nevoia să iei puțin aer curat.

FEMEIA *(arată spre cutie)*: Câți la?...

BĂRBATUL: După cum bine vezi, nu.

Femeia ar vrea să spună ceva, dar se abține, apoi:

FEMEIA: Pot să stau și eu?

BĂRBATUL *(nu prea convins)*: Mă rog... Da.

FEMEIA *(scoate țigările și bricheta din poșetă)*: Știi? nu sunt curajoasă și nici tupeistă... Nu caut să intru în vorbă cu persoane necunoscute... în special bărbați... Dar mi-am zis: "Un artist nu-mi poate face niciun rău."

BĂRBATUL: Poate că te-ai înșelat.

FEMEIA *(își aprinde o țigară și se așază pe bancă)*: Mulțumesc.

BĂRBATUL: Dacă ai ieșit la ora asta, înseamnă că stai prin apropiere...

FEMEIA: Da, la o colegă... Are o garsonieră cu chirie. Ceva tranzitoriu... până îmi găsesc... Tu?

BĂRBATUL: Păi... și la mine e o situație tranzitorie, doar cât ține vremea caldă... când vine frigul, mă duc altundeva.

FEMEIA: Nu înțeleg.

BĂRBATUL: Ce-i de neînțeles? Dorm aici.

FEMEIA: Sub cerul liber?

BĂRBATUL: Nu am chirie de plătit... și nu mă bate nimeni la cap.

FEMEIA: Preferi singurătatea...

BĂRBATUL: Cam așa... Toți oamenii pe care i-am cunoscut m-au dezamăgit... Trebuie să recunosc că nici eu nu m-am lăsat mai prejos, suntem chit.

FEMEIA: Oamenii sunt lumini, iluzii...

BĂRBATUL *(îi ia vorba din gură)*: Pierdute... Oamenii sunt egoiști, vor să te schimbi, să nu mai fii tu. Țin cu tot dinadinsul să devii altul, unul care să le semene, în care să se recunoască... Șșșș!

FEMEIA: ?

BĂRBATUL: S-a mișcat ceva acolo.

FEMEIA: Unde?

BĂRBATUL: În spatele nostru. Sper că nu e un câine...

FEMEIA *(se uită)*: Nu, ți se pare...

BĂRBATUL: Am avut o experiență neplăcută în copilărie și de atunci, cum văd un câine, picioarele încep să-mi tremure... Mă fac de tot râsul... Cu greu îmi revin.

FEMEIA: Vântul se zbenguie printre ramurile înfrunzite...

BĂRBATUL: Ești sigură?

FEMEIA: Da.

BĂRBATUL: Of, ce bine. M-au trecut toate apele.

FEMEIA: De pe banca asta se vede cel mai bine apusul.

BĂRBATUL: Nu am băgat de seamă.

FEMEIA: Singurătatea soarelui la apus... ca o înfrângere...

BĂRBATUL: De câțiva ani viața mi-a pus la dispoziție nenumărate apusuri.

FEMEIA *(încearcă să-și ascundă tremuratul)*: Te invidiez!

BĂRBATUL: Nu știi ce spui. Ți-e frig?

FEMEIA: Nu cine știe ce.

BĂRBATUL: Se apropie toamna, după ce se întunecă...

FEMEIA: Am plecat în grabă...

BĂRBATUL: Îți dau eu ceva.

FEMEIA: Mi-ar prinde bine.

BĂRBATUL *se ridică de pe bancă, deschide cutia contrabasului. Este plină cu tot felul de chestii, haine, încălțări etc.*

(continuare în pag. 9)

BĂRBATUL: Nevoia m-a învățat... Cândva am fost și eu un risipitor, ca toți ceilalți... Strâng orice mi-ar putea fi de folos... Nu știi când ai nevoie de o sfoară sau de o cutie goală de bere... *(Îi dă un hanorac)* Sper că-ți vine...

Femeia îmbracă hanoracul și își trage și gluga pe cap.

FEMEIA: E mult mai bine. Săru' mâna!

BĂRBATUL *(ia o sticlă)*: A, uite că mai am puțină băutură... Vrei o gură?

FEMEIA: Nu, mai degrabă mi-aș aprinde o țigară... *(Femeia scoate din poșetă pachetul de țigări și bricheta etc.)* Am crezut că ai un instrument...

BĂRBATUL *ia o gura de alcool, apoi pune sticla la piciorul băncii.*

BĂRBATUL: Nu, o folosesc pe post de geantă de voiaj... Oamenii sunt mai îngăduitori când mă văd cu cutia, or gândi că am cântat în vreo orchestră simfonică... Le citesc asta în priviri... *(Bărbatul închide cutia și o ține lângă el, în poziție verticală.)* Uită-te, nu aduce cu silueta unui om... cu burtă mare și cap mic? Ți-l prezint pe camaradul meu care tace tot timpul... De asta ne și înțelegem de minune.

FEMEIA: Iar eu vorbesc atât de mult...

BĂRBATUL *pune la loc cutia contrabasului și se așază și el pe bancă.*

BĂRBATUL: S-a făcut târziu.. Fata la care stai cred că-și face griji.

FEMEIA: Aș mai rămâne un pic, dacă nu te superi... Nu am unde să mă duc.

BĂRBATUL: Mai devreme ai spus că...

FEMEIA: Da, dar i-a venit prietenul... Și nu mă pot întoarce la ea acasă în noaptea asta.

BĂRBATUL: Pentru o femeie nu este chiar o fericire să doarmă afară...

FEMEIA: Am mai făcut-o...

BĂRBATUL: Peste noapte va fi rece... Îți dau pătura mea.

Bărbatul se ridică, deschide cutia contrabasului și scoate o pătură, dându-i-o Femeii. Închide cutia și se așază pe bancă.

FEMEIA: Și tu?

BĂRBATUL: Îmi este atât de foame că nici n-o să mai simt frigul.

FEMEIA *(se caută în poșetă)*: Din păcate, nu am ce să-ți dau. *(Pauză scurtă)* Dar mâine...

BĂRBATUL: Va fi o nouă zi.

FEMEIA: Te invit la masă... după ce mă întâlnesc cu un client.

BĂRBATUL: Leși la produs?

FEMEIA: Nu! Vai de mine... Vând o poezie.

BĂRBATUL: Adică *(Mimează cum oferă)* poezia și *(Mimează cum primește)* banii?

FEMEIA: Cincizeci de lei.

BĂRBATUL: Eu strâng banii ăștia în câteva zile.

FEMEIA: Am scris-o la comandă... Bărbatul vrea să o facă pe romanticul în ochii unei femei...

BĂRBATUL: Adică să o agațe.

FEMEIA scoate din poșetă un carnețel și bricheta.

FEMEIA: Te rog să ții bricheta aprinsă. *(Bărbatul se conformează, Femeia deschide carnețelul)* Așa, deci: „Ești o floare între flori,/ Te-am visat de multe ori,/ Când zâmbești îmi dai fiori”. Și așa mai departe... Mi-am dat seama dintr-o privire ce-i de capul lui și nu pot să-i ofer ceva mai acătării, nu l-ar fi crezut că a scris-o el... Asta e poezia lui, ca să zic așa...

BĂRBATUL: Poți simți poezia oamenilor?

FEMEIA: Uneori, da.

BĂRBATUL: În ce mă privește?

FEMEIA dă din cap că da.

BĂRBATUL: Ar fi...

FEMEIA: Despre un suflet bun.

BĂRBATUL: Crezi?

FEMEIA: Da.

BĂRBATUL: Spui asta pentru că nu mă cunoști, aș putea fi un hoț sau un violator...

FEMEIA: Ești un colecționar de apusuri!

BĂRBATUL *(ridica privirea spre cer)*: S-au strâns norii, cât de curând va începe să plouă.

FEMEIA: Și?

BĂRBATUL: Trebuie să văd de...

Bărbatul dezbracă sacoul și acoperă - cât se poate - cutia contrabasului. Începe să plouă în rafale.

CORTINA

Petre RĂU

Zodia mea

Nu cred în zodii, dar azi am descoperit fără să vreau, pe un post TV, un comentariu exact despre zodia mea: pești. Cum totul era scris pe ecran și mi s-a părut interesant, am filmat imaginea cu telefonul, apoi am analizat fiecare frază în parte și am transcris totul în jurnal, cu comentariile mele.

Mi se spunea că am obosit să lupt. Că viața mea este un ocean frumos, dar periculos ca să-l subestimez, deși nu mă tem să-l traversez. Că oceanul acesta este șiret și-mi arată doar latura pe care vreau eu s-o văd, dar în realitate treburile nu stau chiar așa. Că am de înfruntat coșmaruri mai întunecate decât miezul nopții și trebuie să fac față singur obstacolelor ce se vor ivi în calea mea. Că în bătăliile pe care le am de dus, durerea mea îmi va ține loc de armură. Că am inima pură ca un înger și spiritul feroce independent al unui războinic. Că blândețea, inteligența și loialitatea mea până în măduva oaselor nu-mi vor fi de vreun folos. Că deși sunt un om apreciat, nu sunt suficient de norocos și sunt sfătuit să nu plec de lângă cel care mă caută, ca să nu mai pierd ca altădată oameni care mă merită și țin cu adevărat la mine.

Mai aflu că oameni ca mine sunt greu de găsit și imposibil de uitat. Că nu sunt o persoană lingușitoare, prefer să fiu judecat pentru că sunt sincer, decât iubit pentru că sunt fals. Că am o inimă mare, iar persoanele pe care le iubesc sunt norocoase, însă ele nu pot abuza de încrederea mea, pentru că sunt asemenea soarelui și depinde doar de fiecare dacă se va încălzi sau se va arde.

Cu ocazia asta, îmi aduc aminte de niște însemnări mai vechi pe care le făcusem despre zodia mea. Zodia mea, cea a Peștilor, mă situează în categoria visătorilor. Și nu orice fel de visător, ci unul pasiv. Adică unul care nu se implică aproape deloc. Iar eu nu prea cred că e așa. Cu multe dintre trăsăturile zodiei mele aș putea să fiu de acord, dar cu aceea de visător și mai ales de visător pasiv, aproape deloc! În plus, după aceleași precepte, mai spune zodia despre mine că verbul care m-ar caracteriza perfect ar fi cuprins în sintagma "Eu cred!". Ori, iarăși trebuie să dezmint și să spun că nu e deloc așa, pentru că sunt o persoană departe de a avea de-a face direct cu credința, și nici măcar cu sacra sau banala credulitate. Mă las greu convins, cei care mă cunosc știu bine asta, numai argumentele raționale mă pot împăca cu adevărul.

Când însă mi se vorbește despre frica mea de realitatea palpabilă, cu asta sunt de acord. Chiar așa stau lucrurile. Mereu m-am lăsat îngrijorat de posibilități aproape... imposibil de realizat. M-am gândit adesea la drobul de sare, mereu am crezut că se pot întâmpla lucruri aproape incredibile în conjuncturi dintre cele mai irealizabile, chiar dacă mulți ar fi pus mâna în foc pentru a mă

contrazice.

Plin de subtilitate și periculozitate, chiar dacă adesea nevăzut, căci mi-a plăcut să mă ascund, sunt ușor de simțit. Ceea ce iarăși este adevărat. Mereu îmi "trădez" benevol și cu multă sfințenie prezența, așa încât să știu sigur că sunt sau nu bine-venit acolo unde mă aflu la un moment dat.

Cred mai degrabă că raiul promis este un purgatoriu veșnic. M-am întrebat adesea dacă cuvintele mele frumoase sunt o capcană pentru cel care le ascultă, dacă visele frumoase despre care vorbesc nu sunt de fapt coșmaruri pentru cel care le ascultă, dacă cel care trăiește lângă mine nu stă în permanență cu urechile ciulite și în stare de alertă... Este adevărat, pot crede în himere, în realități paralele, am o teorie proprie în acest sens și am de gând să scriu o carte cu argumente științifice despre existența lumilor paralele, dar niciodată nu am făcut toate astea la modul paranoid, la vreo cotă care să mă fi putut împinge în pragul nebuniei.

Egoul meu a ajuns de multe ori la concluzia că nu există Dumnezeu, sau că, dacă ar exista, ar fi doar unul creat de propria mea minte. Cred mai degrabă că lumea mea este formată din iluzii care se întrepătrund. Cred în puterea autosugestiei și că aceasta ar fi una dintre cele mai importante virtuți umane. Intimitatea mea este foarte importantă pentru mine. Mereu am crezut, și le-am spus-o des și altora, că dincolo de ceea ce văd este o lume ascunsă, nevăzută, nedescifrabilă.

Asta ar fi, în mare, adevărata mea zodie, nicidecum cele pe care le întâlnesc de atâtea ori și în atâtea variante, în atât de multe locuri și în atâtea ocazii.

I-am slujit și i-am ajutat pe cei din jurul meu care au avut nevoie de mine, mai ceva ca un adevărat credincios, și asta o spun cu mâna pe inimă. Am primit multe laude și aprecieri pentru treaba asta dar, recunosc sincer, le-am și așteptat, convins fiind că le merit.

La o lansare de carte

Deși nu aveam nicio preocupare creativ-literară, obișnuiam să fiu prezent uneori pe la câte un eveniment cultural din acest domeniu. De pildă, mergeam pe la lansările de carte, atunci când eram invitat sau când eu însumi aflasem de eveniment și-mi doream să fiu acolo.

Mulți dintre creatorii orașului, în special po-eți, mă căutau pentru diferite sponsorizări de cărți, concursuri sau alte activități literare, iar eu, de câte ori am avut prilejul, am făcut-o. Și nu mă căutau doar scriitorii urbei noastre, ci și unii de la distanțe apreciabile. Așa m-am trezit cunoscut și apreciat în rândul acestei tagme scriitoricești care, după mine, se bucura de merite deosebite. Uneori le citeam cărțile, răsfoiam și câteva reviste literare prin care ei apăreau și mulți dintre ei îmi erau dragi. Și, fiindcă multora din această tagmă le place să socializeze,

(continuare în pag. 11)

adesea prin localuri, nu o singură dată m-am trezit în mijlocul lor petrecând împreună, ocazii în care, se înțelege, eu eram cel generos.

Dar nu toți erau la fel. Am întâlnit, la ultima lansare de carte la care am participat, un specimen de care acum mă feresc ca de cea mai veritabilă scursură umană.

Evenimentul a avut un auditoriu destul de larg. Sau poate că sala aleasă, fiind una mai mică, părea că ne aflăm într-o mică înghesuială. Cert este că eram mulți cei prezenți.

Și totuși, evenimentul acesta avea ceva deosebit în el. Părea un pic supraréalist, bine pus la punct, cu o muzică în fundal mai puțin obișnuită în astfel de situații dar bine aleasă, cu invitați de marcă, recenzori și prezentatori ai cărții și autorului dintre cei mai cunoscuți și apreciați pe plan local. Eram cumva mulțumit, dar totodată și mândru că sponsorisam o parte din eveniment și contribuiseam cumva la buna lui organizare.

Cu toate că puține scaune erau ocupate, eu stăteam în picioare, mai aproape de ușa din spatele sălii, ca să pot ieși din când în când la câte o țigară. Pe vremea aceea fumam cam des.

Nu eram singurul care stăteam în fundul sălii. Printre ei l-am observat și pe poetul V.D. căruia, în urmă cu nicio săptămână îi achiziționasem dintr-o librărie ultima sa carte, "Nefireasca lucrare", și chiar i-o lecturasem. Nu era o carte de poezie, așa cum m-aș fi așteptat - că doar lumea îl știa de poet - ci una de proză. Era de fapt prima sa încercare de proză. Sincer să fiu, nu-mi prea plăcuse. Dar fiindcă V.D., cu ceva timp în urmă, mă invitase la lansarea acesteia iar eu n-am putut să fiu prezent, acum, când am prins un moment favorabil, m-am apropiat de el și, în șoaptă, i-am cerut scuze că n-am putut să ajung atunci la evenimentul său.

Dintr-odată acesta a rupt tăcerea și, cu glas tare, mă apostrofă pe loc, pe un ton vehement și folosind unele cuvinte care mi-au displicut total, făcând totodată ca întreaga sală să întoarcă privirea spre noi.

Am urât momentul acela. Și n-am apucat să mai adaug alte cuvinte, că bietul V.D. mă acoperi cu sudalme și tot felul de acuzații pe care, sub presiunea nervoasă la care mă supuse, abia de le mai distingeam înțelesul.

Furia mea devenise oarbă în doar câteva clipe și abia m-am abținut să nu-l pocnesc, deși acesta ar fi fost un gest total necugetat, dar și nefiresc, fiindcă V.D. era cu aproape o jumătate de metru mai înalt decât mine. Am tăcut și am părăsit nervos sala.

Și, cu toate că aveam mașina parcată aproape, am uitat de ea și am luat-o pe jos, spre parcul din apropiere, gândind pesemne că astfel o să pot să-mi readun gândurile și să mă mai liniștesc.

Din urmă am simțit cum niște tocure feminine se apropie de mine și se opresc în dreapta mea. Întorc capul să văd cine mă urmează atât de aproape și hotărât. Era o femeie ce părea să aibă în jur de patruzeci de ani, pe care însă nu o cunoșteam, cred că nu o văzusem nicio dată.

-E un dobitoc V.D., nu pot să cred că v-a făcut asta! spuse doamna de lângă mine care aproape se fixase în fața mea și-mi tăia calea, determinându-mă să mă opresc din mers.

Am privit-o mirat. Era subțire și scundă, cu forme adolescentine pe față, oprite parcă în desăvârșire de o

flacăra mistuitoare. Avea un păr arămiu, cu subtile reflexe de foc, aparținând parcă unui temperament în fierbere. Ochii mici aveau o culoare nedefinită, sau n-am putut eu să-i disting clar, cred că aduceau cu ai unei căprioare. O gură cu buzele roșii aproape mereu în mișcare. Brațele erau albe și fine iar mâinile păreau nervoase, șovăitoare. Picioarele, mici și neliniștite, potrivite pentru un mers unduios, șiret. Părea că este ființa căreia i se potrivește cel mai bine să-ți iasă în întâmpinare.

-Sunt Mirela, domnule T., adăugă ea imediat, observându-mi nedumerirea. Scuzați-mă, am uitat să mă prezint. Însă eu vă cunosc pe dumneavoastră. Dumneavoastră cred că nu mă cunoașteți, sunt profesoară de limba română...

Doar atât am aflat despre ea. Deși în toată ziua aceea am fost face-to-face, ba chiar și întreaga noapte care a urmat am fost împreună, n-am aflat nimic mai mult despre ea.

-I-am citit și eu cartea aceea, își continuă ea monologul cu mine, observând totuși că o mai cântăresc încă atent din priviri fără să-i spun nimic. După părerea mea e de aruncat la coș...

De unde știa ea ce gândisem eu mai de vreme, ce anume discutasem cu V.D. în șoaptă și de unde atâta perspectivă asupra acestui eveniment nefericit din viața mea, au rămas pentru mine și astăzi un mister.

Am rugat-o să-mi spună ce se întâmplase. Nu prea a avut ce să mai adauge. Doar că, reamintind despre cartea aceea de proză, a adăugat și că era ca un scenariu prost de film, și dintr-odată, oprindu-se pe mijlocul aleii, din nou în fața mea, îmi spuse:

-Mi-ar plăcea să mai văd un film la un cinema.

-Din câte știu eu, nu mai avem în oraș un cinematograful care funcționează, nu-i așa? am intervenit, aproape sigur de afirmația pe care o susțineam.

-Ba nu, domnule T.! Cel de la fostul "Republica" funcționează, știu eu. Și mai este unul, am auzit, recent deschis, pe bulevardul vechi...

-Atunci pot să vă invit la un film? i-am aruncat dintr-odată invitația la risc, fără să am deloc certitudinea că putea fi catalogată ca fiind una deplasată.

-Cu cea mai mare plăcere!

Și cam asta a fost toată povestea acelei zile. Am mers împreună la cinematograful să ne luăm bilete, am petrecut apoi tot împreună mai bine de un ceas într-o cafenea până la ora filmului, apoi, după film, când se înserase afară, ne-am retras la mine acasă.

Taina mea

M-am gândit mult dacă n-ar trebui să fac din povestea asta a mea o taină, o taină pe care s-o păstrez doar în mine, pe care să n-o mărturisesc niciodată nimănui. Poate de aceea mi-am ales un jurnal personal în care s-o înregistrez. Mi-ar putea fi ea astfel o adevărată comoară, secretul meu cu care aș putea fi îngropat, va fi o posesiune a mea de care nimeni nu se va atinge vreodată?

(continuare în pag. 12)

Dar de ce o numesc eu taină? Nu cumva complic lucrurile de pomană? Pentru că, până la urmă, o taină nu-i o adevărată taină decât dacă rămâne necunoscută. Virtutea și însemnătatea unei taine se pierd dacă taina ta o faci cunoscută. Voi putea oare pe a mea să o ascund definitiv?

Dacă o ții ascunsă, tu ești stăpânul ei. Iată un mod de a avea ceva doar pentru tine. Făptuiește-ți niște taine și păstrează-le doar pentru tine! Așa vei deveni bogat, vei avea cu adevărat ceva care va fi numai al tău.

Pentru că taina pe care o păstrezi este doar a ta. Cea pe care o împărtășești este a tuturor. Dar uneori îți dorești să-ți descarci sufletul împovărat de o taină. Îmi amintesc multe scenarii de acest gen când chiar și taina unei crime nu a putut să stea multă vreme nemărturisită de bună voie.

Caut oare un confident al tainei mele? Și caut de fapt un confident cu care să împărtășesc taina mea? În acest caz, taina mea nu mai e taină, ci doar un secret între mine și confident. În plus, vechea mea taină este acum la discreția confidentului.

Este reconfortant să speri a găsi într-un confident ajutorul, mângâierea de care oricine, într-un moment din viață, simte că are nevoie. Să găsești într-un confident un sfetnic.

În cazul acesta eu am ales-o pe Cătălina drept confidentul meu. Dar oare, după dispariția mea, ea va mai păstra secretul nostru? Însă ce-mi va mai păsa mie atunci, atâta timp cât n-o să pot afla niciodată răspunsul la această întrebare!

De ce e nevoie să păstrezi un secret? Unii păstrează în ei secrete dureroase, cum ar fi secretul unui defect fizic, nevăzut, dar pururi prezent, ca o amenințare neîntreruptă, sau secretul unei maladii psihice ereditare, care stă gata să cadă asupra capetelor celor amenințați.

Oare există o astfel de taină? Taina mea nu e o taină care să poată fi surprinsă.

O taină mai poate fi și divulgată... cine știe!

Letargia

Numesc ceea ce se petrece cu mine rătăcire. Nu am știut ce alt cuvânt ar fi fost mai potrivit să-mi caracterizeze letargia. Cu siguranță că la asta participă și frica de bolile mele care progresează nu numai prin continuitate, dar simt că și prin intensitate. Lipsa vigoriei fizice de altădată este certă și asta mă îngrijorează și mai mult.

Contemplația era partea cea mai vie din starea mea. Cu ea însă reușesc doar să-mi duc la bun sfârșit gândurile, numai atât, chiar dacă acestea nu sunt prea limpezi și, mai ales, nu reușesc să mă facă să înțeleg ceea ce trăiesc cu adevărat.

Dar și gândurile mele sunt haotice. Trec des de la una la alta și rămân adesea pe amintiri triste, momente nedemne de luat în considerare.

Trebuie să fac ceva, să fug din orașul ăsta împutit. Să scap de toate presiunile care s-au acumulat de ani de zile și mă apasă pe creier. Să las în urmă orașul cu dimineți în care soarele își arată ochiul roșu obosit cu care mă salută cu scârbă, acesta fiind și cel mai important moment al zilei. Orașul cu nopți în care abia deslu-

șesc ceva umbre mișcătoare atunci când nu dorm și ies speriat în balcon să scrutez, la lumina palidă a câtorva becuri, verdeța prea deasă și prăfuită din parcul de vizavi. Orașul în care când dorm parcă plutind fără voia mea într-o realitate virtuală în care sunt frământat de griji multiple și neobișnuite. Oraș în care noaptea nu-ți oferă decât nesiguranța unui întuneric apăsător. Somn care nu-mi mai oferă șansa să visez nimic.

Să las în urmă amintirile mele bolnave, cu toate ramificațiile acestora în povestea unor personaje de care aș vrea să nu mai știu.

Vreau să las în urmă orașul meu cu multă mizerie și aer stătut. Nu știu dacă nu m-ar tenta să las la plecare o bombă care să distrugă cam tot.

Pokerul

Pokerul nu este un joc potrivit oricui. De ce? Pentru că trebuie să tratezi un fascicul de informații complexe, care amestecă calculul statistic (câte șanse am să câștig potul cu cărțile din mână?) și interpretarea mizelor adversarului, a mimicii, a gesturilor sale. Toate acestea duc la o decizie aleasă din cele trei posibile: mergi calm mai departe, plusezi sau te arunci. Partidele pot dura mai multe ore și necesită concentrare, tehnică, stăpânire de sine și rezistență. Dar și multă răbdare și, nu în ultimul rând, maturitate.

Întâlnirile noastre pentru a disputa partidele de poker nu erau deloc unele de socializare. Ne cunoșteam bine între noi. Eram vreo zece de toți cei care făceam parte din grup, dar în sală, de fiecare dată, nu ne aflam decât patru care jucam efectiv, iar uneori și al cincilea, care era rezerva ce trebuia să-l înlocuiască pe primul dintre cei care falimenta. Uneori se lăsa și cu ceva alcool, dar marele interes al fiecăruia dintre noi era să-i jumulim de bani pe ceilalți. Așadar, printre noi erau amuzanți, hrăpăreți, zgârciți, timizi dar și colerici și impulsivi, deci destule feluri de tipologii de oameni. Cam toți eram cu studii superioare, unii dintre noi fiind chiar șefi pe diferite sectoare din întreprindere.

Se înțelege că scopul fiecăruia dintre noi era acela de a ne cunoaște adversarul de la masă, de a găsi modalitățile care să-i facă pe ceilalți să creadă că avem jocul cel mai puternic. Ne temeam deseori de cei care abia "debutau" în grupa noastră, fără să aibă vreo experiență într-ale jocului. Ne temeam mai ales de acea sintagmă știută de "norocul începătorului" care, în realitate, chiar se întâmpla. Aceștia erau periculoși, în primul rând, pentru că mizau pe sume deloc adaptate la cărțile pe care le aveau în mână. Ei nu acționau deloc ca și când ar fi jucat corect, iar noi, cei mai cu experiență, trebuia să intrăm în mintea lor pentru a le anticipa următoarea mișcare.

(fragmente din romanul "Litera X" în pregătire)

Ion ȚUȚUIANU

Speranța...

Vine vremea când iubirea se transformă într-un vis
 Și nostalgicele gânduri îmi rămân fără cuvinte.
 Re trăiesc momente care, parcă vin din paradis,
 Fiindcă te iubesc și iată, că nu poți să-mi ieși din minte!

Și, credeam iubirea noastră scrijelită pe un nor,
 Când priveam în nopți albastre cerul împânzit de stele
 Dar, m-am înșelat și iată, că-i ca timpul trecător,
 Iar tristețile-n cascadă cuprind gândurile mele.

Mi-a rămas în suflet dorul și un foc care mă doare,
 Pieptul fâlfâind de fluturi e întrebător spre mine,
 De ce timpul schimbă oameni, pe unii lipsind de soare?
 Și-am rămas doar c-o spernță ce-o trimit în gând la tine.

Întâlnire

De unde-ai fi venit, din ce planetă,
 Cu ce vehicul coborât din stele,
 Că m-ai cuprins cu tot, ca o cometă
 Și mi-ai pătruns în gândurile mele?

Și ca un foc mocnit printre jăratec,
 În inimă iubirea mi-ai aprins-o
 Și nu știu cum, că chiar așa tomnatec
 A mea pasivitate ai învins-o.

Deși aș fi crezut întâmplător,
 O întâlnire ca și alte cele,
 Tu m-ai acaparat și-mi este dor,
 De gesturi și de sensuri ce transmiți prin ele.

Că ai adus cu tine bunătate,
 În suflet mi-ai făcut din nou lumină
 Și mi-ai hrănit dorințele sperate,
 Iar viața mi-ai făcut-o mai senină.

Dezamagire

Într-un parfum de primăvară
 Înconjurat de trandafiri,
 Iubita mea, e prima oară
 Când eu cad pradă slabei firi.

Și ca o pânză de paianjen
 Sau ca o plasă de pescar,
 Mi-ai capturat toată ființa
 Și mi-ai pus inima pe jar.

M-am tot gândit ce va să fie,
 Dar n-am găsit niciun răspuns.
 Mi-ai lăsat inima pustie
 Și pentr-o viață m-ai răpus.

Și cu ecouri lungi prin stele
 Te strig și caut în zadar,
 Tu n-auzi dorurile mele,
 Nu-mpărășești al meu coșmar!

Dar cum nu poate fi uitare,
 Ci numai vise cu amar,
 Îți voi trimite o scrisoare
 Cu gânduri scrise pe altar.

Întoarcerea acasă

Oriunde-ai fi, revino iarăși
 În casa-n care te-ai născut
 Și vei simți din nou florii
 Și-al mamei primul sărut.

Că ți-a lăsat ca o pecete
 În inimă cu dor să porți,
 Să-ți amintești pe îndelete
 De-ntregul sat, strămoși, nepoți.

Și-atunci prezenții o să-ți spună,
 Un bun venit cu bucurie,
 Iar cei plecați veghează-n ceruri,
 A ta întoarcere la glie!

Și-așa uniți întru credință
 Și-iubirea ce ne-a fost lăsată,
 Ne-om regăsi în amintirea
 Strămoșilor ce-au fost odată.

Și nu cumva să pleci de-acolo,
 De n-ai trecut pe la morminte
 C-acolo-ți regăsești matricea
 Și-ntregul neam, relicve sfinte!

Dilema

Parcă am dat și eu în boală
 Cum să mă vindec n-am știință
 Deși încerc, nu-i prima oară
 Ca să te uit, nu-i cu putință.

Și alinarea-i tot mai grea
 Că amintirea scai se ține
 Poate n-a fost să fii a mea
 Dar inima tot nu-și revine

Și mă încercă o dilemă
 Care într-una mă frământă
 Mintea ar vrea să se răzbune
 Dar inima te mai vrea încă

Și nu știu cum să le împac
 Că amândouă-s ale mele
 Oricât vreau să închei un pact
 Inima-i șeful între ele.

Dorian MARCOCI

Povestire buclucașă

Mă aflam în Deltă, pe malul unui canal aproape de comuna Sf. Gheorghe. Stuf pe margini, iar o vegetație felurită acoperea o parte din luciul apei. Știucile trăgeau și nu prea, dar mă bucuram de limpezimea acelei după-amieze de noiembrie însoțită de glasul monoton și liniștit al mării, întrerupt când și când de cel al înaripatelor călătoare. Soarele blând transformase împrejurimile într-o imagine aurie brăzdată de funigei alb-mătăsoși insistenți și neastâmpărați. De după un pâlț de stuf se auzi o bătaie șuierată de aripi și două lebede minunate, albe, aristocrate, încrețiră suprafața apei. Își arcuiau grațios gâturile într-un joc a cărui semnificație era știută doar de ele. M-au observat și s-au retras discret spre celălalt capăt al canalului. Priveam, ascultam, asimilam. Atâta armonie, atâta împăcare, timpul se scurgea cu un alt rost decât cel din orașul aglomerat pe care-l lăsasem dincolo de munți, în Ardeal. Apoi rânduiala celor amintite a fost spartă brusc. Un bărbat și o femeie se legănau bătrânește în mers spre mine pe digul dinspre sat. Amândoi purtau câte o undiță într-o mână, iar cu cealaltă stăpâneau cu greutate un nepot mărunțel și guraliv. Când ajunseră în dreptul meu salutară, iar bunica, cu mersul legănat, își continuă drumul, pe când bunicul schimbă câteva impresii pescărești cu mine. În tot acest timp ghemotocului de energie, adică nepotului, îi turuia gura întruna. Vroia să știe cu ce pescuiesc, dacă am prins ceva, dacă viermișorul pe care îl ținea cu grijă într-o cutie este bun ca momeală etc. Bunicul zâmbea, voinic, răbdător, cu un glas sonor molcomit de dragostea ce răzbătea pentru acel ghemotoc vorbitor. S-au îndepărtat, treptat glasurile lor amestecate s-au pierdut după perdeaua de stuf. Iarși liniște și câte o știucă nerăbdătoare să mă cunoască.

Soarele era aproape de linia orizontului portocaliu, vântul parcă mai contenise, iar cerul se întindea albastru spre zărilor largi, de la marea liniștită până la stuful nesfârșit străpuns ici-colo de ramurile sălciilor golașe. Și iată din nou glasurile cunoscute. Se întorceau bunica, bunicul și nepotul sporovăitor. Au ajuns aproape de mine și deodată toată armonia a dispărut când o încălceală de nedescris s-a format pe undița bătrânului care, neinspirat, o împrumutase agerului nepot. Să te ții plâns când bunicul, puțin iritat, a încercat să-și recupereze undița. Printre lacrimi și sughituri am auzit următorul dialog:

-Hai, gata, nu mai plânge, o rezolvăm noi!

-Hîm!

-Gata! De ce plângi acum?

-Pentru că ai să mă bați.

-Nu te bat.

-Hîm!

-Acum de ce plângi?

-Pentru că ai să mă cerți.

-Nu te cert.

-Hîm!

-Acum de ce plângi?

-Pentru că ești supărat pe mine.

-Nu sunt supărat.

-Hîm!

Și tot așa, temeri născocite și infirmări blajine...

S-au îndepărtat, la fel de legănat cum au apărut, scâncetele copilului amestecându-se cu glasul îngăduitor-amuzat al bunicului și câte o mângâiere venită din partea bunicii. Îi priveam cum se pierd încet, încet spre sat pe digul prăfuit. După o vreme, nu i-am mai auzit și poate doar vechiul dig le-a păstrat povestea buclucașă, pe când seara lăsa cortina peste o scenă animată de simplitate și viață.

Intrușii

Părea o zi de sâmbătă obișnuită dintr-un început timpuriu de primăvară. Cer copleșit de nori cenușii plictisiți parcă să mai ude un pământ saturat de apă. Magazinele de lângă Teatrul Național absorbeau mare parte dintre trecătorii prezenți în piața centrală a orașului. Oameni cu înfățișări felurite, de condiție diferită, dar parcă cu un numitor comun în privirile preocupate: grija. Sau era doar o simplă impresie. Câțiva tineri au destrămat-o, ieșind binedispuși din magazin, glumind și râzând cu detașarea tinereții. Dădeau o parte din prospețimea vârstei lor zilei mohorâte, celor din jur, care erau disponibili să o primească.

Am auzit glasul unui pescăruș, de undeva de sus, dinspre Palatul Culturii. Pasăre cu asocieri controversate, prezență nefirească în centrul acestui oraș din mijlocul Ardealului. I-a răspuns un altul, probabil perechea și mă gândeam la misterul prezenței lor aici. Am auzit despre oportunitismul lor vecin cu hoția și i-am surprins privirile insistent-cercetătoare, în timp ce plana deasupra, la mică distanță. A dispărut. L-a făcut uitat zgomotul neîncetat al mașinilor, forfota și glasul trecătorilor.

A urmat o perioadă de amorțeală, teatrul parcă s-a închis în sine, meditănd la spectacolele de pe afișe, iar magazinele apăreau cu geamurile lor mari asemeni unei mirări naționale, imobile în fața abundenței de mărfuri.

Apoi ceva a scuturat monotonia. Un copil zdrențăros, murdar, cu priviri furișate, atitudine furișată, s-a strecurat în magazin. L-a urmat un altul după puțin timp. Aceeași furișare, aceeași imagine murdară, sărăcăcioasă. Probabil vor să cerșească, mă gândeam sau... O femeie fără vârstă, cu o scurtă, blugi și încălțăminte ponosite

(continuare în pag. 15)

a apărut de nicăieri. Dar pe lângă furișare i-am citit în privire și hăituirea. Era matură, a avut timp probabil să afle ce înseamnă hăituirea. De foame, griji, intemperii, nesiguranță etc. Dar cea mai aprigă, hăituirea din partea semenilor ei.

În fugă a intrat în galeriile cu mărfuri, fără să zăbovească prea mult, a reapărut tot în grabă împreună cu cei doi copii. Aceeași furișare din priviri, amestecată cu impresia de animal hăituit, îi stăpânea acum pe toți trei. Câteva șoapte printre mișcări repezite și... au dispărut.

Prezența neobișnuită, acea atitudine de animal încolțit, privirile neliniștite, furișate, iscoditoare, neîncrezătoare, încă persistau în aburul de voci și trupuri reprezentând firescul civilizației. O civilizație cu obrazul zgâriat de rodul propriei nepăsări.

Chipul ninsorii

Ninge îmbelșugat, răzvrătit, fulgii se urmăresc într-un ritm alert, o iarnă care și-a despletit în sfârșit suvițele îngreunate de nea. Ninge și în sufletul meu cu toate zăpezile trăite și imaginate într-o copilărie binecuvântată de dragoste și povești șoptite de mama sau bunicile mele. Șoptite la gura sobei sau când îmi potriveau grijulii plapuma, pline de căldură și acea gingășie pe care doar cei ce iubesc o pot avea și transmise.

Ninge, ca atunci când tânăr, ademenit de aerul rece și puzderia de fulgi mă îngropam în noianul de zăpadă pornit pe firul depănat al poveștilor de dragoste la capătul căruia mă așteptau privirile catifelate și buzele fierbinți și răsuflarea aburind a dorință...

Ninge, ca în visele mele, amestecate cu realități la cabane aninate cu fumul de cerul mătăsoasă de nea sau de brazii copleșiți de atâta alb.

Ninge, ca în serile când îmi croiam cu greutate drum spre locurile de popas la prieteni, după o istovitoare zi de muncă, omenit în simplitatea locului cu bunătați nelipsite de pe masa țaranului ardelean.

Ninge, ca atunci când adânceam hotărât poteca pentru săniile trase, pe care stăteau înveliți în pături copiii mei. Glasurile lor frământau aerul încărcat de zăpadă cu abur plin de bucurie cristalină, ochii le străluceau fericiți, iar bulgări făcuți la repezeală găseau în spatelul meu o țintă favorită.

Ninge, ca-n atâtea alte dăți, al căror număr se pierde în trecut, amintiri încețoșate de greutatea zilei, dar o imagine mă urmărește neabătut: chipul copilăriei cercetând jucăuș printr-un petec de geam încărcat cu flori de gheață...

Alinare

Câteva pisici s-au aciuat lângă blocul unde locuiesc, îngrijite de două doamne cu sufletul bun și dragoste de animale. Uneori după-amiezele le surprindeam așteptând nemișcate, mogâldețe mătăsoase dar vigilente spionând intrarea în imobil. De aici trebuiau să apară binefăcătoarele. Așteptau răbdătoare, mereu la aceeași oră, apoi brusc apărea transformarea. Se ridicau pe lăbuțe înălțând cozile stufoase, cu un început de

arcuire a spinărilor. Era semnalul sosirii doamnelor. Într-adevăr, ușa se deschidea și o animație felină le înconjura, acum spinările se arcuiau mai vârtos, atingeri sinuoase se multiplicau pe gâmbelul celor două, însoțite de un mieunat intermitent. Farfuriile erau umplute generos și se așternea liniștea. Mâncau într-o anumită ordine, fără sfadă. După aceea urma siesta, pisicile adulte veneau să fie dezmiardate, pe când puii încropeau jocuri leneșe.

Era o după-amiază însorită de ianuarie, lume puțină în piața din apropiere. Rătăcind printre coșurile de gunoi, un tânăr îmbrăcat sărăcăcios iscodea perseverent. Poate căuta speranțele Revoluției din 1989, ori binefacerile democrației sau ale capitalismului în tranziție de 24 de ani. Câte ceva mai reușea să afle și, după o scurtă evaluare, îndesa în plasa de rafie cu o tresărire de mulțumire.

A trecut o vreme, coș de coș fiind cercetat cu răbdare, până când a observat lângă o statuie pe unul dintre puii țărcați de pisică. L-a privit ciudat, apoi, cu mișcări blânde, șoptind ceva înțeles doar de ei doi, s-a apropiat și a început să mângâie felina, liniștind-o. Puiul s-a lăsat luat în brațe fără vreo împotrivire, în timp ce tânărul și-a îngropat fața în blana mătăsoasă cu o expresie de fericire și mirare care l-au transformat complet. Nu mai înceta să-și lipească când un obraz, când pe celălalt, de pisicul cocoloșit care se abandonase la pieptul său. Două destine se împleteau acum firav, îndepărtându-se fără țință sub un soare care-și cuibărise câteva raze în blana micului animal și în ochii senini ai adolescentului.

-Acum va avea două guri de hrănit, spuse îngândurată o doamnă aflată lângă mine, care urmărise întreaga scenă.

Bătrânețe fără tinerețe

E grea bătrânețea? Poate. Mai ales atunci când îți pierzi nu numai vigoarea trupului, dar și a minții. Când boli, la care nu te-ai gândit în vârtejul tumultuos al tinereții, îți provoacă incapacitatea de a mai răspunde adecvat solicitărilor din lăuntru sau din afara trupului și minții, mergând până la diverse grade de infirmitate. Mai grav mi se pare atunci când infirmități ale organismului îți provoacă și o neputință a sufletului. O neputință de-a mai simți iubire, grijă (în afară de cea proprie, egoistă, dominatoare, arțăgoasă), compasiune și toleranță, senintate. Vezi fețe încrâncenate într-o mască de răutate perseverentă și intolerantă. Nimic nu le place, răspund acru uneori cu o violență nejustificată. Oare așa au fost unii întotdeauna? Au ținut acești gemeni ascunși în stare latentă suflătoare? Iar acum, când n-au știut să păstreze nimic din frumusețea tinereții, aceștia au înmugurit și s-au dezvoltat tenebros stăpânind fiecare fibră a trupului. Așa îi vei întâlni mereu în farmacii, mijloacele de transport în comun, piețele agroalimentare, magazine... Ei vor forma cozile, de tristă amintire,

(continuare în pag. 16)

îmbrâncindu-se, călcându-se în picioare, orbi la suferința pe care o provoacă celui mai slab aflat alături... care se plânge retoric dar este la fel, dominați de ideea aprigă de a pune mâna pe ceva. Orice, dar ieftin să fie, chiar dacă nu are trebuință...

Oare aceștia sunt bătrânii noștri, bunicii noștri, părinții noștri, noi?!...

Poate doar unii, de care îmi aduc aminte cu o tristețe amuzată. El suferind de surditate accentuată, ea, soția, având probleme cu vederea. Erau într-un dezacord continuu, manifestat oriunde, acasă sau pe stradă, fără inhibiții. Dar nu puteau unul fără celălalt, după câte o ceartă serioasă, rugau discret un vecin să-i împace. Respectând zicala rău cu rău dar mai rău fără rău?

Într-o zi, fără a avea abonamentele la ei au urcat într-un autobuz și, spre ghinionul lor, au dat peste o echipă de control.

-Biletul dvs. vă rog!

-Nu am bilet. Am abonament, cred că l-am uitat pe undeva, dar să știți că nici femeia aceea nu are bilet. Și arată cu un gest triumfător-răutăcios spre soția sa care, ceva mai încolo bâjbâia neputincioasă după un scaun pe care să se așeze.

Prietenii Biancăi

Trenul a poposit pentru puțin timp în halta stingheră de la marginea peretelui de stâncă. Am coborât cu grijă pe dalele mâncate de vreme. Răcoarea muntelui și mirosul de rășină, împărțit generos de brazii aflați la tot pasul, mi-au mângâiat obrazul cu o adiere molcomă. Șuierat scurt și cele trei vagoane cojite de vreme m-au încredințat peronului minuscul. Inspiram adânc, fericit, îmbătat de prospețimea locului.

După traversarea liniei ferate, am coborât o pantă scurtă până aproape de podul din bărne de peste Mureș, unde o bătrânică scundă, uscățivă, cu o privire directă, ageră și senină mă aștepta răbdătoare. Era Mama Ioana, cum îi spuneau apropiații. M-a întâmpinat cu simplitate, la fel și ceilalți membrii ai familiei, după câțiva pași la intrarea în curtea casei. M-am așezat pe o bancă la umbra unui liliac să-mi trag sufletul și am privit în jur.

Într-o parte, o casă mică, bătrânească, îngrijită, alături grajdul, fânarul, cotețul de păsări. Cușca unui câine lăptos am ghicit-o după o grămadă de lemne și în cele din urmă casa cea nouă strălucind curată în lumina după-amiezei. Gospodărie de oameni harnici, obișnuiți cu viața aspră de la munte.

M-am cazat într-o cabană de lemn din vecinătate, alegând o cameră de la etaj cu vedere spre râul Mureș. Lumina pătrundea tihnită prin perdelele scrobite, dezvăluind o încăpere simplă, un pat cu dimensiuni generoase pe care m-am lăsat istovit, nederanjat de asprimea păturii de lână. Într-un colț, lângă fereastră, se afla o masă încărcată de cărți vechi, îngălbenite și probabil răscitite, apoi privirea mea a căutat repere... în visare.

O lumină plăcută, aurie a încercat să-mi convingă pleoapele să se întredeschidă. Ce minunăție, de după un colț de stâncă, plutind deasupra pâlcurilor de ceață fină,

zâmbea șăgalnic un soare care își întregea tot mai mult din contur. Astrul pipăia blând creștetul brazilor, diluând pâcla în fuioare care se risipeau pe văi, apoi cobora în roua pajiștilor și în undele șoptite ale râului. Am deschis larg fereastra să particip la această scenă magică, abandonat și întâmpinat de aerul aburind al dimineții. Am rămas așa multă vreme, apoi s-a auzit glasul Mamei Ioana:

-Ați ales camera lui Dorin, fiul meu cel mare. De acolo se vede cel mai bine când răsare soarele. Haideți să beți niște lapte cald!

Câtă frumusețe și simplitate! Am mai rămas câteva zile, dar acea dimineață nu a mai fost egalată de următoarele. Ziua mergeam la pescuit sau mă refugiam la umbra pădurii de brazi cercetând după zmeură târzie. Parfumul dulceag răsfirat din siropul roșiatic amestecat cu cel de rășină și de mușchi jilav lungeau popasurile mele. Pierzând șirul timpului, mă așezam pe câte o piatră în preajma apei, iar gândurile îmi zburau fără hotare.

Apoi, într-una din zile, un glas de copil mă scutură de starea aceea.

-Ce faceți? Nu pescuiți?

Mică, bălaie, cu ochi senini și trăsături ce semănau izbitor cu ale Mamei Ioana, mă privea o fetiță de vreo cinci-șase ani. Era Bianca, nepoata celei amintite. Seriozitate, franchețe, naivitate și o curiozitate scăpărătoare s-au revărsat apoi spre mine. La început am fost puțin încurcat, intimitatea mea se spulberase, dar acel ghem de inocență și curiozitate m-a cucerit treptat. Vroia să știe de toate, pune uneori întrebări greu de anticipat, dar cred că m-am descurcat onorabil.

Pe drumul de întoarcere am trecut pe lângă un chioșc unde, spunea Bianca, aveau o înghețată foarte bună. M-am conformat și savurând înghețata mi-a spus că îmi va face cunoștință cu Sânziana când vom ajunge la casa lor. Nu eram foarte curios, dar am fost de acord.

Ne-a întâmpinat Mama Ioana, zâmbind ascuns și vrând să știe dacă Bianca nu a fost obraznică. În timp ce discutam liniștiți așezați pe banca de lângă liliacul umbros, fetița a fugit până la fânar, iar după un timp a revenit cu un iepure blând în brațe.

-De ce ai adus iepuroaica și nu ai lăsat-o să mănânce? Întrebă bunica.

-Păi, i-am promis domnului că-i fac cunoștință cu Sânziana Ana Maria Măgurean! răspunse Bianca cu seriozitate.

Biata Sânziana! Nu a avut un destin prea fericit. Nu vreau să vă întristez dar, după un timp am vorbit cu mama Biancăi la telefon și am aflat printre altele că Sânziana a nimerit în meniul unui vulpoi care-și avea sălașul pe acele meleaguri.

(din volumul **"Pomul cu muguri de iubire"** publicat în decembrie 2021 la editura InfoRapArt)

Constantin STANCU

Cu mănăstirea din piept, poetul se miră

Un titlu destul de percutant: *Sfârșitul lumii se apropie de ziuă* (Editura Castrum de Thymes, 2021)*. Andrei Caucar caută puncte de reper în această lume. Pendulează între viață și moarte, caută certitudini într-o lume înclinată. Zbuciumul său se simte cu fiecare vers, este legat de poezie și caută o ieșire cu fiecare vers. Este la limita dintre religie și literatură, pentru că el și-a făcut din poezie o religie de *fiece* anotimp. Clipa o simte acut, durerea se preschimbă în metaforă. Cartea de poezie exprimă o stare care pătrunde în fiecare celulă: vine sfârșitul, este iminent, este ziuă, este confirmarea supremă că putem exista pe lama unui cuțit. Doctorița, personajul din poeme, este îngerul se serviciu în acest veac bolnav. Femeia acoperă spațiul dintre cer și pământ. Poetul își trăiește acut fiecare vers, îl doare dezechilibrul din lume. Este de acord că lumea poate avea un început. Este trist că vine sfârșitul, ca un fel de boală pe care ne-o provocăm trăind atroce zilnic.

Poemele curg limpede spre o concluzie. Poetul este efectul cauzelor prime și ultime, cu vorbele sale murind.

Din această perspectivă, el vede un Dumnezeu la lucru, harnic, acceptă totul. Moartea are curajul să intre în biserică, asigurarea de viață expiră, crucile sunt amestecate, greu de pătruns înțelesul. Natura intră în poeme dinamică, dealul este acolo, râul de munte captează cerul, pădurea este fermecată, planeta se îmbată cu moartea...

Iubirea poate fi soluția, ea poate opri sfârșitul. Iubirea acoperă bolile, ezitățile femeii, instinctele morții. Toate se focalizează pe un Dumnezeu destul de apropiat: „nu e atât de greu să fii Dumnezeu/ când ai o măicuță să te țină în brațe/ și o cruce plutind peste lume/ să te răstignească mereu/ și apoi să învie și să ne lași singuri/ cu o lumânare tremurată în rugăciune/ iartă-mă Doamne – a început să rodească o sămânță străină/ în mănăstirea din piept” (*nu e atât de greu să fii Dumnezeu*, p. 14).

Temele și ideile izbucnesc simplu și penetrant, desenează stări, provoacă simboluri și se împletesc în taine tandre: „într-un plop prea tânăr sicriu înmugurind”; „într-o dimineață voi dormi/ fără să-mi bată robii/ soareului în geam”; „porumbeii gângureau a ploaie/ cred că era o bisericuță pe aproape”; „după creșterea ierbii – iubirea/ plânge cu masca pe față” etc.

În altă parte, poetul descoperă un Dumnezeu care poate rămâne singur dacă ne omoară, sfârșitul urmează judecății inevitabile. Fenomenul s-a mai petrecut la potop, pe dealul Golgotei. Optimist, poetul exclamă, soluția revelată îi vine pe buze: „fă un curcubeu nevăzut și leagă/ încă o dată cerul de pământ/ oricât ai fi de supărat/ Doamne auzi-mă!” (*Doamne, dacă ne omori – iar rămâi singur* /2/, p.57). În altă parte, singurătatea Creatorului este abruptă, poate rămâne cu tâlharii, necredincioșii, cu soldații fără sentimente. Moartea nu este soluția, curcubeul este soluția, el leagă pământul de cer...

Moartea este învinsă, morții respiră – nu lumânări subțiri - nu se face noapte în cer, Cel care vede totul coboară roua pe flori, iar femeile singure nu-și lasă morții,

îi poartă în minte, îi țin în pat, disperarea ivește învieri din memoria delicată a femeilor îndrăgostite (*de ziua morților era atât de frig*, p.61).

Natura se furișează în versurile poemelor, ia forme concrete și reprezintă o prezență. Ursul invadează arealul oamenilor, se umanizează în timp ce omul decade, după ce a distrus arealul ursului. Ursul este o prezență care semnifică prezența simbolului, a animalului care se adaptează la conjunctură. „trece ursul pe zebra/ umblă de la tomberon la frigider/ dacă e gol mănâncă femeia/ care îl bate cu polonicul în cap/ vânătorul lasă pușca în jos/ ursul deschide poarta ca omul/ are berea lui preferată/ bea și apoi plânge că i-au luat/ pădurea și mierea copiilor/ dar cei de la bodegă se prefac sau chiar nu știu nimic” (*trece ursul pe zebra*, p. 80).

Iubirea punctează viața bărbatului, poetul se întoarce la Geneza, la puritatea de început, acolo, ea și el sunt beți de un nou început. Iubirea marchează timpul, lasă amprente spirituale și sentimentale, leagă oamenii și îi leagă de creație (plaja). Sunt numeroase poeme în care poetul aleargă la sentimentul iubirii, se leagă de împlinire, desăvârșire, tânjește după întreg... „dacă te-ai lua în brațe iubito/ amândoi am pluti fără urme/ preț de o noapte fugărind asfințitul/ pentru a răsări pe o plajă pustie/ goi și încrezători în începutul lumii” (*dacă te-ai lua în brațe iubito*, p. 87).

Confruntarea poetului cu realitatea este dură, timpul a săpat în destinul omului, efemerul se strecoară pe sub ușa în fiecare zi, uzura este

(continuare în pag. 19)

Lucia PĂTRAȘCU

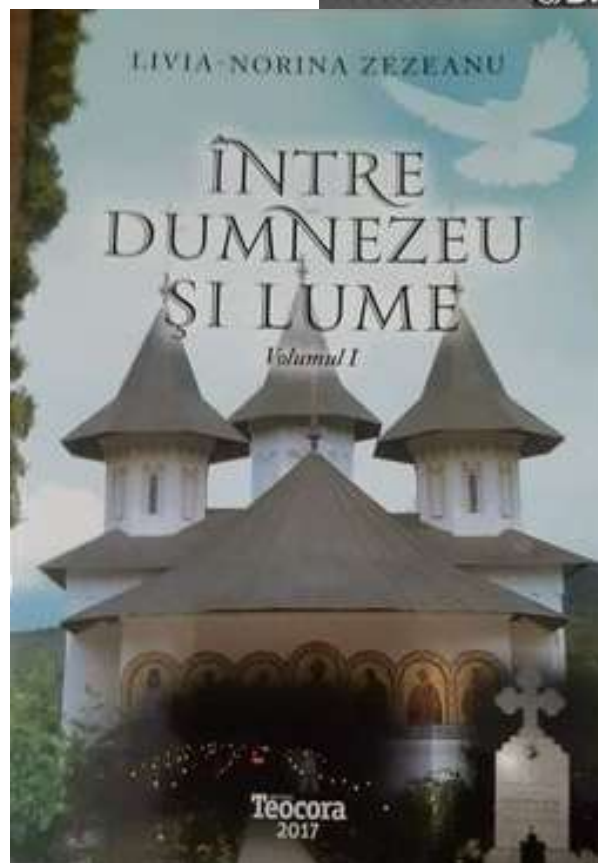
Livia-Norina ZEZEANU ÎN TRE DUMNEZEU ȘI LUME

Volumul de proză intitulat „*Între Dumnezeu și lume*”, semnat de Livia-Norina Zezeanu, publicat la editura Teocora în anul 2017, un jurnal duhovnicesc, cuprinde notări despre trăirile sufletești ale autoarei. În paginile sale cititorul va găsi incursiuni atașate prin falia interioară a căutărilor și regăsirilor, călătorii inedite printre amintirile autobiografice, încercări de evaziune și reveniri, interogații existențiale, uneori nesiguranța începuturilor încununată de singura constantă posibilă, credința în Dumnezeu, pentru ca „*această trăire să nu fie oricum*”.

Titlul volumului, însoțit de un motto: „*În zadar auzim glasul lumii, dacă nu-L auzim pe Dumnezeu!*” și ilustrațiile celor două coperte/coperți așază cititorul pe drumul cel bun întru înțelegerea mesajului adânc, prin care autoarea însăși, „*aflată în căutarea Adevărului – realizează faptul că viața creștinului nu este altceva decât un balans între Dumnezeu și lume*”.

Cartea Liviei Norina Zezeanu se constituie într-o adevărată lecție de viață pentru fiica sa, Maria, căreia îi este „*dedicată cu ocazia aniversării celor 7 primăveri*”, pentru noi toți, dar, mai ales, pentru cei tineri. Cuprinde trei capitole (*Căutarea, Îndoieli sub Cruce, Scrisori către Pantelimon*), ce urmează unor vorbe de suflet dăruite de oameni cu har și cu bunăcredință în Dumnezeu. Este vorba despre Preot Profesor Doctor Milea Mihail cu „*Precuvântare*”, care apreciază acest volum, ca o carte bine rostuită între „*Dumnezeu și lume*”, unde există „*spațiul iubirii și al luminii, în mijlocul căruia trăim noi, oamenii*.” Scriitorul George Călin, diplomat, Ambasador cultural Convenția ONU, semnează, sub titlul „*Descoperirea fericirii – Între Dumnezeu și lume*”, o a doua remarcabilă prefață în care precizează meritul autoarei Livia-Norina Zezeanu de a se putea situa în acest loc, între Dumnezeu și lume, ca un „*privilegiu pe care numai cei inițiați în Credință îl pot declara cu smerenie și iubire totală față de Creator, îmbrățișând taina Cunoașterii*.”

Dacă la început titlul acestui volum creează impresia unei pendulări pentru sufletul aflat între sfințenia iubirii de Dumnezeu și lumea plină de păcate, înțelegerea expozeului scriitoricesc deslușește existența a două căi de alegere și anume: afierosirea făcută cu dreaptă hotărâre dimpreună cu retragerea într-o mănăstire întru slujirea desăvârșită a lui Dumnezeu, ori rămânerea în lume cu smerenia dobândită odată cu învățăturile lui Dumnezeu, transmise prin vocea Bătrânilor înțelepți și ascultate în mănăstirile vizitate. În paginile sale cititorul va găsi, prin evenimentele autobiografice mărturisite, incursiuni atașate căutării și regăsirii în călătorii inedite. Ani de studenție, îndoieli pe drumul vieții și limpeziri pe drumul Crucii.

O carte cu care autoarea aprofundează mesajul duhovnicesc, înnobilit prin cuvinte simple, dar bogate în cuvioșenie pentru căutarea, aflarea și trăirea spirituală întru *zidire și dănuire*, ce poate fi luată ca o poveste de dragoste a unei studente care trăiește întâmplări obișnuite, cu rătăcirii și reveniri, pe care le folosește cu trebuință pentru transformările existențiale, dar mai ales sufletești, petrecute numai în trei-patru ani. În confesiunile autoarei spațiul se comprimă și se dilată în același timp, pornind cu admirație de la *memorialiști* și atingând pragul înțelegerii depline, semn de înălțare spirituală, în care iubirea sa pentru Dumnezeu se împletește cu dragostea pentru oameni și pentru umanitate, în special, iar acesta este un semn că implicarea sa, prin ceea ce scrie, conduce la dezvoltarea spirituală a oamenilor, care trebuie să regăsească zestrea de suflet pierdută în nimicnicia vremurilor. Pașii inițiatice și de confirmare a credinței parcurg un drum al „*zbaterii întru desăvârșire*” cu multe căutări, cu îndoieli, cu rătăcirii și întoarceri, cu patimi și dezlegări, făcând din orice cădere o nouă înălțare.

Pornit dintr-o memorialistică fidelă a rezultat un jurnal de confesiune sentimentală, ce se transformă într-un jurnal duhovnicesc marcat de o unitate stilistică armonioasă. Această tranzitivitate se petrece firesc, sincronizându-se cu dezvoltarea gândirii și formării umane a autoarei și se desăvârșește în sfaturile și pildele creștinești, cuprinse în „*Scrisori către Pantelimon*” și îndreptate către lume.

Patimi, păcate și neputințe se mărturisesc în fața duhovnicului, nu se mai repetă și abia atunci: „*Pe Dumnezeu îl găsim în liniște, însingurare,*

(continuare în pag. 19)

retragere din iureșul vieții cotidiene. Doar așa reușim să auzim glasul sufletului nostru și implicit chemarea lui Dumnezeu. Apoi se așterne calea de a trăi în lume, împlinind exemplul Său în toate: **„Ne-a îndemnat și pe noi să ne lepădăm de sine, îmbrăcând haina smereniei, dragostei, ascultării....Să nu căutăm la cele vremelnice, ci la cele veșnice, să nu îngropăm talantul iubirii, ci să-l înmulțim, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea aproapelui.”**

Acest jurnal nu este o lectură confortabilă pentru un cititor obișnuit, deoarece, duhovnicesc fiind, poate deveni un însoțitor permanent și abia după un timp de interiorizare, gânduri, analize, alegere, de luptă și de înțelegere, fiecare dobândește o înțelepciune, ce se transformă în dragoste **„duhovnicească, cea nepărtinitoare și mântuitoare”**.

Cu deplina convingere că trăiește un destin marcat de intervențiile divine, căutarea esenței în adânc de Cuvânt împărtășește sufletul autoarei cu *Lumina* de care are atâtea nevoie, de aceea, aflându-se între Dumnezeu și lume, se smerește în a se înălța spre învățăturile creștinești, dar nu pregetă să ajute pe aproapele său, cel care ar putea avea nevoie de un sprijin. Totul se face prin iubire și dăruire, în sensul semănatului, deoarece binevoitorul **„Degeaba gândește mult (are unelte), degeaba are la ce gândi (are semințe), dacă nu lucrează ceea ce gândește (nu seamănă și nu adună).**

Să dedici prețioase scrieri iubirii față de Dumnezeu și de oameni este o poveste tainică a cărei mărturisire publică făcută în aceste vremuri conduse de prejudecăți și de oameni care au rătăcit drumul și încă nu toți caută *Calea* și *Adevărul* este modul prin care Livia-Norina Zezeanu își declară dragostea pentru cele Sfinte, pentru Dumnezeu și învățăturile Sale, pe care le seamănă, le rodește și este convinsă că vor fi culese de semenii săi.

Semnate de autoarea **Livia-Norina Zezeanu**, o *Introducere* și o *Încheiere* încununează acest volum **„Între Dumnezeu și lume”**, cu florile regăsirii, ale credinței și ale cinstirii drumului către mântuire: **„Îngăduit-a Domnul să ajung în ladul cel mai de jos, să trec prin încercări, căderi, neputințe mari, ca să mă vindec lăuntric de patimile mele sufletești.”** Un volum ce merită aprecierea cititorilor... Doamne ajută!

evidentă: „acum îmi dați dulciuri/ că toată viața mi-am întins copilăria/ să văd un bătrân în oglindă/ ce fericită ești tu viață parșivă/ ai trăit cum te-a tăiat capul/ acum arunci o doză de bere în curte/ și aia îți cere dobândă” (*acum îmi dați dulciuri*, p. 51).

Andrei Caucar este un poet care păstrează o anumită inocență, o anumită autoironie și ironie străbat versurile, la fel ca pictorii naivi care văd lucrurile simple amplificate de culorile vii ale realității imediate. Versurile curg liber, titlurile fac parte integrantă din poem, sunt sudate de ideile și temele care se plimbă în voie la braț cu aspre cuvinte. Folosirea literelor mici este un semn de atragerea atenției asupra evenimentelor mari din viața oamenilor. Lipsa semnelor de punctuație înseamnă libertate maximă pentru poet, alăturarea de valul prezentismului acut, practicat de mulți poeți, ca o modă acceptată în prezent. Poetul nu se lasă încorsetat de rigoare, evadează într-o lume a sa. Poate că ar trebui să-și organizeze poemele după liniile de forță ale unor teme care îl bântuie, să accepte o anumită rigoare în universul poeziei sale. Volumele anterioare ne indică un poet aparte, cu un stil asumat, recognoscibil, un poet harnic și dornic de zicere: *focuri din zăpezi* (2020); *sânge de sub tălpile mele* (2011); *poet găsit* (2011), *carte de despărțire* (2019).

Daniel Marian scrie în *postfață*: „Andrei Caucar se trezește în plin coșmar, unde altundeva decât în „țara nimănu”... Totodată, el remarcă: „Probleme de existență, amănunte de conștiință, reflexii și reflecții din ipostazele unei trăiri și din alte altor trăiri succesive și concomitente” (*Întâlniri cu viața și cu moartea*, p. 97).

Daniel Luca remarcă în *prefață*: „Andrei Caucar scrie o poezie care nu poate fi trecută ușor cu vederea, e o poezie a suferinței, a durerii, dar și a supraviețuirii” (*Nevoia de dragoste*, p. 5).

Fascinat de finalul prevăzut, alături de alți poeți, teologi, oameni de cultură, Andrei Caucar se privește în oglinda poeziei și vede transformările care ne marchează viața și toată moartea, și se miră de chipul din argintul acesteia.

*Caucar, Andrei, *Sfârșitul lumii se apropie de ziuă*, poeme, 106 pagini, pref. Daniel Luca; postfața Daniel Marian: Giroc: Editura Castrum de Thymes, 2021.

Nicolae ROTARU

TREI GRAȚII ȘI UN FOCOS

Un roman atât de simplu, după vorbă, după tot, așa zicând despre „Jocul cu focul” al „recidivistului” aflat la senectute Mihai Maxim, căruia i-am mai citit un (aparent) roman autobiografic (Egoismul unui vis), storyul academicianului care-și regăsește consoarta, fostă solistă de succes pe scene din Italia, după 35 de ani de absență, în sanatoriul unde se internaseră amândoi, pe Zamora.

Acum, cum observă și Nicolae Dan Frunteletă, prefațatorul cărții, avem de-a face cu o poveste de amor, țesută printre sarcinile de serviciu de diplomat ale lui Eugen (Genu, Evgheni, Ghenea) Stăncescu fiul unui cuplu din Udești Sucevei și ai lui Eusebiu Camilar, căruia, la naștere, ursitoarele i-au hărăzit trei neveste departe de țară.

Ei bine, povestea de dragoste exact acest fir îl urmează, parcurgând cele trei capitole intitulate cu denumirea locurilor unde-și va petrece anii devenirii: Berlin, București și Moscova.

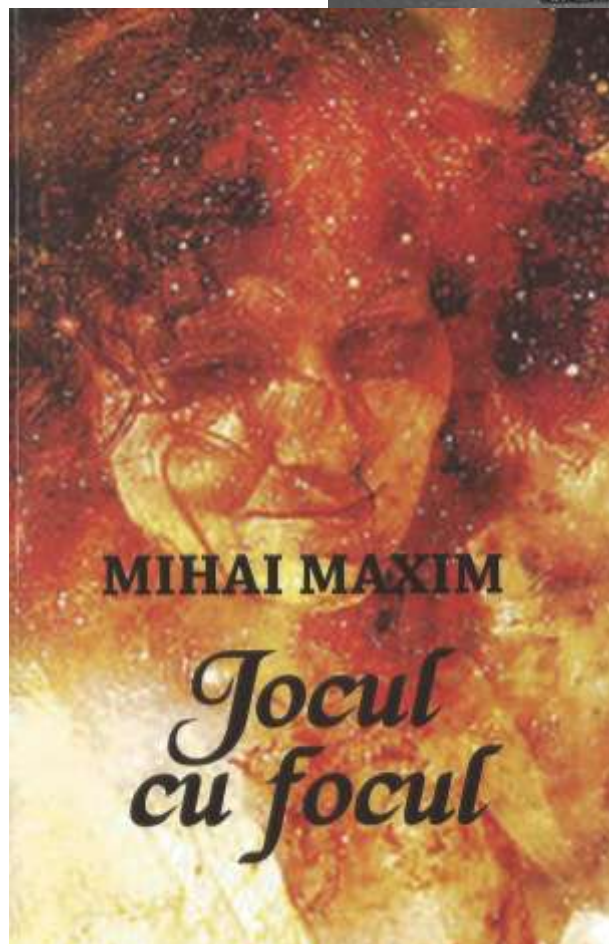
Fiul diplomatului Silviu continuă drumul tatălui, se școalește în capitala RDG (acțiune se derulează în timpul Războiului Rece) și la plecarea părinților din Berlin avea o prietenă (Gertrude sau Trudi) ai cărei părinți erau prieteni cu românii, prietenă care a devenit apropiată și, ca-n idilele dintâi, de neuitat.

Și, totuși, sentimentele se estompează (era și cazul) în țară, interpunându-se studenta Cristina (Tina), via Nuți, inițiativa în amoruri, femeie căsătorită cu un militar plecat mai mereu, de data asta idila luând întorsături matrimoniale și apărând în familie și urmașul, o fetiță Doinița.

Deși notele, referințele, statutul îi permitea să aleagă alt domeniu, absolventul (cu echivalări din străinătate) a optat pentru construcții. Ca și când șantierele naționale n-ar fi fost de ajuns ca să-i afecteze viața de familie, constructorul pleacă la Moscova. Domeniul relațiilor economice și comerciale e plusat de cel diplomatic, întâmplarea făcând ca prieteni cunoscuți în Germania să fie prezenți și-n URSS, în cadrul relațiilor puternice atunci între statele socialiste.

Așa se face că familistul Evgheni Silvievici, cum i-a zis traducătoarea Tatiana Konstantinovna, nepoată de nemțoaică de pe Volga care a zămislit-o cu un tătar, face pasul păcatului (după ce a trădat-o pe Trudi cu Tina, acum o trădează pe Tina care e și mama fiicei lui, cu această Tatiana) cu sinceritate și sentimente profunde. Trei pose-soare de inițială a... Trădării marchează viața lui Genu. O împlinire a unei hărăziri de ursitoare, un traseu sentimental triangular, ipotenuza constituind-o, desigur, consoarta, dar strălucirea și colecția de fiori dând-o catetele: germană și, mai ales, rusească, Tatiana dovedindu-se o focoasă cu școala startului, voinței și dead line-lui bine însușită.

Important e că lectura (bărbătească) a narațiunii scrise de un bărbat (care căutat la CV-ul discret pare să furnizeze suficiente motive de autobiografism) poate fi acceptată din punct de vedere moral (mai greu cu lecturile feminine), mai ales că, în final, familistul rămâne soțul Cristinei și tatăl Doiniței, cu toate nostalgiile și jindurile romantice după iubirile dintâi și, respectiv, de pe urmă.

Story-ul romanesc este foarte bine împletit cu demersurile profesionale (de la activitatea părinților, la cursurile școlare, relațiile cu parteneri, prieteni, colegi de serviciu, activitatea propriu-zisă), la care se adaugă, cu dibăcie și atractivitate, contextualizarea culturală, istorică, geografică, din locurile unde se desfășoară acțiunea dinamicului roman.

Întâmplător, am trăit acele timpuri ale anilor '60-'70 din veacul trecut ca să pot gusta și compara faptele, cum, la fel de întâmplător, reperele berlineze și celelalte din RDG, punctele moscovite și adresele beletristice din București și restul țării, îmi sunt foarte cunoscute, narațiunea fiind și una de rememorare participativă de traseu și popasuri care completează fericit circumstanțele de loc alese.

„Jocul cu focul” (în fond cu o hărăzire de ursitoare către Anca Stăncescu, mama eroului), e un titlu care să capteze, dar după lectură (captivantă, desigur) se constată că e vorba că, deși iubirea e un foc mistuitor, jocul idilic propus de autor nu numai că este ținut sub control cu măiestrie de povestitor, dar este folosit pentru producerea unor efecte, jocuri de lumini și umbre, foarte de folos întregului narativ.

Mihai Maxim, venit destul de târziu în pluto-nul scriitorilor de calitate, confirmă și reconfirmă, cu fiecare carte pe care o trimite la întâlnirea cu beneficiarii. (18.12. 2021)

Ileana TODORAN

Focul sacru în infern

(fragment din volumul de proză "Vase reparate cu aur"
în curs de apariție la editura InfoRapArt)

Sunt însă unii care duc focul sacru în infern, sfidând legile iadului.

Astfel, Raed Fares și Hammoud Jneid din Kafranbel au dus focul sacru al revoluției. Au fost asasinați pe 23 noiembrie 2018. Raed a fost cunoscut pentru pancartele lui spirituale, ridicate de oamenii din Kafranbel în fiecare vineri. A crezut atât de mult în cauza revoluției și a libertății încât și-a pus în pericol viața și i-a sfidat pe cei care au vrut să-l aducă la tăcere. A creat Uniunea Birourilor Revoluționare prin care susținea media locale, cel mai cunoscut dintre ele fiind radio Fresh. Raed spunea: "revoluția e o idee și ideile nu pot fi ucise". Campania Siria păstrează memoria lui Raed și a lui Hammoud și le duce mai departe moștenirea revoluționară.

Festivalul "Celebrarea Siriei 2020", un festival de cultură și arte, are loc între 5 și 11 decembrie 2020. Tema de anul acesta (2020), "Singuri împreună" și formatul virtual arată că oamenii se pot conecta de acasă, să împărtășească experiențe frumoase și să fie împreună în timp ce savurează cultura și arta siriene. Este organizat de Societatea Regândită Reconstructă, o asociație din Marea Britanie care încearcă să ajute refugiații, căutătorilor de azil și imigranților, în particular dar nu exclusiv sirieni, pentru a se integra în Marea Britanie.

Usama, un băiat de 13 ani dintr-o tabără de dislocați al-Anwar din Idlib pictează pentru pace și pentru sănătate, încurajând oamenii să poarte măști pentru a preveni răspândirea coronavirusului: "Am început să desenez măști pentru a încuraja oamenii să le poarte. Unii dintre copii poartă măști făcute din haine vechi. Alți oameni din tabără numesc cortul "cortul minunilor" având în vedere ce iese din el"

Jurnalistul Hussein Khattab a dus și el focul sacru în infern în al-Bab în nordul Alepului, deși își risca viața mereu și, în plus, primea sute de scrisori de amenințare cu moartea. A fost asasinat pe 15 decembrie 2020. Colegii lui și-au exprimat durerea și îngrijorarea privind insecuritatea pentru jurnaliști în zonele controlate de turci.

Copiii din Idlib fac o expoziție de pictură în care își exprimă dorințele, speranțele și visele.

Tot copiii din taberele de dislocați din Idlib fac o expoziție în care-și prezintă suferințele din timpul iernii, dar și speranțele pentru o viață decentă.

Un sirian dislocat, Jamil Ghoneim, face pantofi din anvelope pentru copiii dislocați. A urmărit filme pe you tube pentru a vedea cum se procedează. "Am decis să îi ajut pe copiii din tabără și să-i fac fericiți făcându-le pantofi. Așa că am început să colecționez anvelope din satul alăturat taberei și am început să le prelucrez pentru copii".

Hadi al Khatib este printre cele 100 personalități pe lista revistei Time în 2021. Hadi conduce asociația Arhiva Siriană care investighează și colectează înregistrări digitale ale crimelor de război și abuzuri privind drepturile omului. Chiar luna aceasta în februarie 2021, o investigație a Arhivei Siriene a găsit Rusia responsabilă pentru un atac la un spital în Ariha care a ucis 13 persoane și a rănit 68. Și în octombrie 2020 spoturile video ale asociației au fost parte a investigației privind atacurile chimice ale regimului sirian. "Transformarea începe cu tragerea la răspundere", spune Hadi.

Dr. Hassan Abbas a dus și el focul sacru în infern până la moartea lui pe 7 martie 2021. A fost scriitor, avocat al egalității cetățenilor, profesor de arabă și cercetător în moștenirea culturală siriană. A fost prietenul și mentorul multora. Munca și înțelepciunea lui au avut un impact masiv asupra tinerilor. Și-a iubit studenții și ei l-au iubit la rândul lor. Iată ce scria în martie 2014 la a treia aniversare a revoluției: "Spune-ți-i cum vreți, criticați-o cum vă place, înșelați-o, încercați-o, păcăliți-o, săpați terenul de sub picioarele ei, pictați-o, înjurați-o, faceți ce vă doriți. Este, ca și ecoul vorbelor lui Galileo Galilei către torționarii săi: "și totuși se mișcă". Rămâne. Și doar ea a început să rămână, până când obține ce vor oamenii: o viață în demnitate fără opresiune, fără întuneric."

Femeile de la "Căștile Albe" susțin serviciul de sănătate afectat de bombardamente. Răspund coronavirusului oferind ajutor celor în nevoie și transmitând informații despre virus în taberele de dislocați și școli. Voluntarii au lansat de asemenea campania "Un medic în fiecare casă" pentru a antrena persoanele tinere din casă în ce privește oferirea de prim ajutor care poate fi salvator în perioade de criză.

La aniversarea a 10 ani de la revoluție pe 15 martie 2021, Mais de la Campania Siria ne trimite următorul mesaj: "acum 10 ani cântece de libertate răsunau în întreaga Sirie căci protestatarii curajoși ieșiseră în stradă pentru a cere democrație și demnitate. Aceste momente și organizarea pașnică ce a urmat, a părut ca un vis pentru mulți dintre noi confrunțați cu regimurile dictatoriale crude ale lui Bashar al-Assad și al tatălui său. Vor rămâne pentru totdeauna cele mai fericite zile din viața mea. 10 ani și Siria este departe de speranță și posibilitatea zilelor de început. Protestele au fost primite cu forță brută și situația a degenerat într-o violență orchestrată de stat cu extremiștii implicați

(continuare în pag. 22)

și multe țări aflate într-un război proxy pe teritoriul sirian. Lumea a stat deoparte și nu a făcut nimic în timp ce numeroase crime împotriva umanității, majoritatea comise de regim, ruși și aliații iranieni, au devastat viața civililor. Impunitatea și lipsa de acțiune au dominat. În fața acestui eșec, activiștii și societatea civilă și-au riscat viața pentru a crea înțeles și rezistență când speranța era imposibilă. La Campania Siria lucrăm pentru a le oferi putere acestor grupuri și încercăm să trezim conștiința lumii pentru a face să acționeze. Dar dacă lumea ar fi ascultat cerințele oamenilor acum 10 ani?" Mais prezintă un video în care activiștii spun ce s-ar fi întâmplat dacă mărețul și gloriosul conducător și-ar fi dat demisia acum 10 ani, ce vise și-ar fi împlinit.

Actorul și regizorul Mohammed al-Rashi spune și el cum ar fi fost dacă al-Assad și-ar fi dat demisia atunci: "Am fi avut o repetiție generală, pregătindu-ne pentru noaptea de deschidere de la teatrul Al-Hamra din Damasc. Poate ar fi fost un departament de păpuși la Institutul Superior de Arte Dramatice. Zaki Cordillo, care a fost arestat de regim pentru că a cerut libertate, ar fi fost șeful acestui departament. Băiatul lui, Mehیار Cordillo care a fost arestat de regim pentru același motiv, ar fi jucat alături de mine într-o piesă sau seriale dramatice sau film, scrise de Adnan Zarai care a fost de asemenea arestat".

Tot la aniversarea a 10 ani de la revoluție, în fața clădirii Reichstag și în alte 5 orașe din Europa, activiști și artiștii din Siria au plasat 10 postere originale pentru a vorbi despre situația sirienilor din ultimii 10 ani. Au utilizat sloganul #Chemarelaacțiune pentru a susține noi inițiative siriene referitoare la educație, împuternicirea femeilor și primul ajutor. Artiștii au fost: Salina Abaza, Salam Alhassan, Tammam Alomar, Abu Malek Al-Shami, Dalia Brisly, Zena El Abdalla, Ala' Hamameh, Noah Jad, Razan Sabbagh, Tamer Mallak.

De Ziua Mamei pe 21 martie 2021 mamele de la Familii pentru Libertate își așteaptă copii dispăruți în închisori și transmit un mesaj de încurajare pentru a fi eliberați.

Abdullah și Baraa au înființat un centru de suport pentru copiii cu sindrom Down, singurul de acest fel în Idlib. Au peste 40 de copii înscriși. Le oferă programe de educație, terapie fizică și distracție.

După ce au plecat din Maarat al-Numan în 2018, Baraa și soțul ei Abdullah au deschis o grădiniță pentru copiii cu sindrom Down în Idlib. Cu pasiunea de a ajuta a Baraaei și experiența de asistent medical pediatric a lui Abdullah au înființat singurul centru pentru copiii cu sindrom Down din nord-vest. Echipa de 8 voluntari oferă terapia de vorbire și fizică pentru 35 de copii cu sindrom Down. Copilul de 8 ani Sham Jamal a venit la centru acum cinci luni și suferea de abilități de vorbire reduse. A primit terapie a vorbirii intensă și acum poate recita alfabetul, să se prezinte și să folosească cuvinte pentru a-și exprima emoțiile. Mohamed Hallak băiatul de nouă ani a fost adus de bunica lui după ce suferise de izolare și depresie după ce a fost separat de mama lui și tatăl lui a fost arestat și dispărut forțat de regim. După ce a petrecut câteva luni la centru, acum poate socializa cu

ceilalți copii și participa la activitățile distractive cu noii săi prieteni. Progresul lui Mohamed a adus bucurie membrilor centrului și bunicii sale. Când a venit la centru, Rayan avea probleme de vorbire, nu putea interacționa cu ceilalți și era foarte speriată de lumea înconjurătoare. După ce a petrecut timp la centru, teama ei a dispărut și încrederea ei în sine a crescut. Astăzi Rayan iubește să se joace cu prietenii ei și înțelege și interacționează cu ceilalți. Yahya suferea de hiperactivitate, iar abilitățile sale de vorbire și interacțiune erau reduse. Yahya a avut nevoie de ajutor pentru a învăța, a-i crește încrederea și a se integra în comunitate. Experții l-au ajutat să-și gestioneze abilitățile mai bine și să învețe noi abilități. Acum interacționează cu ceilalți și a descoperit o nouă pasiune: fotbalul. Cum centrul are nevoie de surse financiare, donăm pentru el.

Jurnalista Hiba Barakat își riscă viața pentru a documenta ce se întâmplă în Siria. Iată ce spune revistei Marie Claire: "sunt atâtea povești triste despre femei și fete în Siria. Am nevoie de o carte pentru a le spune pe toate. Poveștile despre dificultățile tinerelor femei sunt legate de mariajele forțate create de presiunile războiului, de singurătate, de dislocare sau de lăsarea școlii și abandonarea viselor. Războiul e un blestem de care suferă femeile cel mai mult, ne-a făcut pe unele dintre noi mai puternice dar de asemenea ne-a distrus pe multe dintre noi". Jurnalista Yakeen Yaser Bido spune revistei Marie Claire: "Comunitatea nu e obișnuită să vadă femei reporteri de război. Puține îndrăznesc să apară în fața camerei unde sunt bombardamente sau este o bătălie. De aceea mă aflu sub privirea camerei".

Pe 7 aprilie 2021 se organizează un protest la New York pentru aflarea adevărului despre atacul chimic de la Douma de acum trei ani. Atunci au fost ucise 40 de persoane. De atunci a fost o campanie de dezinformare rusească care a declarat atacul și victimele ca fiind suspecte, anunțând că atacul a fost pus în scenă sau nu a avut loc deloc. Activiștii au prezentat un banner cu sloganul "Adevăr" pe care figurează numele victimelor de la atacul din Douma din aprilie 2018 și de la atacul chimic de la Khan Seikhoun din aprilie 2017.

Artistul Aziz Asmar din Idlib își exprimă solidaritatea cu protestatarii din Myanmar printr-o pictură pe un zid în ruine din Idlib.

Pe 3 mai 2021 de Ziua Internațională a Libertății Presei, Campania Siria face un gest de solidaritate cu jurnaliștii uciși ca Raed al-Fares, Khaled al-Issa, Naji al-Jarf, Ruqia Hassan Mohammed, Rami al-Sayed, Anas al-Dyab și toți jurnaliștii care au fost omorâți pentru că au încercat să transmită adevărul. După RSDO, 709 jurnaliști și activiști media au fost uciși de la începutul războiului, inclusiv 52 sub tortură. Regimul este principalul responsabil pentru victime, dar toate grupurile armate au targetat, intimidat și ucis jurnaliști.

(continuare în pag. 23)

(urmare din pag. 22)

Noul documentar: "Memoria noastră aparține nouă" despre trei jurnaliști sirieni exilați a primit o mențiune specială la festivalul CPH:DOX din Danemarca. Regizorul Rami Farah spune: "După câte vorbesc acum, Danemarca își continuă politica de revocare a permisiilor siriene de rezidență, susținând că Siria este sigură acum. Din ce vorbesc acum al-Assad, principalul responsabil pentru crimele din Siria, este încă la putere. Până în această zi, regimul sirian continuă să aresteze, să tortureze și să ucidă sute de mii de civili. Ceea ce vedem ca memorii traumatice pentru Yadan, Odai și Rani în documentar, sunt încă realitatea zilnică pentru sirienii din Siria de astăzi. Vreau să chem poporul danez să stea de partea bună a istoriei. Vă rog învățați despre ce se întâmplă în Siria. Urmăriți filme, vorbiți cu sirienii și ascultați-le poveștile. Am făcut filme pentru a păstra memoria și narațiunea, dar de asemenea avem nevoie să ne implicăm și să facem o schimbare, dacă putem și unde putem. Mulțumesc!"

Pe 7 mai 2021 Campania Siria își manifestă solidaritatea cu palestinienii din cartierul Sheikh Jarrah din Ierusalimul de est aflat sub ocupație. Li s-a spus să-și părăsească locuințele într-un gest de curățare etnică și dislocare forțată făcut de Israel. Nabil al-Kurd, rezident pentru mult timp al Karm al-Jaouni, stă lângă un zid inscripționat cu un graffiti care spune "nu vom pleca". Se face și o scrisoare deschisă de solidaritate cu palestinienii: "În eliberarea voastră de ocupație vedem eliberarea noastră de tiranie".

Pe 20 mai 2021 Campania Siria își manifestă din nou solidaritatea cu palestinienii: "Ruinele arată ca ruinele noastre. Aceste avioane arată ca cele care ne ucid. Justificările apologetilor masacrului arată ca cei care justifică crimele lui al-Assad prin sofisme, false echivalențe și de ce așa-uri. Vedem aceste imagini ale celor care dau primul ajutor după atac, vedem durerea lor, fețele însângerate ale copiilor, veștile că cei dragi ori prietenii au fost omorâți. Cunoaștem asta prin oasele noastre. Cunoaștem a cui viață este dispensabilă pentru că viața noastră e dispensabilă. Știm cum arată ucigașii."

Pe 26 mai 2021, de ziua alegerilor prezidențiale în Siria, Campania Siria transmite un mesaj de condamnare și totodată de tristețe că nu a fost tras încă la răspundere mărețul și gloriosul conducător pentru crime împotriva umanității. Oameni curajoși în Daraa (aflat sub controlul regimului) au riscat să fie arestați (și torturați până la moarte) protestând împotriva alegerilor. Graffiti-ul din Daraa spune "Fără stabilitate cu al-Assad". În Idlib a fost un protest pentru alegeri libere și corecte. Pe pancartă stă scris: "Sirienii nu au viitor cu criminalul. Continuăm împotriva ta".

Pe 28 mai 2021 se împlinesc nouă ani de la uciderea cineastului și activistului Bassel Shehadeh. A participat la revoluție și a documentat-o. Inspirat de jurnalele cu motocicletă ale lui Che Guevara, Bassel a mers în 2010 la New Delhi cu motocicleta. În 2011 era bursier Fullbright la Universitatea Syracuse din New York. Și-a părăsit cursul iarna și s-a mutat în Homs pentru a documenta revoluția și a-i antrena și pe alții ca activiști media. Bassel a fost ucis în timpul unui asalt al regimului în Homs. Iată ce spune un prieten: "când îl vedeai nu puteai să nu-i observi zâmbetul."

La funeraliile lui Bassel în Homs regimul a atacat cu mortare. În Damasc, unde familia și prietenii au vrut să-i facă o slujbă de înmormântare, criminalii regimului și forțele armate au atacat biserica. Era dificil să vizităm familia, dar până la urmă ne-am adunat câțiva prieteni pentru a ne lua rămas bun în Homs, Damasc și câteva locuri din lume. Și acum în fiecare an ne aducem aminte".

Pe 2 iunie 2021, odată cu începerea lunii Pride, Campania Siria își manifestă solidaritatea cu comunitatea LGBTQI și sirienii care încearcă să continue lupta pentru libertate, egalitate și justiție. Astfel, Campania Siria distribuie scrierile unui artist și scriitor Sahaba în "Siria nespusă". Iată ce spune el: "Așteptam cu nerăbdare momentul revoluționar, căci Siria și sirienii merită libertate. Dictatura și metodele de represiune foarte brutale erau clare precum cristalul încă de când eram un copil, ceea ce înapăimânta pe fiecare. Nimeni nu putea anticipa care răspuns va fi. În timp ce continuam intens expunându-mă știrilor, furia a apărut și protestele au izbucnit. Am înțeles că haosul interior în care mă aflam era o mixtură de teamă și speranță. Sper că într-o zi, voi fi liber în țara mea ca un sirian bizar".

Raeef al-Shalabi scrie despre cum e să crești gay în eseul "Eu, anormalul": "Am trăit copilăria cu un sentiment de solitudine și mi-a lipsit luxul chiar al unei înțelegeri. Atunci când am început să cunosc tineri femei și bărbați atunci am simțit pentru prima oară că nu sunt singur. Am început să am interes pentru problemele LGBTQ pentru că i-am iubit pe acești tineri prieteni".

Pe 15 iunie 2021 se împlinește un an de când a murit activista LGBTQI Sarah Hegazi din Egipt. Nour Salem se întreabă care este soarta persoanelor din această categorie și cât trebuie să sufere: "Mulți oameni din comunitatea LGBTQI sunt încă copleșiți de frică pentru că pot face comparație între circumstanțele politice și sociale din Siria și Egipt. Se pot raporta la suferința pe care a trăit-o Sarah Hegazi în Egipt și la singurătatea și ciudățenia pe care a resimțit-o în exil".

Hammoudi, activist gay a fost arestat și torturat atât de regim cât și de Statul Islamic pentru activismul său politic și orientarea sexuală.

Avam al-Saleh, un scriitor din înălțimile Golan ocupate de Israel scrie despre cei închiși pentru lupta lor de rezistență: "M-am gândit să documentez memoria mișcării de rezistență conduse de cei care sunt închiși în închisorile Israelului. Această uitată istorie este plină de semnificații și resurse simbolice. Totuși nu vreau să reduc aceste experiențe la simplu simbolism. 54 de ani de la inițiere, această narațiune este parte integrală a unei istorii mai largi, una a sirienilor femei sau bărbați, mulți dintre care și-au pierdut viața ca rezultat al închisorii. Alții și-au pierdut auzul sau au pierdut ani sau decenii prin sentințe pe viață. Unii și-au pierdut familiile în timp ce au stat la închisoare, alții și-au pierdut abilitatea de a dormi fără coșmaruri. Fiindcă sunt ființe umane, mișcate de pierderea siriană a libertății, voi

(continuare în pag. 24)

Încerca să le descriu și să le onorez sacrificiul pentru a lupta cu această pierdere. NU va fi documentare în stil legal, ci documente care permite cititorului să vadă fie și pentru câteva momente prin ochii celor care au fost acolo”.

Pe 22 iunie 2021 Familii pentru Libertate își exprimă condoleanțele pentru moartea într-un accident rutier a lui Alaa al-Sadik din Emiratele Arabe Unite, activistă pentru drepturile omului, aflată în exil în Marea Britanie. Alaa, născută în 1988 a intervenit în apărarea tatălui ei care a fost arestat împreună cu alți 94 de intelectuali în procesul cunoscut ca ”Cazul 94 din Emirate” pentru că a solicitat reforme și a rămas în detenție. Alaa a dedicat viața ei apărării lui, cerând eliberarea lui și a celorlalți prizonieri politici, precum și susținerii revoluțiilor din Primăvara arabă de la începutul lui 2011 încoace.

Pe 24 iunie 2021 se împlinesc 5 ani de la uciderea unui curajos jurnalist Khaled al-Essa într-un bombardament (după ce fusese supraviețuitor atacului cu bombe-butoi).

Asociația Deținuților și Dispăruților de la Închisoarea Saydnaya a deschis un Centru pentru Familii în Gaziantep. Oferă asistență deținuților și victimelor torturii prin intermediul scrisului și alte arte.

Karim Jian a absolvit facultatea de medicină inspirat de doctorul britanic Abbas Khan care a venit să trateze civilii la Alep. El spune: ”În 2012 chirurgul britanic Abbas Khan a venit la Alep pentru a trata civilii răniți. A fost în consecință torturat și ucis de regimul al-Assad. Povestea lui a impresionat multă lume, inclusiv un băiat de 15 ani din Alep care a vrut să fie ca doctorul Khan. Astăzi băiatul a absolvit ca doctor”.

Pe 4 august 2021 Campania Siria își exprimă solidaritatea cu victimele exploziei de acum un an din Liban care a ucis peste 200 de oameni și a rănit peste 6.500. Aceștia suferă și în prezent, iar vinovații nu au fost trași la răspundere. Și Familii pentru Libertate își exprimă solidaritatea cu victimele exploziei.

La mijlocul lui august 2021 90 de voluntari de la ”Căștile Albe” își dau examenele de la facultate după ce educația lor a fost întreruptă de război.

Pe 19 august 2021 de Ziua Internațională Umanitară Campania Siria le omagiază pe ”Căștile Albe” care au, la rândul lor, 291 de victime printre ei, dintre care 3 chiar în 2021.

Pe 21 august 2021 Campania Siria își exprimă solidaritatea cu victimele atacului chimic de la Ghouta din 21 august 2013 care a dus la moartea a 1.127 de persoane, fără a fi tras nimeni la răspundere, iar atacurile chimice repetându-se și depășind 200. Dr. Katoub, lucrător umanitar, avocat și martor declară: ”După 8 ani de atacuri chimice repetate, trebuie să ne gândim la martori și la familiile victimelor care au depus mărturie în fața organizațiilor internaționale de investigație. Încă nu s-au făcut pași serioși către justiție și tragere la răspundere și, în acest timp, aceștia au fost supuși sistematic și continuu intimidării din partea regimului sirian”.

Lidia GROSU

(Rep. Moldova)

A SUFLETULUI MEU SIGURANȚĂ

Din îndrumările tale,
De frate,
Mă chemi,
În ele m-aduni...
Și grădină-a iubirii
Înfloritoare
Din ele răsar.
Pom al vieții,
Te regăsesc
Cu mesajul de pace,
Pe care continuu
Îl recitesc.
În preajma ta
Ochii bucuriei
Atacă tristeți
Cu energia în care
Dumnezeu mă veghează...
Și mandat îmi acordă –
De încredere-n viață.
Tu... psalm rămâi
Și, frate al meu –
A ființei mereu
Siguranță,
Din îndrumările tale răsar
Propria-mi dimineată.

GEMENII NOȘTRI PĂRINȚI, ÎNTR-O CARTE

Gemenii noștri părinți,
MAMA și TATA,
Rod al iubirii rămân
Într-o carte
Neînvinsă vreodată de moarte.

Milostiv Preacucernic Părinte,
CUVÂNTUL,
A oficiat ineditul serviciu divin
Și Cerul ne scrie pe suflet
Trăirea destin.

Fără istov, emoțiile
Tropi renasc pe foaia solară
În umbra lor, dorul
Le sare în brațe-amintirilor,
Niciând simulare, trișare...

De o parte e mama,
De cealaltă –tata,
Biserica memoriei
În brațe-i cuprinde...
Noi – băiatul și fata –
O nuntire marcăm A tăcerii
Cu strigătul ei din cuvinte

Gemenii noștri părinți
De drag sunt
Continuu mărturisire,
Unul – el, una – ea
Rămân într-o carte
A noastră, pe veci, înfrățire.

Nicolae NISTOR**ULTIMA ÎNTÂLNIRE PĂMÂNTEANĂ**

Nu închide ochii
nu am plecat
vino desculță în
ultima-mi vară oarbă
Pietrele vor arde
între florile colorate de lacrimi
dorm fără pernă să ating
neantul din mine...
când vei fura batistele
pune bănuții de argint
în apa pură
din căușul palmelor maicii
să plece răul din fântână
noaptea când Luna doarme
și dansează pe stradă altă lume
nu închide lumea
pleoapelor obosite
lasă dorințele ursitelor
să-ți sărute urechea
ele ne-au
adus la întâlnire!

ANTEMERGĂTORUL

o să fie trădat la apus
vorbeau oamenii
cucuta îl scutea de mersul pe jos
firav cum era nu putea
să-și care destinul pe munte
oricum judecătorii lui
nu cunoșteau crucea
vor rămâne după el
apostolii
ei vor vorbi despre Socrate
unul din copii lui Dumnezeu
antemergătorul pământean

BĂTRÂNEȚEA UITATĂ...

nu vei putea explica nimănui
cum este bătrânețea
decât lui Dumnezeu
viața te-a uitat pe o câmpie
cu multe mori de vânt
aicea poți să nechezi
ca un cal alergând
vei deveni un nor
cu două aripi
și cine știe poate o mică bucurie
pentru un copil
care privește cerul plângând
și vrea să zboare cu tine

RECONSTRUIREA SACRULUI

privea o fotografie veche
știa că lemnul sfânt
unde crucea veghează-luminând
face casa trainică
atunci a pus la temelie amintirile
despre călătoriile în timp
despre iertare
sau o iubire plecată
așa voia el să reconstruiască sacrul
în casa părăsită din deal
pâlpâie o luminiță...

EU NU MAI SUNT CÂND EȘTI?!

mi-e dor de tine Omule
aproape am uitat
cum erai
la facerea lumi
aveai un Dumnezeu
acum doar am senzația că te cunosc
și te îmbrățișez din politețe
habar nu am dacă mai ești
sau poate eu nu mai sunt
când ești

Mihai MERTICARU

APOCALIPSA DE CATIFEA

...munții își trimit apele tumultuoase
la marea-mamă supa primordială
din care s-au născut într-o clipă aiurită
când tu erai și prizonier și temnicer
în fiordurile memoriei ancestrale

iar paloarea asfințitului se întindea
ca o șoaptă infinită peste albia secunde
ca o pecingine peste jumătate de omenire
către o margine a exactitudinii

din harababura babeliană
fantomă a neînțeleșului neputinței
semn că apocalipsa de catifea e aproape
la distanță de-o aripă de înger
la vama dintre vis și hazardul recompus din
cioburi
unde ochiul orb atotevăzător intuiește
de ce s-au ascuns merele de aur ale nemuririi

cum se declanșează focurile bengale
în fiecare cuvânt

cum gândul deschide alte cărări printre astre
misterioase unde declanșează vibrații
dincolo de stele
cărări iluzorii se întretaie prin spații

porțile galactice-s prea stânte pentru
tulburătoarele himere

pe ceruri abia visate strălucesc alți sori
memoria universală în continuă efervescență
este bombardată cu informații din
îndepărtate galaxii

iar tu nu știi că tristețea ta
umblă într-aiurea descultă și despletită
viscolind prin amintiri bulgări de lumină
astrală și acorduri muzicale inefabile...

ÎN TÂRZIUL UNEI ÎNTÂMPLĂRI

... în târziul unei întâmplări glorioase
întorcându-mă de la o *vânătoare*
princiară din codrul înmiresmat
cu ecouri din alte lumi

te-am zărit la marginea *împărăției frigului*
și ne-am înțeles prin limbajul
universal al privirii

într-o clipă m-am hotărât să-mi colorez
zilele cu albastrul ochilor tăi

din marmura muntelui de adorație
am început să-ți cioplesc statuia care
s-o facă invidioasă până și pe Afrodita

ți-am trimis o scrisoare cu litere
cuneiforme și te-am invitat la o *întâlnire*
pe pod unde ți-am dăruit o *catedrală*
de azur și te-am plimbat cu *arca lui*
Petrarca

mai apoi te-am invitat să împărțim raiul pe din
două și

să ne petrecem viața împreună
în *împărăția* și în *veșnicia dintre clipe*
îmbătați cu *miresme celeste*
cât mai departe de *imperiul lupului* unde
doar *umbra păsării* să ne atingă
din când în când

așa am intrat definitiv în *fiordurile*
de aur ale *memoriei* umanității
și mi-ai jurat cu limbă de privighetoare că
mă vei izbăvi de dorul de ducă și
nu mă vei părăsi cât timp va sălășlui
flacăra în piatră înveșnicindu-ne cu ambrosia
din *urciorul de aur...*

SUB CERUL AZURIU

...când fiecare zi vine în întâmpinarea ta
primăvărand cu o coroană de sori pe frunte
cu o bogată recoltă de uimiri cu mirozne de
constelații

și scânteieri de foc în priviri sibilinice

iar împlânzitorul de himere te invită
să hălăduiești prin codrii cu miresme
paradiziace
și eonii din spațiu se grăbesc să te-nlumine

sub cerul azuriu de opal
s- ar putea arăta păsări măiestre
cu coliere și falere de hiacint

iar petele de veșnicie s-ar putea să te inunde
cu râuri de culori
curcubeie de încântări
și misterioase înfiorări

trupu-ți devenind un risipitor de melodii

în timp ce dincolo de apele albastre
flăcări violete vor incendia zarea
cu purpură și nacru
cu ramuri înmugurite de extaz
cu anotimp de verde ninsoare
prin care zburdă mânji splendorii

iar grădina raiului va arde în flăcări multicolore
într-o feerie de aurore amintindu-ți de prima
dragoste

întâia catedrală de azur...

Eugen ONISCU

INIMA STRĂINULUI (2)

În dimineața zilei de duminică în care Elena avea să fie invitata lor, Eusebiu se simțea foarte emoționat și puțin stresat. Plecă să cumpere pâine de la un magazin din cartier. Pe drum se întâlnește cu unii vecini pe care îi salută politicos, observă că unii îl priveau straniu, pe când alții îl cercetau stăruitor din priviri. Se întâlnește și cu Relu un fost coleg de școală. Relu când îl văzu îl îmbrățișă și îl sărută pe ambii obraji, apoi îl invită să servească împreună o cafea. Se ajează amândoi la terasa unui bar din cartier, după care Relu animat fiind de bucuria întâlnirii lor întreabă:

- Cum ți-a mers pe acolo printre străini?

Eusebiu în linii mari îi povestește viața lui de emigrant și chiar despre divorțul său dar fără a intra în amănunte prea intime. Relu îl ascultă atent privindu-l cu ochii săi mici verzi care reflectau în acele momente compătimire pentru tot ce suferise Eusebiu. Apoi fața rotundă a lui Relu ce de obicei emana bucuria de a trăi, se crispează puțin într-o expresie de tristețe și spuse:

- Nici mie lucrurile nu mi-au mers prea bine în viață, am divorțat apoi am avut și alte relații care au sfârșit rău. Locuiesc singur și lucrez la Kaufland unde descarc marfă și o așez în rafturi, iar salariul nu este prea mare. Timpul liber mi-l petrec într-un mod minunat atunci când găsesc câte un prieten cu care mai pot discuta, în rest singurătatea de acasă mă ucide, de aceea doresc sociabilitate, vreau să stau cât mai mult între oameni. La muncă îi înveselesc pe toți cu felul meu de a fi, deși în interiorul meu mă roade singurătatea. Însă cele mai dure momente pentru mine sunt orele grele ale nopții când nu pot dormi, îmi revăd viața punct cu punct observând un șir întreg de eșecuri, și mă gândesc la femeile ce sau perindat prin viața mea, îmi dau seama că m-am purtat rău cu ele și le-am făcut rău, poate de aceea am rămas singur și sufăr. Tu măcar ai fost bun la învățătură, ai urmat școala mai departe și ai dobândit un bun post de muncă pe care din cauza decepției în iubire l-ai abandonat. Pe când eu nu am învățat, mi-am făcut de cap și asta m-a costat, apoi am muncit din greu în construcții un timp până ce am ajuns la Kaufland. Viața m-a înșelă uneori dar niciodată nu m-am lăsat bătut pentru că am în mine o bucurie uriașă de a trăi cu care m-a înzestrat Dumnezeu, iar după ce străbat perioade de tristețe mă înveselesc și îi caut pe oameni pentru că vreau să comunic cu ei. Atât de mult îmi place să comunic încât nu pot trăi o viață retrasă. Aud că sunt unii ce preferă o viață cât mai izolată însă pentru mine nu funcționează așa ceva, și poate că și tu trăind printre nemții ce sunt reci, individualiști, egoiști, și nu prea sociabili te-ai învățat să trăiești ca ei.

- Da, asta cam așa este, deși țin să menționez că am

întâlnit printre nemți oameni deosebit de educați și altruști.

Apoi discută îndelung despre anii de școală și alte amintiri comune după care se despărțiră. Eusebiu după ce luă pâine se întoarse acasă unde știa că trebuia să vină Elena. Totul era ca înfășurat într-o atmosferă de sărbătoare, masa fusese așezată de Cristina în sufrageria casei unde totul sclipea de curățenie, fața de masă era albă, tacămurile de pe masă sclipitoare și peste tot trona voia bună. Tatăl lui îmbrăcat ca de sărbătoare îl privea cu bunăvoință. Eusebiu când privea acea masă și mobila sufrageriei cu vitrina plină de bibelouri, fotoliile de culoare grenă, canapeaua mare îmbrăcată într-un material asemenea pielii tot de culoare grenă, și mica lor bibliotecă își dădea seama că toate îi aminteau de mama sa și de ocaziile speciale când luau masa cu toții în sufragerie.

Pe pereții din sufragerie erau tablouri cu picturi pe care le pictase mama sa, vase cu flori, peisaje naturale, știa cât de mult iubise mama sa ce fusese talentată la pictură acele tablouri. Apoi prin mintea sa începu să se perinde amintiri din copilărie și adolescență petrecute alături de mama sa. Pe atunci totul fusese frumos iar peste toate amintirile copilăriei și adolescenței sale trona chipul mamei sale plin de acea iubire maternă ce mereu era atentă la nevoile lor. Nu putea accepta moartea ei și faptul că vedea acele lucruri din sufragerie de care ea fusese legată, îl determina să tragă concluzii dureroase: „O, cât de trecători suntem! În urma noastră nu mai rămân decât amintirile pentru că suntem cu toții niște ființe atât de vulnerabile și sortite morții. În curând se va duce și tata și viața va merge înainte, iar cei morți dragi nouă nu vor mai rămâne decât în inimile noastre și în cele mai frumoase amintiri.”

Invitata lor din acea zi Elena, era o femeie de treizeci și șapte de ani căreia îi murise bărbatul în urmă cu doi ani de cancer. Lucra ca profesoară de muzică. Avea o fată de paisprezece ani ce avea o problemă la una din valvele inimii și trebuia operată în cel mult două luni. În perioada când Eusebiu venise în concediu ea era foarte stresată datorită faptului că pentru aș opera fata la o clinică privată îi trebuiau în jur de două mii de euro, iar zilele se scurgeau și nu reușea să strângă acea sumă de bani. De aceea era foarte stresată și alertă în acea perioadă, gândul îi era mai tot timpul la Felicia fata ei și cum ar putea procura acea sumă de bani. Locuia împreună cu mama ei în casa părintească. Aproape că nu ar fi dorit să accepte invitația familiei Bădescu, însă Cristina cea mai bună prietenă a ei insistase mult și îi dezvăluise faptul că acolo va fi și Eusebiu cu care ar fi minunat dacă ar face cunoștință. Elena obiectă că în acea perioadă nu era interesată de cunoașterea unui bărbat, totuși de dragul prietenei ei acceptă invitația.

Elena era de înălțime mijlocie, având părul lung șaten, ochii negri, fața rotundă, destul de simpatice, de felul ei era foarte autoritară uneori aproape fără să-și dea seama se comporta foarte autoritar cu cei

(continuare în pag. 28)

din jurul ei ca și cu elevii de la școală. În mare parte de la Cristina cunoștea poveste vieții lui Eusebiu. În acea zi în care era invitată pătrunse în casa familiei Bădescu foarte preocupată de problema ei ce o măcina, fiind îmbrăcată într-o rochie albastră de vară, încălțată cu sandale negre, având cu ea poșeta ei neagră de care nu se despărțea atunci când mergea la școală. În timp ce făcu cunoștință cu ea, Eusebiu rămase plăcut impresionat de înfățișarea ei și modul ei de a fi. Se așezară la masă, deși mâncarea era foarte bună, Alin și Cristina își dădeau tot interesul ca totul să decurgă cât mai bine și să existe o atmosferă de voie bună. Eusebiu avea impresia că Elena atunci când se raporta la el devenea foarte rece și distantă. Îi dădea impresia că dorea să păstreze o anumită distanță și să-l cunoască mai bine. La un moment dat discuția ajunsese la viețile emigranților și la exodul masiv al celor ce pleacă. Și Elena spuse adresându-se lui Eusebiu:

- Cum ai putut tu să arunci peste bord toată școala pe care ai făcut-o și postul ce l-ai avut și să pășești în necunoscut? Pentru că toată viața de emigrant din câte înțeleg eu nu este decât o viață marcată de incertitudini. Înțeleg că a existat o anumită problemă ce te-a împins în acea direcție, dar eu personal nu pot să fac așa ceva pentru că aici am locul meu de muncă pe care l-am dobândit în urma studiilor, o am pe mama și fetița mea, prietenele mele, și sunt legată de locurile natale unde am siguranța zilei de mâine încât nu pot să las totul și să caut aventura prin alte țări. Nu regreti niciodată faptul că ai lăsat totul și ai plecat?

Eusebiu simțind privirea ei ațintită asupra lui se intimidă puțin însă reuși să-și revină repede și răspunse la obiectiile și întrebarea ei:

- A fost un timp când mi-a părut rău, dar acum nu pentru că m-am obișnuit cu viața de emigrant iar în occident trăiesc destul de mulți români ce caută o viață decentă.

- Îl vom determina să nu se mai întoarcă acolo ci să rămână acasă și să lucreze cu Alin în șantierul naval, zise tatăl său.

- Da, interesant deci cu toții plănuiești să-l oprești acasă, spuse puțin ironic Elena.

- Se pare că toți au complotat împotriva mea pentru a mă reține.

- Trebuie să rămână, nu îl vom mai lăsa de data aceasta să plece, întări din nou tatăl său.

Eusebiu se intimidă din nou, nu îi plăcea faptul că toate acele lucruri se dezvăluiau. Cristina intui totul și schimbă discuția, întrebând-o pe Elena dacă a reușit să facă rost de banii necesari pentru a o opera pe Felicia. Elena în linii mari începu să le vorbească despre prețurile exagerat de mari de la clinicile private și termină spunând că nu își pierde încrederea și că va face rost de bani. Povesti cum fusese refuzată de două bănci pentru a face împrumutul de care avea nevoie. După ce terminară masa Cristina propuse ca Eusebiu să o conducă pe Elena acasă.

Ziua se pleca spre seară. Pășeau pe stradă unul lângă altul ca doi străini. Eusebiu avea sentimentul că ea era foarte rece și distantă. Îi răspundea sec la întrebările lui și conversația nu se lega de fel. De când auzise de problema ce o apăsă pe Elena, îl frământa un gând și anume cum să facă să-i ofere el acea sumă de bani de

care avea nevoie dar să procedeze în așa fel încât să nu o jignească. Observase că Elena era o femeie foarte mândră și se temea să înceapă discuția în acel sens. Însă după un timp în care se apropiară de casa ei spuse încurcându-se puțin:

- Eu pot să-ți ofer suma de bani de care ai nevoie dacă tu...

Se înroși puțin și nu mai putu continua, văzu cum Elena deodată se schimbă la față, părea chiar foarte indignată.

- Ascultă, drept cine mă crezi? Voi cei care veniți din occident cu bani pe care numai voi știți prin ce mijloace ia-ți câștigat credeți că aici la noi totul este de vânzare! Ai impresia că dacă îmi dai acești bani eu îți voi sări în brațe...

- Mai înțeles greșit de tot...

- Nu mă întrerupe când eu vorbesc, zilele trecute a venit un individ pe nume Doru pe care tot prin intermediul unei prietene l-am cunoscut. Ei bine acest Doru a apărut cu un mercedes ca să mă impresioneze și după ce am luat masa împreună cu el, prietena mea și soțul ei la un restaurant, Doru m-a condus acasă și în timp ce voiam să cobor din mașină în fața casei mele îmi pune mâna pe umăr și îmi spune: "Uite Elena cum stau lucrurile, dacă pe perioada cât voi sta în concediu vei fi draguță cu mine eu îți voi da suma de bani de care ai nevoie. Cred că mă înțelegi foarte bine." M-am abținut pentru că sunt o persoană educată să nu îi dau o palmă dar am exclamat plină de indignare: „Nenorocitul cum poți vorbi așa și cum crezi că eu aș putea cade așa de jos. Se pare că dincolo de incultura ta pe care timp de o oră a trebuit să o suport la masă ești și un om fără scrupule. Să nu cumva să mai apari vreodată pe la poarta mea.” Am plecat indignată din mașina lui, iar acum constat că toți cei ce veniți din occident sunteți la fel. Oare nu vă este rușine?

- Încă odată îți repet, pe mine mai înțeles total greșit, eu doar voiam să spun că îți ofer suma de bani de care ai nevoie fără ca tu să te simți ofensată și fără a pretinde nimic în schimb. Iar dacă nu poți accepta eu îți ofer banii și sub formă de împrumut. Dar se pare că încă ești sub influența propunerii mârșave a acelui individ și de aceea ai reacționat atât de vehement.

Elena tăcu și lăsă puțin capul în jos, părea căzută pe gânduri. După câteva clipe ridică capul și îl privi pe Eusebiu, în privirile ei era ca ceva de gheață. Pe Eusebiu acea privire îl tulbură.

- Uite care este treaba, poate că tu ești un specimen rar și nu ai gânduri meschine ca Doru. Însă crede-mă, eu în aceste momente nu simt nevoia să încep o relație. Am multe alte probleme pe cap și nici de pretendenți nu duc lipsă. Așa că ar fi mai bine să nu îți faci mari iluzii cu mine și să-ți cauți pe altcineva. Iar în privința banilor, chiar nu pot accepta pentru că asta înseamnă chiar dacă tu ai cele mai bune intenții să rămân îndatorată față de tine și nu pot accepta așa ceva. Mă voi descurca așa cum întotdeauna în viață m-am descurcat când

(continuare în pag. 30)

Virginia CHIRIAC

**Ghiță Nazare, la sfat cu scriitorii,
în agora dunăreană**

Ghiță Nazare face parte din elita culturii gălățene, fiind cunoscut în calitate sa de merituos manager educațional, dar și ca publicist, istoric și critic literar cu o operă solidă, consolidată pe contraforturile unei gândiri analitice lucide și profunde. Contactul cu scrierile sale evidențiază calitățile unui spirit rațional, ajuns la o maturitate deosebit de prolifică în plan creativ, ce beneficiază de acumulările unei vieți dedicate studiului și cunoașterii.

Ghiță Nazare este un intelectual fin, inteligent și cult, care s-a implicat în viața cetății, demonstrând disponibilitate pentru înțelegerea mecanismelor vieții sociale și politice, grație profesiei sale de istoric. Ultima apariție editorială, cartea sa de interviuri, „**Scriitori în agora**” (Editura „Detectiv literar”, București, 2021) adună la un loc, într-un fel de agora dunăreană imaginară, scriitorii gălățeni, printr-o selecție valorică concepută personal de autor. Sunt oameni cu destine literare individuale, animate de concepții estetice originale, cu traiectorii sociale și profesionale aleatorii, pe care Ghiță Nazare le propulsează în lumina unui adevăr unificator, urmărit cu obstinație de-a lungul întregii serii de interviuri. Autorul își propune să evidențieze efortul comun al scriitorilor gălățeni în direcția integrării valorilor spirituale regionale în conceptul mai larg al culturii naționale: *„cultura gălățeană s-a înscris demult în patrimoniul cultural național, prin deschiderea pe care o are, prin creatorii ei, dar și prin manifestările de la nivel național, soldate cu premii și distincții la Festivalurile de Literatură din țară. O pagină de neșters au înscris și cele șase ediții ale Festivalului Internațional AXIS LIBRI, organizat anual, în luna mai, care reunește sute de edituri și autori din țară și din afara țării.”* (Cezarina Adamescu)

Ghiță Nazare știe să-și construiască o strategie a descoaserii fiecărui interlocutor în parte, care devine promotorul unor confesiuni acaparatoare. Observăm că retorica interviurilor este dominată de o veche și neelucidată temă a raportului dintre operă și autorul ei. De fapt, cartea aceasta își propune să lumineze partea nevăzută a lucrurilor, să supună atenției cititorilor omul din spatele creației sale, fără a impieta dreapta judecată asupra valorii creației sale. Din nefericire, realitatea este departe de principiul enunțat de Mihail Kogălniceanu, la 1840, în revista de literatură „Dacia literară”: *„Vom critica cartea, nu autorul”*. Critica literară actuală este animată adesea de interese obscure, colaterale principiilor estetice, absolut necesare în evaluarea unui autor, după cum precizează academicianul Nicolae Dabija: *„Azi literații noștri sunt împărțiți în tineri și bătrâni, postmoderniști și tradiționaliști, situându-se în diverse tabere, cercuri, găști, solidaritatea de gașcă sugerând că orice carte care apare în afara cercului este obligatoriu una nereușită, iar talentele unei literaturi se află toate doar în gașca din care fac parte”*.

Reținem faptul că autorul a studiat în prealabil nu numai opera și activitatea intervievatului, ci și profilul

psihologic al acestuia, reușind să evidențieze multiple aspecte ale personalității sale. Unul dintre cei mai importanți poeți gălățeni, Coriolan Păunescu, este purtat cu pricepere prin propria biografie, impregnată de elemente senzaționale și fapte inedite, care poate deveni fără dubiu, scenariul unui film de aventuri. Deși este absolvent al Facultății de Agronomie, a fost solicitat să lucreze în presă, grație talentului său literar incontestabil și experienței gazetărești din anii studenției, așa cum rezultă din amintirile sale: *„Ca student, cu înclinații către literatură și ziaristică, publicasem poezii în diferite culegeri, apărute la Iași, Galați, Vaslui etc.; dar și la ziarul <Viața nouă> precum și la o serie de alte publicații ocazionale din mai multe județe proaspăt apărute în peisajul țării. De asemenea, ani de-a rândul, am publicat săptămânal la Radio Iași, grupaje de poezii, la emisiunea <Tineri scriitori la microfon>, patronată de poeta Ana Mășlea, dar și interviuri, materiale de analiză economică, reportaje, știri”*.

Pentru Coriolan Păunescu, poezia este *„o stare, o trăire puternică a unui complex de sentimente, de viziuni, concretizate în imagini simbolice”*, iar esența valorică a creației lirice este intrinsecă harului de creator al poetului și se află într-o independență totală față de tematica abordată: *„Poezia este sau nu este poezie”*.

Marea majoritate a participanților la dialog își manifestă insatisfacția generată de discrepanțele apărute între propriul sistem de valori și efectele destabilizatoare ale crizei etice prin care trece societatea românească actuală, caracterizată de indolență și indiferență față de promotorii fenomenului artistic

(continuare în pag. 30)

și cultural. Este îngrijorătoare situația generalizată a marginalizării scriitorilor, într-o lume profund îndatorată pragmatismului, după cum rezultă din convorbirea cu distinsul om de cultură, Petre Rău (poet, prozator, eseist, critic literar, umorist și editor): „*m-aș defini ca matematician, am muncit o viață întreagă ca informatician (...) și apoi, nici nu se putea altfel, nici în vremurile de atunci, și nici astăzi, să profesezi meseria de scriitor și să pretinzi că poți avea asigurată un trai decent*”.

Remarcabile sunt și paginile dedicate lui Constantin Frosin, un strălucit om de cultură și un traducător emerit al literaturii franceze în limba română, care „*figurează în Analele Bibliotecii Naționale Franceze cu 37 de lucrări*”. Prin intermediul meritului profesor universitar se realizează un scurt examen critic al mentalității oamenilor de cultură din România. Intelectualii noștri sunt antrenați într-o competiție a orgoliilor personale, care le îngustează orizontul cunoașterii și recunoașterii adevăratelor valori. Comunitatea oamenilor de litere este dominată de reflexele unei mentalități autodistructive „*pentru că țara asta ține să demonstreze valorilor europene și internaționale, că nimeni nu e profet în țara lui*”.

Dialogul cu profesorul universitar Dumitru Tiutiucă, un remarcabil exeget al operei eminesciene, relevă același sentiment de dezamăgire vizavi de atitudinea demolatoare a contemporanilor noștri: „*Trebuie să constat că în ultimele două decenii au apărut câteva atitudini culturale bizare. Una a fost cea a demitizării, complinită de o vizibilă mediocrizare a românilor în lume, devenind a doua țară, după ruinata Sirie...În al doilea rând, și media, și literatura cultivă insistent derizoriul, bârfa, excepționalul*”.

Intenția lui Ghiță Nazare de a reflecta realitatea lumii prezente din perspectiva unor spirite strălucite, un fel de înțelepți ai comunității, capabili să ne ghideze traseul existențial, constituie un act cultural cu valoare profund umanistă.

(urmăre din pag. 28)

m-am confruntat cu probleme. Iar acum trebuie să mă întorc acasă pentru că fetița mea mă așteaptă. Îți doresc toate cele bune.

Spunând acele cuvinte Elena îi întoarse spatele și plecă spre casa ei. Eusebiu rămase câteva clipe privind în urma ei. Își dădu seama că făcuse o gafă în modul cum procedase pentru ai oferi bani. Înțelegea că Elena avea o inimă mândră și fusese jignită de Doru și de aceea totul se soldase cu un eșec. Porni spre faleza orașului cu gândul de a rămâne puțin singur cu propriile sale gânduri. Ajuns pe faleză se așeză pe o bancă și privi soarele ce cobora spre asfințit și cum razele sale se răsfrângeau în apele Dunării. La țărm erau ancorate câteva ambarcațiuni ușoare iar la celălalt mal se întindea un sat de pescari pe a cărui plajă cândva ca copil alergase, se zbenguise plin de bucurie și inocența copilăriei. Se răvăzu apoi ca adolescent, vara mergând împreună cu alții de vârsta lui pentru a face baie și plajă. Totul era diferit pe atunci, își aduse apoi aminte de

clipele când însoțit de Adina veneau pe faleză și totul părea să fie frumos între ei doi. Dar totul se spulberase din cauza perfidiei lui Cosmin.

Făcu un efort și schimbă cursul acelor gânduri dureroase și contemplă din nou apele Dunării și razele roșiatice de soare ce se oglindeau în apă. Departe, la orizont cerul și întinderea apelor păreau că se contopesc asemenea amintirilor frumoase și triste ce se suprapuneau în mintea sa. Simțea din nou un fel de chemare a occidentului, nu ca să facă neapărat bani ci asemenea marinarului care odată ajuns pe uscat duce dorul apelor mărilor și oceanelor, asemenea acelor personaje pe care în vremea adolescenței le descoperise în cărțile lui Karl May și care duceau dorul vestului sălbatic atunci când ajungeau în lumea civilizată. El simțea nevoia să plece din nou spre occident pentru că acolo în iureșul vieții de emigrant simțea că îi este locul.

Îi părea rău de tatăl său și de faptul că îl va îndurera din nou. Dar ce putea să facă acasă să lucreze cu Alin și apoi să înceapă să se adapteze în România. Poate dacă Elena ar fi acceptat să înceapă o relație de prietenie sau măcar dacă iar fi dat o speranță poate că ar fi rămas. Dar așa să trăiască singur în orașul natal i se părea un chin prea mare. Cel puțin în Berlin se pierdea în mulțime și apoi îi plăcea marele oraș cu oazele sale naturale și spera să-și găsească acolo o tovarășă de viață, unde șansele erau mai mari. În sufletul său la acel capitol erau contradicții mari, uneori voia să rămână singur și alteori dorea din toată inima o soție. Pe cineva care să-i fie alături ducând împreună cu el tot greul vieții. Se simțea din nou înfrânt la acel delicat capitol și simțea că cel mai bine ar fi să se întoarcă înapoi.

Știa că în Berlin inima i se va ușura pentru că acolo viața îl va cuprinde și împinge să trăiască intens, să ia decizii, să lupte cu valurile vieții de emigrant. Dar și acolo exista acea lume a celor implicați în traficul de droguri și prostituție și uneori pe străzile Berlinului se intersecta cu astfel de oameni sau auzea istorii halucinante despre viața acelor oameni. Însă existau și acele culoare trasate de civilizație pe care în mod decent își putea trăi viața sa. Deci era clar, nu mai putea rămâne decât zilele de concediu ce le mai avea și apoi să se întoarcă înapoi ca unul ce își cunoștea foarte bine drumul. Avea impresia că viața sa era asemenea apelor Dunării ce curgeau trecând prin orașul său natal și ajungeau departe străbătând orașe și țări.

(Va urma)

Lidia POPA**Condamnat cirotic**

Pe caldarâmul roșu
așează în ordine cifre,
nimicul devine egal
mai mult sau mai puțin cu unul.

Se pierde într-o mocirlă
în care oful devine o monedă
de răzuit catastrofe împăienjenite
când perfectul devine simplu.

Noțiuni precum aurul verde
dispar din peisajul domestic,
în locul lor apar contuzii,
mariajul suferă de drenaj.

Fluturii îl trag de haină
într-o înțelegere diafană,
ascultând noaptea acoperită
cu hlamida damnaților heruvimi.

Bocet pandemic

Se duc atâția oameni rând pe rând
într-o călătorie peste zare,
cu al lor suflet apune al nostru gând,
căci viața e atât de trecătoare.

Câtă durere ascunde-n el lutul zidit
câte speranțe, ofuri cu deșertăciuni amare,
doar o lumină veșnică din untdelemn topit,
în urmă jale mare, bocet fără nici o alinare.

De ce Tu, Doamne, ființa cea de o ființă
care cu tine a semănat,
o treci de-acum în ne-ființă?
De ce-n final o moarte prin zidire ne-ai lăsat?

Betula pendula

Mă voi preface în mesteacăn argintiu
iar când nu voi putea plânge ori să te mângâi,
voi mișca ramurile ca un fel de rămas bun.

Din mine va cădea covor de frunze
acoperind cărările pe care le-am străbătut
pe când eram toamnă arămie la apus.

Atunci îmi va fi ziuă în noaptea fără răspuns,
când ascultam lied-uri și recitam poezii
așteptând un tren pe o bancă în gară.

Când va fi să nu mai fiu, privește mestecenii,
vor ști să îți spună cât de mult am iubit,
cu un clinchet vocile din jur m-au acoperit.

Nu poți imita fericirea

Când înaintezi cu anii fiecare întoarcere
este un sentiment de moștenire.
Nespusul domnește, împiedică corzile vocale,
plânsul devine mut și îl duci înăuntru
pentru că nu știi niciodată dacă data viitoare
vei găsi ceea ce ai lăsat în urmă.

Totul se schimbă și se instalează în ceruri,
păzitori până la sfânta reîntregire.
Nu poți explica trăirea din privire,
zâmbetul dureros al tăcerii, tremurul
vocii care se transformă în bâlbâială,
căutând cuvinte aproape uitate.

Orice scuză este demnă de subliniat,
deși, cea mai bună ar fi doar îmbrățișarea
care pare să o cerșești în timp ce
plânsul pânzește nestatornic în gât,
gata să izbucnească în lacrimi
precum pâraiele de sub pleoape.

Tuturor le pare că trăiești momente de bucurie
de parcă ar fi momente de fericire eternă,
din promisiunile găsite prin pușculițe.
Doar tu știi că deții amărăciunea
ca scut de protecție a iubirii.

Știu că este o contradicție această
mărturisire și nimănui nu-i pasă:
Urâtul se naște când, conștient,
ceri ceea ce niciodată nu ai dăruit
de parcă ți s-ar datora numai ție.
Nimeni nu poate imita fericirea!

Vreau să-ți spun fiica mea

Vreau să-ți spun fiica mea că mă gândesc mereu la tine
când problemele vieții ne separă.

Vreau să-ți spun fiica mea că puterea stă în gând
când ai făcut pașii tăi înspre libertate.

Vreau să-ți spun fiica mea atunci când nu mă auzi
că sunt aproape de tine ca sprijinul mult dorit.

Vreau să-ți spun fiica mea, gândul ne unește și nu s-a
oprit niciodată, „file rouge” rămâne.

Vreau să-ți spun fiica mea că munca de mamă
este grea
o piatră de moară, are valoarea ei,
iar tu ești o mamă bună.

Vreau să-ți spun fiica mea, chiar dacă uneori
încăpățînarea este dură ca o rodie
este caracteristică omului care nu renunță niciodată.

Vreau să-ți spun fiica mea multe lucruri pe care am
uitat să ți le spun,
dar cel mai important lucru e iubirea dintre noi ce nu se
va sfârși niciodată.

Vreau să-ți spun fiica mea că iubirea e
o sămânță ce se multiplică. Seamăn-o!

Ana URMA

Asediul zăpezii

asediu zăpezii
 străzi cu pomii
 de frunze
 și păsări goliți
 noiembrie trist
 mă plimb
 printre oameni și cărți
 muțimea grăbită
 distantă și rece sub
 ferești de lumina
 mai grăbiți
 ca un nor în furtună
 întorc filele
 fără glas merg în cerc
 nu-și vorbesc pe tarabe
 între două coperte
 necitită o viața pe rafturi
 o mie așteaptă
 mă opresc la un stand
 cu privirea mulțimea
 pe buzele mele
 ca o lavă fierbinte
 nerostit un cuvânt
 așteaptă o șoaptă
 cuvântul în ...litera mare

Trezește-mă

Sfidând
 nemărginirea și amurgul
 cu degete de rouă
 înbrățișezi stăruitor
 carte scriu cu dorul
 sămânța sădită
 într-un alt anotimp
 târziu și umil s-a deschis
 într-o floare de roșu
 pe buze uitat și sărutul
 zăpezi de petale
 au nins peste noapte
 cărările noastre
 rugu-te nu uita și
 trezește-mă primăvară
 îmi tremură sub pleoape
 albastrul și verde crud
 înoată zarea încet
 încet un fluture la mine-n
 piept își... face cuibul

Perechea o așez

stele răsar în fântâni
 și ape în ceruri se mută
 repezi bătăile inimii
 se opresc pe fâșia îngustă
 între amintire și vis
 decupez numai litera
 vie pe străzi colindând
 preiau vechiul cântec
 în turnuri cu ceasuri
 sincron liniștea
 ninge orașul sub sticlă adorm păsări
 vindecă răni de la zei
 până la răsărit numele
 toate rostite în toamnă
 mereie pe una din străzi
 D ascultă cu vântul
 și frunze în plete
 pe partea cealaltă cireși
 scuturați în ape prea repezi
 scăzând câte-o zi
 câte-o zi un vis se termină
 și altul începe caut „literei
 vie” perechea o așez
 în cuvânt... facă-se voia ta

Așteptam

picături de lumină
 alb
 roșu și galben
 fără glas fluturii
 sfințind trandafirii
 de cu zori
 m-am trezit întrebând
 despre ea
 apa
 pământul și focul
 mai smerită
 ca o floare de colț
 așteptam
 roua vindecătoare
 a unui cuvânt
 mi-au răspuns
 din senin ploile
 și albastrul pământul
 focul sacru cu raze de soare
 pe-nserate și vântul alb
 roșu și galben
 s-au deschis trandafirii
 de cu zori
 mirt otravă și leac
 p o e z i a

Constantin Bejenaru-BECO

Amintire letală

Nu-mi amintesc de tine
Decât tăcerea duios de cuminte
Și izbăvitoare dintr-un surâs
De lacrimă de stea căzătoare
Și ce gust de migdale spectrale
Avea gura ta nemaipomenit de fierbinte!...

Strădanie infinită

Atins de florii întrebărilor existențiale
Mă pot considera în avatarurile
De personaj tragic urmărit de-un destin eroic,
Încarnarea luminoasă a **POEZIEI**
Prin **Strădania-mi Infinită**
De a transfigura realitatea și timpul
În structurile de **christol** ale **EI**.

Bătrânețe auroral-sapientțială

Creieru-mi este încă febril și util
Dar precum vinul infestat cu acril
Sângele-n trup mi se-acrește
Mai ales Noaptea când simt cum tiptil –
Tiptil **Bătrânețea auroral-sapientțială**
Sosește...

Scrisul meu

Scrisul meu este o
Statuie de bronz idolatră,
Seherazadă pe care
Mă străduiesc s-o înalț
De pe propria-mi vatră
Spre **Stelele** care
Nemurirea îmi latră ca să văd **Frumusețea**
În locuri în care văd piatră.

Implozie

Precum acele unui
Ceasornic **Enorm**
Într-o efervescentă continuă
Mă-nvârt...înapoi spre
Clipa primordială a
TIMPULUI.

Crezul meu

Chiar dacă pendularea
Între polii **Succesului și Ratării**
Mă fac să ating uneori
Culmile **Disperării**
Cred în misiunea mea grea de
Poet. Drept care fac cunoscut
Tuturor **Cititorilor „Crezul meu”** :
Cred că **Poezia** înseamnă **Lumină**,
Lumina Frumusețe,
Frumusețea Iubire,
Iubirea însemnând **Dumnezeu**.

Speranță de nemurire

Doar când **Trupul** se pierde-n sine
Sufletul renaște din mine și
Inima întru zile senine
Speranță de Nemurire devine.

Balada Ușii Deschise

Apropiindu-mă de tine **Poezie**
Doar prin meritocrație
Mă lepăd de cuvinte trist,
Visător și cuminte
Ca un șirag de morminte.
Și-ntr-un târziu sângieriu
Cu ochii de argint viu
Văd cum în pântecul tău
De tainică **Monă Lisă**,
După o **Ușă Deschisă**
Mă așteaptă... **Dumnezeu**!

Mihaela AVRAM

*
 Raze de soare-
 îmbrățișări furate
 pe malul mării.

*
 Tăcerea nopții-
 cuvintele nescrise
 pe chipul nostru

*
 Stele strălucind
 dincolo de cuvinte-
 eternitate

*
 Floarea-soarelui-
 zâmbetul pământului
 un alt început.

*
 Liniștea apei-
 pleopă deschisă pe cer,
 irisul verii.

Liliana LICIU**Rupestru**

Am făcut pace cu trandafirii sălbatici ai lumii
 coborâți parcă dintr-o pictură barocă,
 sondând astfel sensul real al valorilor vremii.

Din carminul oferit de lanuri întregi de condroniu,
 alintând cu privirea vârful de stâncă la preț de hazard,
 ne-am potolit setea în izvorul de lapte
 descoperit la răscrucea clepsidrei.

Acum, nimeni nu mai caută pete în soare.

Poem pandemic

Ne-am rătăcit
 în necunoscutele epidermei, prea mulți.
 Pe partea opusă a planetei,
 un greiere, desculț,
 renunțând la hands-free-ul
 prin care ascultă știri contrafăcute,
 stă picior peste picior,
 și citește în palma destinului
 sacrificându-și astfel
 fericirea de a-și mai diviniza consoarta.
 Curând, ne vom arunca cu toții
 în cascada hazardului,
 spălându-ne, într-un fel, de virusul morții....
 Vor ajunge la mal doar cei ce știu să înoate.

Eduard DORNEANU**Strada fetei care iubea ploaia**

În tinerețe
 ploaia se topea în zbuciumul arinilor
 acolo unde pleacă înspre neliniștea zamcăi
 umbrita strada mărășești
 locul de taină al pașilor și bucuria tăcută
 născută din îmbrățișare fugară
 și sărut apăsător

dimineața
 troleibuzul cu numărul unu
 aducea din ițcani o fată căruia nu îi plăceau
 poemele de dragoste
 ea mă aștepta în parc
 fuma snagov și îmi spunea adeseori
 că din cauza ei
 ploaia se oprește întotdeauna la capătul străzii
 nu poate urca spunea ea
 o iubesc atât de mult încât se teme să urce
 odată cu îndoielile mele
 printre blocuri și mașini ruginite
 și de asta dragul meu drag
 ploia rămâne întinsă pe firele de telegraf
 ca un strigăt lovit de păcat până la ardere

firește
 credeam și nu credeam tot ceea ce buzele ei
 transformau în frământare și cuvânt
 o însoțeam până la ușa liceului
 apoi fiecare pleca în altă sală de curs
 și număram în gând pașii durerii
 din inima furtunii până în locul
 care a făcut din noi
 o fată care iubește ploaia
 și un bărbat care nu s-a mai întors
 pentru a dezlega de blestem
 străzile ploile și cuvintele de rămas bun

Flori BUNGETE**De dor, mă dor**

De dor mi-s pleoapele de plumb
 Și cerul apasă peste ele,
 Mă doare dorul, și din ochi
 Îmi curge râu, încins, de stele.

Mă dor obraji și mă ard,
 Cum arde fundul unei văi,
 Când larva-ncinsă curge, lin,
 Ca lacrima din ochii mei.

Îmi curge lacrima încinsă,
 Și lasă răni, adânci, deschise,
 Pe-obraji și-n inima rănită,
 Ce-a tot bătut la porți închise.

La porți închise și-ncuiate
 Cu lacăte și lanțuri grele,
 Mă doare dorul și mă arde
 Pe-obraji un râu, încins, de stele.

Emilia TOMA

În timp ce mama

În timp ce mama căuta pe *google incognito* despre efectele antigelului asupra organismului uman, eu căutam pe internet cărți de arhitectură și design. Căutam o carte pe care să i-o trimit în Franța. Am luat adresa de la fratele lui mai mic și nu știu din ce motiv nici nu speram că va ajunge la el. Am trimis-o, doar așa, mai degrabă ca pe un porumbel călător. Era pentru prima dată când simțeam că a dăru-i mi aduce fericire.

Ești hiper mega genială! Am devorat azi pur și simplu cadoul tău, idee nu am cum ai făcut rost de adresa mea, tu cum ești? Architecture and design zici, da? Încă o destabilizare frumoasă a zilelor mele sure... asta ție, scrisă într-o noapte de lucru acu 5 zile... Te îmbrățișez.

Citeam mult, dar nu prea citeam poezie. Dar poezia de la el am citit-o și recitit-o de zeci de ori, fără să prind concret un înțeles anume. Am citit-o pentru că era pentru mine. Și pentru că era scrisă de el. Și pentru că mi-a trimis-o mie.

În timp ce mama afla de pe *google incognito* că 25 de grame de paracetamol sunt letale, eu mă gândeam că schimburile de mesaje cu Sergiu se vor rări până la a înceta de tot.

În timp ce mama afla de pe *google incognito* că *furadanul este un insecticid carbonic de culoare roz pe bază de carbofuran destinat tratamentului semințelor de porumb, floarea soarelui și sfeclă de zahăr, fiind unul dintre cele mai toxice produse pentru om*, eu mă întrebam când și dacă o să îl mai revăd vreodată pe Sergiu. Era deja octombrie când speram că poate o să ne fie mai ușor să ne revedem chiar în decembrie, la un an după ce ne-am cunoscut.

- Ce mai faci, ești bine?

- Heeey. Uite că stau în Elipili. De alaltăieri sunt în Moldova pentru o perioadă nedeterminată. Căreia nici nu aș vrea să-i pun capăt.

- Atunci nu rămâne decât să bem și împreună un ceai și să istorisim ce-am adunat. Dacă vrei...

- Eu vreau! Cu toate că nu am fost destul de mult timp. Acum sunt. Și sunt eu. Și-mi place cum am ajuns.

Mama simțea că a trecut prea mult timp și că nu mai poate continua așa, simțea că îmbătrânește, că trebuie să facă chiar ea ceva pentru a pune punct vieții moarte în care se afla, în timp ce eu mă gândeam că Sergiu e din nou mai aproape și poate mai disponibil decât fusese oricând până în acel moment. Dacă aș avea mai mult curaj să spun, să dau de înțeles, să acționez.

*

Să acționez. Asta trebuie să fac. Nu mai am timp, aștept de prea mult timp. Cu cât trece timpul, cu atât mai

tare îmi dau seama că dacă nu fac eu ceva, nu se va schimba nimic. E imposibil să cer un divorț. Pentru ce? Nu am cum, nu asta e calea. Știu că este extrem ce vreau, dar uneori pur și simplu nu se poate așa. Nimeni nu m-ar înțelege. Cum să înțeleagă... Nu funcționează să îmi plâng de milă și să îmi doresc moartea. Nu a mers, atâția ani și nu a mers. Trebuie să fac eu asta. Să găsesc un moment perfect. Nu am cum să greșesc. Trebuie să o calculez exact. Vreau ca eu să am o viață liberă după ce o iau pe a lui. Trebuie să pară un accident sau o sinucidere.

Mama mi-a amintit că în urmă cu ceva timp luasem aceeași decizie în ceea ce o privea. Cu toate că nu mai simțeam o dorință avidă de a-l salva pe tata de disperarea ei, îmi rămăsese ceva mai puternic. Ura față de ea. *Poate o să te omor cu propriile tale arme. N-ai să faci niciun pas fără ca eu să știu.* Acela a fost momentul în care am decis să închei jobul la bar când urma să îl închidă de sărbători și momentul în care am decis să nu mai plec de acasă. Nu faptul că nu găsisem o soluție fezabilă pentru a face asta, ci planurile ucigașe ale mamei m-au făcut să rămân acolo unde eram. Cândva credeam, eram convinsă, că nu ar ajunge să facă niciodată asta. Dar pe măsură ce au trecut anii, disperarea ei a crescut. Mama m-a învățat ceva fără să vrea. Puterea unui gând era mai mare decât a unui cuvânt. Gândurile ei urmau să se transforme în fapte, dacă eu nu aș fi rămas acolo să le pun capăt definitiv.

În timp ce mama căuta pe *google incognito* informații despre cianura de potasiu, ricină, stricnină, mercur sau arsenic, eu făceam același lucru, dar nu pe *incognito*.

Din tot ce citisem, antigetul părea cea mai ușoară cale. Dacă alte substanțe toxice aveau un gust mai pronunțat, despre antigel citisem că deseori a omorât oameni care l-au confundat cu băutura. Nu aveam voie să dau greș. Iar gândul că îi doream moartea nu mă îngrijora deloc. Nu mă simțeam vinovată. Mi se părea normal, cel mai bun lucru pe care l-aș fi putut face pentru siguranța tatălui meu. De fapt... pentru liniștea mea sufletească. Dacă pe net găsisem că antigetul avea un gust dulceag, a-l pune într-o sticlă cu suc era o idee mai bună. Una din care să nu bea tata. Deci un suc care să dispară înainte ca el să fi venit de la birou. Luasem deja vacanța de iarnă când eu am cumpărat prima sticlă de antigel. Una de antigel, una de suc, Nestea, pentru că din asta mai bea ea. Cu numai 6 lei puteam să o fac pe mama să moară. Știam de pe net la ce trebuia să mă aștept. Nu ar fi căzut moartă brusc, așa cum citeam în cărți. Urma să i se facă rău după mai bine de patru ore de la ingestie, să ajungă la spital, să se chinuie poate vreo două zile și abia apoi să înceteze din viață. Nu voiam neapărat să se chinuie, dar altă soluție nu-mi venea în minte. Și tot ce mă interesa era să nu mai facă parte din viața noastră. A mea. Deloc. M-am încuiat în toaleta de la supermarket pentru a pregăti primul

(continuare în pag. 36)

meu cocktail fatal. Tot ce am simțit în timp ce turnam antigel în sticla de Nestea din care băusem câteva gâturi a fost o accelerare a băților inimii și un mic tremurat. Nu erau remușcări, era frică. Mă gândeam că m-ar vedea cineva în ipostaza aia și ar fi fost evident că nu era tocmai în vreun scop experimental pentru ora de chimie. Cineva a bătut, am zis ocupat, inima îmi bătea și mai tare. Am gustat puțin amestecul fără să înghit să văd dacă mama și-ar da seama. *Se cam simte. Dar nu exagerat. Cu antigel prin el suctul ăsta are gust cam ca de șampon. Mă rog, nu departe de realitate.* Am mai probat de câteva ori și am decis că e ok așa. Poate doar pentru că îmi doream foarte mult să se întâmple odată. Să pun suctul la vedere prin bucătărie câte ore tata era la birou, să aștept să bea și să ies să mă plimb. Așa că asta am făcut. Am aruncat restul de antigel în vasul de toaletă al cabinei în care făcusem toată combinația și bidonul l-am amestecat cu hârtia igienică din coșul de lângă. Am tras apa. Mi-am pus suctul în rucsac și m-am dus acasă. Era cam zece când am pus suctul pe masa din bucătărie, alături de un pahar în care am turnat puțin de tot, ca să pară că îmi pusesem mie. Ar fi fost un moment bun să o chem de la laptopul ei în bucătărie pentru o conversație oarecare, dar nu mai țineam minte când am vorbit ultima oară cu ea. Ce să-i spun? Nu mai știam să vorbesc cu mama. Nu cred că am știut vreodată, dar în ultimele luni nu mai făceam asta nici măcar de politețe. Cu toate astea, am strigat-o.

- Mama! Vii puțin?

- Ce-i? E urgent?

- Vreau să te anunț ceva. Mă ancorasem bine pe scaunul cel mai dinspre geam ca să aibă sens faptul că nu mă dusesem eu la ea la laptop. M-am pleoștit acolo cu paharul aproape golit alături, cu bărbia proptită pe brațul drept ce-mi stătea pe masă îndoit, în timp ce cu stânga învârteam de sticla de suc ca și când n-aș fi avut ce face cu mâna.

- Ei, ce mă anunți? a spus venind spre bucătărie, cu o voce ce se dorea a fi prietenoasă. Cred că nici mama nu mai știa cum să mi se mai adreseze.

- Uite, mă gândeam că o să te bucuri. Mă rog, amândoi, dar am zis să-ți zic ție prima dacă tot ești acasă. Dar peste câteva zile închei socotelile cu barul. Adică ei urmează să intre în vacanță și după asta nu mă mai întorc. Azi oricum am liber și mai lucrez cred că maxim cinci zile.

- *De parcă mi-ar păsa.* Mă bucur Alessia, o să se bucure și Marius, doar că sper că e o decizie luată de tine, fără să te împingă altceva... Și s-a uitat la mine așa cu un aer care cere confidențe, încercând să o facă pe mama prietenă cu adolescenta din fața ei și să scoată vreun motiv mai dramatic. *De parcă i-ar păsa.*

- Ah, nu, nu m-a împins nimic, numai că după vacanță am zis să mă pregătesc numai pentru bac și să mă ocup mai bine de asta. Atâta tot.

- Mă bucur mult să aud asta. O să se bucure și tatăl tău.

- Mama, auzi?

- Spune.

- Dar ce tot zici de tata? Ce contează tata? Eu de data asta am vrut să te anunț pe tine prima. Să îți spun ȚIE. Chiar așa mult contează el pentru tine? Toate

bucuriile trebuie să se învârtă în jurul lui? Nu poți să te bucuri și separat?

Asta nu o planificasem, dar mă felicitam pentru idee. *Ce-ar fi să ne jucăm puțin cu mami?*

- *Hm, ce-a apucat-o pe fata asta? Nu vorbim de juma de an și acum îi trebuie confidențe? Dacă ar ști ea...* Nu știu de ce mă întreb așa ceva, doar suntem o familie. Mă bucur și împreună și separat. Dar lucrurile care te privesc, ne privesc și pe noi, pe amândoi, în egală măsură.

- *Nu ești proastă.* Da, nu știu, doar ziceam. Auzi? Dar tu după atâta timp îl mai iubești pe tata?

- *Poftim? Doamne cine-ar fi crezut că o să mai fiu aici să o văd adolescentă? Nu asta vreau de la viața mea.* Normal că ne iubim Alessia, ce-i cu întrebările astea? E ceva schimbat la tine de mă întreb lucruri din astea.

- Măi, da, nu ți-am zis. Te întreb cu un motiv. Faza e că am cunoscut un băiat anul trecut când am fost în Chișinău, dar evident că fiind câteva zile și apoi fiecare în țara lui nu e nimic, absolut nimic. Deși mie mi-ar fi plăcut, știi? Și mă întrebam dacă nu o fi doar o chestie de moment sau chiar sunt pe bune relațiile astea de-o viață. De asta te-întreb. Adică tu nu vrei uneori să fii liberă sau să mai fii și cu altcineva? Știi ce zic?

Mă distram în sinea mea cum nu cred că mă distrasem vreodată cu mama. De fapt, nu. Nu mă distrasem niciodată cu mama. Iar atunci a fost prima dată când mă distram. Găsisem pretextul perfect pentru a o întreba fix lucrurile care îi puneau sare pe rană. *Liberă. Ia să te văd doamnă ce răspunzi fiicei tale care mai are puțin și împlinește optsprezece ani.*

- Mai am momente Alessia, dar cel mai important e să știi ce alegi. Ce ai ales. Să știi că tu ai ales.

Nu mă așteptam la un răspuns sincer.

- Și tu ai ales?

- Am ales, normal. *Nu. Nu am ales nimic. Nu am vrut nimic din toate astea, dar tu te-ai putea salva.*

- Dar în caz că alegem și ne răzgândim?

- Alessia, ți-am mai spus eu ție, dar erai mai mică. Dar să nu lași niciodată viața să ia decizii în locul tău. *Până la urmă ce vină are ea? Un sfat nu mă costă nimic, e gratis.*

- Păi și dacă ne răzgândim?

- Dacă alegi tu și nu lași viața să aleagă pentru tine, nu ajungi să te răzgândești.

- Și ție ți s-a întâmplat vreodată să aleagă viața pentru tine?

- Nu, nu știu. Poate că uneori, unele aspecte, neimportante.

- Pune-ți și tu suc că acum l-am luat. Deci tu zici că aș putea încerca să sper mai mult de la relația asta dacă ar fi de exemplu să mă mut eu în orașul lui?

- Stai că nu am zis nimic despre asta. Tu cumva aici voiai să ajungi?

- *Nu aici voiam să crezi tu că voiam să ajung.* Nu, stai, nu te panica cu mutatul, nu aici voiam să ajung. Dar mă refer așa la a avea curaj să intri într-o

(continuare în pag. 37)

Valentin MARICA

Pomul cu muguri de iubire de Dorian Marcoci

În impresionanta-i nevinovăție, *copilul* fărâmițează miezul unei franzele, îl împrăștie pe jos, exclamând: *Uite, mamă, zăpada!* Este o secvență (o priveliște) dintr-o multitudine ce poartă haina candorii în prozele lui Dorian Marcoci, autorul adunând în memoria sa afectivă suave trăiri, devenindu-i permanente emoționale. Privind în urmă (privindu-se) este surprins de fiecare dată de cât nimb au formele de relief ale trecerii sale prin timp.

Referindu-se la vechi și armonioase cântece ce pot reveni oricând în arderi afective, Al. Odobescu le numea amintiri suave ce înviază „junia” în suflete. Invocăm reflecția odobesciană, întrucât prozele lui Dorian Marcoci îmi par a fi, prin emoție, culoare și muzicalitate, *portative* suave ce înviază în suflet nu doar „junia”, ci și alte vârste (treceri) din biografia autorului. O dorință vie de comunicare (rememorare) le este cheiesol, prozatorul aducând în clipă prezentă, în veridicitate, aducerile-aminte ce i-au nuanțat, mai ales pe linia frumosului, biograficul. Oameni, peisaje, întâmplări îi sunt punți în povestea vieții (a „drumului”, cum precizează prozatorul) înspre a-și afla un anume fel de a fi, întărit în bucurii, surâs, ingenuitate, altruism și iubire. Sunt pagini de proză confesivă, scrise în tonuri molcome, pitorești, uneori îngândurate, dezvăluind calitatea de martor la tot ceea ce înfăptuiește omul în timp și spațiu și calitatea de judecător al unor date de viață ce-i amprentează gândul și acțiunea; judecându-le și judecându-se.

Prozatorul nu doar privește (vede!) chipuri, locuri, întâmplări (cu un accent deosebit pe personajul feminin), dar le și aduce prin ochiul său interior la numitorul comun al unei stări de beatitudine, de descoperire a semnificațiilor ce pot defini experiențe de viață. Prozele lui Dorian Marcoci sunt popasuri în desfășurări ale vieții afective de altădată și popasuri în agreabile tărâmurii geografice. În dimineți, amiezi și asfințituri, muntele, delta și marea, malul Dunării, Mureșul, Valea Gurghiului, splendoarea acestora, sunetul lor năvalnic și tainic, îl fac pe autor să admire și să preamărească sublimul naturii, asociindu-l cu cel al vieții: „Soarele blând transformase

împrejurimile într-o imagine aurie brăzdată de funigei alb-mătăsoși insistenți și neastâmpărați. De după un pâlâc de stuf se auzi o bătaie șuierată de aripi și două lebede minunate, albe, aristocrate, încrețiră suprafața apei”. Astfel, paginile de proză se încarcă în fior poetic, urmând parcă panotarea tablourilor într-o expoziție de pictură, al cărei generic e mugurul (mugurii) iubirii „statornică și tămăduitoare”; căci, până la urmă, călătoria lui Dorian Marcoci prin captivante aduceri-aminte e vocea unei fără-de-margini iubiri.

(urmăre din pag. 36)

relație. Mi-era că ajungi să nu îl mai iubești și ce folos o eventuală mutare, schimbare a mediului, renunțare la tot... De asta te întrebam dacă-l mai iubești pe tata.

- Alessia, tu crezi că o să rămâi cu primul om de care o să te îndrăgostești? Nu mai e așa. Poate îți place acum de un băiat, dar crede-mă că o să îți treacă fără să-ți dai seama. Mai ales dacă sunteți în orașe diferite. Poate nu sună a ce ți-ar spune o mamă, dar sunt conștientă că în zilele noastre nu mai e ca pe vremea bunicilor tăi. Nici măcar în tinerețea mea nu era cum crezi tu.

- Adică ai mai avut și alți iubiti?

- Am mai avut, da, era normal să fi avut și așa vei avea și tu.

- Ok...

Am rămas gânditoare, dar nu la discuția pe care mă bucuram în sinea mea că am condus-o totuși cu o oarecare iscusință, ci la faptul că nu se atinsese de suc. Trebuia să o fac să bea până ajungea tata.

- Bine, hai că te-am ținut din treabă, mă duc și eu la mine să mai citesc ceva. M-am ridicat încet de pe scaun și am luat sucul ca și când l-aș fi luat la mine în cameră. Trebuia să îmi mai vină o idee cât eram pe hol, trebuia să îi mai spun ceva urmând-o până la ea, să îl uit acolo. Dar ce?

- Ah, stai așa, să nu îi spui lui tata de băiatul ăsta. Măcar dacă era ceva între noi. Nu știu de ce, dar parcă nu aș vrea să știe el că m-oi fi îndrăgostit prosteste de cineva care nici măcar nu e aici.

Bingo! Și-am uitat sucul pe biroul ei lângă laptop.

- N-ar fi fost mare lucru, ești mare. Dar cum zici tu. *Nu. Vreau. Să fiu. Confidentă. Ei. Mă face să mă simt bătrână. Mă face să conștientizez că copilul meu a crescut. Copilul pe care nu mi l-am dorit nicio secundă e mare! Nu mai am timp de pierdut.*

Geta LIPOVANCUIU

DARUL AȘTEPTAT

Tot ce a dosit micul tău ungher,
Mâine să împarți minților plecate,
Îți va înhăța manta de stingher
Și-ți va pune strai fără de păcate.

Roiuri de blândeți, însemnând pur crez,
Sau modestul har de-a-mpărți lumină
Fi-vor mir pe chip și-al prescurii miez,
Ce-ți vor despica mari felii din vină.

Nepătat-ți cord, tandru și candid,
Neprecupețit dăruit, fără-margini,
Va croi, solid, al iubirii zid
Și-ți va smulge sorți, stoarse în paragini.

Cupe cu-ndurări, revărsate când
Ești străpuns, strivit de săgeata fierii,
Îți vor fi blazon îndurând osând,
Braț de heruvim, -n Ziua Învierii.

Adunând comori sacre din tăciuni,
Și-mpărțind făclii pentru fiecare,
Soclu vei zidi sfintei rugăciuni,
Pentru toți fiind leac spre vindecare.

Când din mic belșug, din fărâmituri,
Vei prosperisi gurilor flămânde,
Nu vei pune preț nulei vechituri,
Tâlcul tău vor fi inimile blânde.

Dăruind nădejdi, ne-ncetat iertări,
Pe tipsii punând milostivă punte,
Vei găsi, pășind pe-ale bolții scări,
Darul așteptat pe senina-ți frunte.

ZĂPADA DIN NOI

Cum suntem doar ninsoare trecând prin sita bolții,
Crescută din bobite de lacrimi scurse-n nori,
Ne-mpotmolim în vălul de nea divină-a sorții,
Crescând din darul clipei sălașul nins cu flori.

Și-mpărtășim zefirul ce crește ca o pâine,
Blândețea din dospeală fiindu-ne veșmânt.
Cât zalele de-arginturi mai cred în răspoimăine,
Lăsăm să se răstoarne tot cerul pe pământ.

E sfânt să-mparți din tine! Re-ntors din pribegie,
Când vechi părea-vor toate și filă albă – un pas,
Iatac îți va fi fulgul în strai de elegie,
Un cald culcuș din paie, în vrednicul popas.

Rotindu-te în valsul petalelor ucise
De zdravăn braț al brumei, ce-ai mai putea să-aștepti?
Golindu-ți nepăsarea secundelor proscise,
Omăt vei fi tu însuși, în iarna celor drepti.

Împrăștiind lumina cascadei de ne-nfruptă
Cu fluviul ce se-ncarcă din plâns de heruvimi,
Îngăduim să ungem, cu-a susurului luptă,
Răscrucile tristeții ducând spre înălțimi.

Omătu-ajuns în crater, nu doar la suprafață,
Va încolți grăunții din mine, tine, noi.
Botezul din izvoare simți-vei cum răsfăț
Pe orice țol de gheață, acoperind noroi.

Nu suntem decât bocet al stelelor să cadă,
Cu limpede nădejde că-n staul de căderi
Vârtos vom crește pomul iscat din simplă mladă,
Născându-ne din rodul ninsorii de-nvieri.

RAI ÎNTRE GRĂDINI

O, lume-n zbor de îngeri și rai între grădini,
Toți fiii ți se-nchină, nălțându-ți rugăciune!
Și falnici luptătorii îți sapă-n rădăcini,
Spre-a-și primeni genunchii retrași în plecăciune.

Tu - pâinea cea dospită pe crestele de munți,
Ce-mparți din reci ispite, croind eternitate,
Ai făurit din brațul iubirii smoc de punți,
Ca să-ți trăiască junii în sacră unitate.

Când neamuri zdrențuite doreau de frig să mori,
Și soare astupându-ți, să te cuprindă gerul,
Tu ridicat-ai fruntea pân-după sfintii nori,
Aghezmuid cu roua-ți poteci și-ntreg eterul.

Cum pustiit-au drumul spre cordu-ți cărunțit,
Ai semănat în piatră sămânța libertății.
În Dunărea flămândă colacul și-a sfințit
Și nemilos păgânul, ca semn al vanității.

Azi cronicile-n spada strămoșilor luptând
Sculptează nemurirea în stâncile durerii.
Cât plin paharul sorții ne mai alină gând,
N-om ști de vreo tortură sau febrele căderii.

Și cât se-nalță crucea spre infinit senin,
Iar sângele-ți mai curge, în ieslea cea săracă
Un Prunc îți stă de veghe, fără-patimi, fără spin,
Și-n straiul preamăririi Fecioara te îmbracă.

O, țară-a zămislirii eternelor iubiri,
Tu - ramul veșnic verde în pom ce se-ofilește,
Rămâne-vei cărare spre stâlp de fericiri,
Știind că tot românul din lume te iubește!

Angela BURTEA

Ninsoare târzie

De câteva ceasuri stă să ningă. Norii suri se-nvârtesc haotic, de parcă nu-și găsesc locul și de-abia după ora prânzului își desfac gurile strănutând fulgi mici și apoși. Alene, își croiesc loc de dans prin văzduhul ademenitor asemenea unui prinț care-și deschide ușile palatului pentru marele vals, în care prinți și prințese se vor întrece în mișcări grațioase și elegante...

Zeci și sute de capete apar la geamurile caselor lipindu-și nasurile și palmele de sticla rece și așteaptă cu nerăbdare ca întreaga stradă să se acopere de covorul alb-imaculat, iar trotuarele să prindă consistență, cât să alunece sania într-o mare și așteptată veselie, fără prea mare efort. Și cât au așteptat minunea!

-Ninge, Bibi, ninge! se auzi un glas răgușit care venea dinspre bucătărie, unde aroma ceaiului făcut din fructe de pădure se desfăta în voie luându-se parcă la întrecere cu mirosul pătrunzător al cafelei de bună calitate, care gădila plăcut simțurile olfactive ale proprietarilor.

Era domnul Mirea, vânzător ambulant, vestit prin seriozitate și cumsecădenie care, în ziua aceea, nu plecase prin lume cu negustoria sa luând o binemeritată vacanță. Acum, privea nostalgic milioanele de fulgi care pluteau nestingheriți prin văzduhul cernit.

-Hai, Bibi, vino, e un adevărat spectacol! Uite, fulgii și-au schimbat direcția și au devenit mai grăsuți, parcă-s niște albine albe!

Bibi, nepotul domnului Mirea, coborî din pat cu ochii aproape lipiți de somn și băjbăia prin încăpere de parcă ar fi fost miezul nopții, nu ora nouă când mai toată lumea se apucase deja de lucru.

-Ce tot spui, bunicule, albine albe în aer?

-Ham-ham! Ham! răspuse cu însuflețire dintr-un colț de hol Linda, cățelușa familiei.

-Taci, obraznico, nu mă bruia de dimineață, nu cu tine vorbeam, crezi că am uitat povestea de ieri?! Bunicule, unde ești?

Din balcon, apărură domnul Mirea, plin de zâmbet și bună dispoziție.

-Ninge, Bibi, ninge! Ai văzut? Hai, deschide ochii odată, e prea frumos ca să nu prinzi acest tablou, e magnific!

-Wow, bunicule, e un vis! Ninge de mult timp? Nu pare, își răspuse tot el privind în lungul străzii, e subțire stratul de zăpadă, parcă a cernut bunica zahăr pudră!

-Așa-i la început, fulgii sunt mai anemici, dar acum... s-au mai înzdrăvenit!

-Aha, s-au însănătoșit, nu? răspuse băiatul râzând. Sunt chiar viguroși! Văd, cum să nu, chiar

seamănă cu niște albine albe! Asta... da iarnă, bunicule!

-Exact, adăugă bunica în timp ce-i așeza un pulover pe spate. De, să nu răcească nepotul! E chiar frumos, Răducule, adresându-se de data asta soțului ei, domnul Mirea! Îți amintești? Ca-n vremurile noastre, acum patruzeci de ani! Tot în luna lui mărtisor era, în inima muntelui, zăpadă, săniuș, aromă de cafea și de vin fiert...

-Ce tot vorbești acolo, chiar nu înțeleg nimic, e ca în filmele SF, v-ați întors în timp, pe mine cui mă lăsați?

-Eee, nostalgii, Bibi dragă, dă-i pace bunicii tale, inima n-are riduri și-odată, cândva, am fost și noi tineri! zise bărbatul care-și luase deja în brațe nepotul pentru a vedea și simți mai bine magia iernii, dar n-o uitase nici pe Nora, soția lui dragă, pe care o ținea de după umeri zâmbindu-i complicitar.

Linda, răsfățata familiei, se tot strecura printre picioarele lor, scâncea ca un bebeluș, dar fără a fi băgată în seamă, fiindcă zăpada aceea miraculoasă, așteptată de luni întregi, îi acaparase pe toți într-atât de mult, încât nimic în jurul lor nu mai conta. Fiecare trăia povestea întinderilor albe în felul său, iar amintirile năvăleau în cascadă, îi învăluiau în lumina binefăcătoare a iubirii creându-le o stare de bună dispoziție, poate exagerată.

-Bunicule, după cum văd eu, spuse Bibi, azi e rost de joacă serioasă, trebuie să profităm din plin, cartea o găsim și mâine, nu pleacă singură nicăieri, mușterii tăi la fel, dar plăpumioara asta albă, rece și pufoasă n-o întâlnești oricând și oriunde, prea am așteptat-o mult! E dar de sus, nu? Hai, ce spui, aprobi?

-Aprob, nepoate, de-abia aștept, mâine nu se știe ce va mai fi, să profităm!

-Că bine zici, Răducule, zăpada-i azi, mâine... apă, dacă-și scoate soarele căpșorul printre nori trimițându-și fiicele spre pământ, completă bunica plină de voie bună.

-Adică razele, nu? interveni Bibi. Știam eu că am prieteni de nădejde și nu mă vor lăsa la greu. Pleacă, Linda, pleacă, ți-am zis că nu mai vorbesc cu tine, eu nu uit ușor.

-Ham-ham-ham!

Cățelușa trăgea de pantalonul băiatului, ba-i sărea în brațe, ba-n spate, ba se strecura printre picioarele lui determinându-l să-i vorbească, ba făcea ture-ture de la pat la ușă și invers.

-Iart-o, Bibi, ce știe ea, un biet animal, a greșit! Uită-te la ea cum suferă, sigur îi pare rău! zise bunica cu glas împăciuitor.

-Cum s-o iert, buni, e de iertat? Mi-a ros gheata, dac-ar vedea-o Moș Crăciun și-ar pune mâinile-n cap! Așa am eu grijă de lucruri?

-Lasă, măi Bibi, bine că nu ți-a ros cartea de matematică, mânca și tabla înmulțirii, nu de alta! interveni bunicul râzând pe sub mustață.

-Mai bine-ar fi mâncat-o toată, drept să vă spun... m-a extenuat de tot matematica asta, cine-o fi mai scornit-o pe pământ! Gata, acum știu ce să

(continuare în pag. 40)

Loredana GRAURE

Amorul nu iartă

Amorul nu iartă. Revendică ce este al său: atâtea nume, atâtea vieți, destine, vise, inimi, ființe... Ne întâlnește amăgitorul. Lovește crud, primitiv, fără cuvinte. Zadarnică devine orice apărare în calea acestui cuceritor nemilos. E un păcălici ce cu o privire, cu o scipire, cu un sunet, cu o mișcare, prin orice simțământ ne aruncă-n jocul său naiv. Prădalnicul ne farmecă, ne amețește, ca prinzându-ne în mrejele sale să îi cunoaștem puterea.

Egoist, amorul ne vrea doar pentru sine. Nu caută să fie înțeles. Îmbracă forme, străbate timpuri, umple spații. Transcende orice dimensiuni pentru a ni se dezvălui. În schimb, noi suntem cei care trăim încercând de multe ori să punem granițe iubirii. În ciuda tuturor piedicilor ea se întâmplă. Nu caută mărire sau belșug. Vrea să ne cunoască. Ne vrea pentru că îi aparținem. Iubirea este deopotrivă război și pace, liniște și furtună, libertate și robire, atât un har divin cât și-un blestem. Apare în mod paradoxal: timid și totuși, îndrăzneț. Devine puternică dar rămâne firavă. Pe cât este de mistuitoare, pe atât este de creatoare. E complicată în simplitatea sa.

Ștregar, amorul ne poartă pe cărări nebanuite. Îl căutăm adesea fără să știm. Tânjim de dorul de a-l cunoaște. Șăgalnic ne ademenește și din vârtoarea vieții el ne cucerește. E în cea dintâi emoție. E în privirea pe care vrem să o pecetluim și să o ascundem pentru a o avea numai pentru noi. E în glasul pe care îl purtăm ca pe un strigăt mut. E în durerea lacrimilor multe. E în bucuria revederii. E în atingerea oferită și în dar primită. E în limba ce-o vorbim, acest neostenit tălmăci al inimii. E atât în vorbele rostite cât și în cele nerostite; în cuvintele scrise cât și în cele nescrise, căci uneori cuvintele se simt, nu se spun.

Venin dulce e amorul. De-l guști, fie și numai pentru o clipă, devii un rege peste univers. Nebun, dar rege. Căci ce poate fi mai presus de dragostea cea roditoare, jertfelnică, înălțătoare? Datori suntem să prețuim neconținut, sublim, amorul.

(urmare din pag. 39)

fac, bunicule, noi mergem afară, iar pe Linda o băgăm în debara și-i dăm și cartea de matematică, așa am scăpat de tot chinul. Nu e bine, ce zici? Întrebă micuțul încântat de propria-i idee.

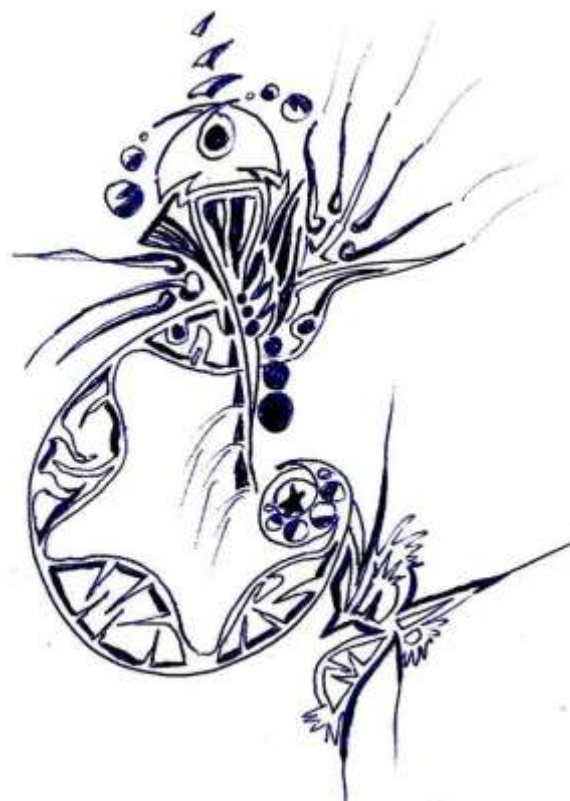
Cum n-ar fi fost imposibil după mintea băiatului, cei doi, bunicul și bunica, se priveau mirați aruncând câte-o ocheadă spre nepot și zâmbeau la gândul că se căptușiseră c-un nepot inteligent, dar ștregar nevoie mare. Era vizibilă puterea lui creativă, nu ducea lipsă de idei *geniale*, erau chiar mândri de el, dar se tot întrebau când va sosi ziua în care Bibi al lor va deveni un copil model, la fel ca Năsturel, nepotul domnului Brebenel, administratorul blocului, de care Bibi nici nu voia s-audă.

Mototolul ăla, niciodată, dar niciodată să nu mai pomeniți numele lui, așa răspundea când i se amintea de Năsturel, copilul plin de calitate.

-Gata, bunicule, ce mai tura-vura, du-te la boxă, scoate sania și fă-i o revizie! Până atunci se mai îngroașă și plăpumioara și... iu-hu-hu... la săniiș, tatăăă!

Oare cine s-ar fi putut împotrivi planului stabilit de poznașul nepot, care dintr-o privire îi fermeca pe toți. Cum zăpada nu-i ca ploaia, musai trebuia o joacă cu bulgări, sanie, ceva îngerași și neaparat un om de zăpadă.

-Buni, buni, dă-mi, te rog și-un morcov... da, da, și-un fular, să nu înghețe peste noapte! O pălărie? Mai bine un fes...

Camelia OPRÎȚA**Mi-am pus trecutul într-un cuib de iarbă uscată**

Ridic acest nor în memoria
 Florilor căptușite cu brumă
 Care s-au prefăcut în stele de sticlă.
 Mi s-a umplut casa cu toamnă,
 Celelalte anotimpuri au rămas la locul lor.
 Așa că
 Mi-am pus trecutul într-un cuib de iarbă uscată.

Nu pot trăi ca o bucată de piatră,
 S-ar vede munți curgând spontan din mine.
 În afara unui foc lăuntric,
 Aș fi un colț de viață sfărâmată
 Și din acest motiv aș iubi să rămân vie.

Sărutul nu cunoaște tragismul marilor pasiuni
 Și de aceea nu vine atunci când trebuie.
 Prefer să mor în acest vârtej de foc,
 Să ard ca o flacără veșnică pentru el.

Vino în noaptea de cerneală
 Ca un tălmăcitor de vise
 Din șirul veacurilor antice,
 Să nu existe
 Mine,
 Să nu existe
 Tine,
 Nici alte forme care să ne trezească din neant.

Anastacia BUZATU**Toate la locul lor**

mă bate lumina
 în creștetul capului
 aștept să mă suni
 târziu în noapte;
 era să pierd
 trenul vieții
 ce mă poartă-n
 eternitate,
 iar scrumul se prelinge-n
 insalubritatea băii.
 aștept să suni
 privesc lung în oglindă:
 freza parcă-i schimbată,
 ochii nu-s la fel -
 parcă nu mă mai simt eu.
 renasc în miezul nopții
 în timp ce aștept
 să suni,
 iar până să apelezi
 arunc chiștocul,
 scrumul s-a împrăștiat pe jos,
 deschid ușa,
 tot aștept să suni
 și am lăsat în urmă
 lucrurile ce nu trebuie cărate
 în prezent
 viitor și-n
 veșnicie.

Ioana BURGHEL**Iubire**

Iubirea-i doar un fel de alt război
 ce-nalță ruguri peste-ntreaga fire.
 Iubirea mea-i așa, un soi de nemurire
 pe care-am împărțit-o amândoi.

Dar într-o noapte am prins-o cum fura
 din inimă-mi câte-un răzor de stele
 și, cum senin din noi se adăpa
 cu roua dimineților rebele.

Am dus-o atunci la Tribunalul de Cicori
 s-o judece toți macii de câmpie
 Și, n-am pierdut decât un „of,, de flori
 când am decis să îți rămână ție.

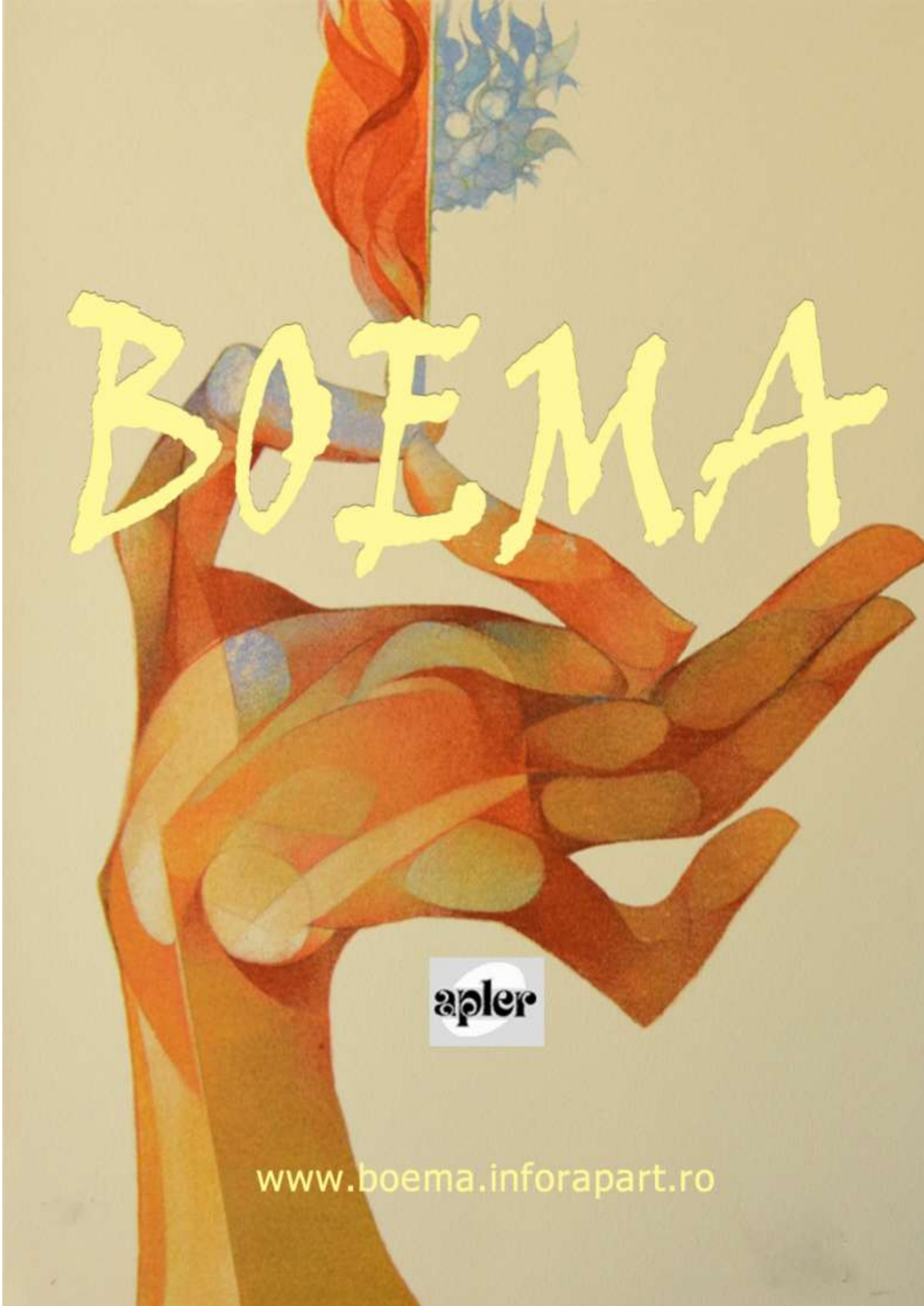
Constanța ABĂLAȘEI-DONOSĂ**Culorile toamnei**

Aș vrea să-mi pun pe trup
 Culorile toamnei.
 Pe chip să-mi prind
 Din florile pământului,
 Ce va modela mirosul
 Spre îndrăgostiții
 Evadați în noaptea lor comună
 Picurând liniște în sărut.
 Pe trup aș vrea să-mi pun
 O rochie fluidă din frunze,
 De frunze și fluturi portocalii
 O eșarfă care să-mi învăluie
 Iubirea închinată cerului.

Maria BOIA**Ultima zi**

devenisem ultima zi a mea
 câte-o neoprire mă prindea de picioare
 alunecam în trecut pe-un sunet de coasă
 hălăduind a flori de câmp.
 în ochiul drept te-am scos din sărite
 diluviu de lacrimi vâsleai nocturn
 cu aripile cicatrizate la margini
 mă șterg de cerneală, o las deoparte
 și de alta a ființei mele
 te subliniez în coșul pieptului viu. Viu.
 hăbăucă lumina ta încearcă să-mi scape
 ca și când semnul trupului descărnat
 încheie o mângâiere în foame,
 câte-o rază ieșită din rând
 la a nu știu câta pagină
 în parfumul rescrierii de a fi
 devine ultima neoprire a zilei.

A stylized, abstract illustration of a hand holding a torch. The hand is rendered in warm, earthy tones of orange, red, and yellow, with visible brushstrokes and overlapping colors. The torch is held in the palm, and the flame is depicted as a vibrant blue and white, resembling a stylized flower or a burst of energy. The background is a plain, light beige color.

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro